Bugün 16 sahife

AKŞAM

Bugün 16 sahife

Sene 21 — No. 7281 — Fiati her yerde 5 kuruş

PAZAR 22 Kânunusani 1939

Telefon: Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

Kont Cianonun Belgrada seyahatinin asıl hedefi

Avrupanın doğu cenubuna doğru Almanyanın yayılmasına mani olmaktır

Yugoslavya büyük meselelerde intizar siyaseti takibi, Fransa ve İngiltere ile iyi münasebetler idame edecek ve bilhassa Balkan antantına her zamankinden fazla dayanacaktır

Belgrad 21 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Stoyadinoviç - Ciano görüşmelerinden anlaşıldığına göre, İtalyanın Tuna politikasının başlıca hedefi Avrupanın doğu cenubuna doğru Alman yayılmasına mâni olmaktır ve İtalya Belgradla Budapeşte arasında bir yaklaşma temini için elinden geleni yapmaktadır. Görünüşe nazaran, Belgrad, Macar ekalliyetine kültürel mahiyette tavizlerde bulunmağa muvafakat etmekte ise de Macaristan lehinde her türlü hudud tashihi fikrini reddeylemektedir.

Elde edilen intiba şudur ki, Yugoslavya büyük Avrupa meselelerinde bir intizar siyaseti takibine mütemayildir ve Yugoslav hükûmeti iki büyük demokrasi ile iyi münasebetler idamesini ve Balkan memleketleri blokuna her zamankinden fazla istinad etmeği istiyor.

İyi malûmat alan mahfiller, Belgradın Anti - Komintern paktına iltihakı hakkındaki şayialara hiç bir kıymet atfetmemektedirler.

Bulgar kralı Romada

Roma 21 (A.A.) — Bulgar kralı Boris ile prens Kiril ve prenses Öksodi, prenses Marinin evlenme merasiminde hazır bulunmak üzere dün akşam buraya gelmişlerdir.

Başvekil bu akşam Ankaraya gidiyor

B. Celâl Bayar şehir işleri hakkında Valinin verdiği izahatı dinledi

Yukarıda: Başvekil Haydarpaşa istasyonunda, aşağıda: Köprüde vapurdan çıktıktan sonra

Başvekil B. Celâl Bayar dün saat 11,38 de muhtelit katara bağlanan hususî vagonla Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Başvekil Haydarpaşa garında Vali ve Belediye reisi B. Lûtfi Kırdar ile askerî ve mülkî erkân bando ve bir kıta asker tarafından karşılanmış ve selâmlanmıştır.

Başvekil 11,50 vaprile İstanbula geçmiş ve Perapalas oteline inmiştir. Hususi bir işi için şehrimize gelen B. Celâl Bayar bu akşamki ekspresle Ankaraya dönecektir.

B. Celâl Bayar vapurda B. Lûtfi Kırdar ile görüşmüş, şehrin imar işleri üzerinde Valinin verdiği izahatı dinlemiştir. B. Lûtfi Kırdar Başvekile muhtelif meseleler arasında istimlâk işlerine de temas ederek istimlâk kanununda tadilât yapılması kanaatinde bulunduğunu söylemiş, Taksim meydanının imarından da bahsederek Taksimden Harbiyeye kadar uzanan sahanın imar projesine göre, içinde Tiyatro, Halkevi ve muhtelif salonlar bulunacak büyük bir bina yapılacağını anlatmıştır. Vali daha birçok işler hakkında Başvekile izahat vermiştir.

Tino Rrossi Ankaraya geliyor

Balo için Kızılay cemiyeti tarafından angaje edildi

Ankara 21 (Telefonla) — Kızılay cemiyeti şubatın 11 nci günü yapacağı senelik balo için dünyanın tanınmış tenorlarından Tino Rossiyi angaje etmiştir. Tino Rossi baloda şarkı söyliyecek ve ertesi günü de Kızılay menfaatine burada bir konser verecektir. Bu meşhur artistin şarkısı Ankara radyosundan bütün dünyaya yayılacaktır.

Tramvay şirketi

Satınalma müzakerelerine pazartesi günü başlanacak

Ankara 21 (Telefonla) — Tramvay şirketinin satın alınması için Nafia Vekâleti ile yapılacak görüşmelerde şirketi temsil edecek olan heyet bu sabah şehrimize gelmiştir. Heyet reisi B. Spesial, öğleden evvel Nafia Vekili B. Ali Çetinkayayı makamında ziyaret ederek kendisi ile bir saat kadar konuşmuştur. Satın alma müzakeresine pazartesi günü başlanacaktır.

Ucuz radyo

Tedkikler bitti ve bu hususta bir kanun lâyihası hazırlandı

Ankara 21 (Telefonla) — Ucuz halk tipi radyosunu tesbit için yapılan tedkikler bitmiş ve bu hususta bir kanun projesi hazırlanmıştır. Meclise verilmek üzere bulunan bu projeye göre posta ve telgraf idaresine hariçten radyo ithali, dahilde radyo imali, radyo satması ve sattırılması için salâhiyet verilmektedir. İdareye bu işleri tedvir etmek üzere 500,000 liralık mütdavil bir sermaye verilecektir.

Projenin bir maddesine göre idarede radyo alım ve satım işlerile uğraşmak üzere ayrı bir teşkilât vücude getirilecektir.

Bu kanun lâyihası Meclisin kış tatilinden sonra müzakere edilecektir.

Evvelce de bildirdiğim gibi ucuz halk tipi radyolar 10 - 35 lira arasında satılacaktır.

Dikkatler:

Üsküdarın verdiği ders

Üsküdar tarafında gezmeğe çıkanların dikkatlerine bir temizlik çarpıyor. Arsalarda moloz yığınları yok, tramvay yolunda yüzlerce metre gidiyorsunuz, çöpe raslamıyorsunuz. Biri sokağa bir bilet atsa dikkati celbediyor. İmkân dairesinde her şey yapılmış.

Böylelikle Üsküdar, mintanı yamalı, fakat sakız gibi temiz, sakalı muntazam kırkılmış güler yüzlü ihtiyarcıklara benziyor.

Oranın şeraiti, İstanbulun nice en pis semtlerininkinden ayrı değildir. Himmetle, gayretle böyle bir netice alınıyor demek.

— Efendim, şehrimiz koskoca yer... Neresinden başlayıp neresini hale yola sokmalı? - tarzındaki itirazlar kabule şayan değildir.

Limanda bir balıkçı gemisi infilâk ederek battı

Yukarıda: Yunan balıkçı gemisi infilâk neticesinde batarken, ortada gemi battıktan sonra denizi kaplıyan enkaz, aşağıda: Yaralılar nakledilliyor

(Yazısı 4 ncü sahifede)

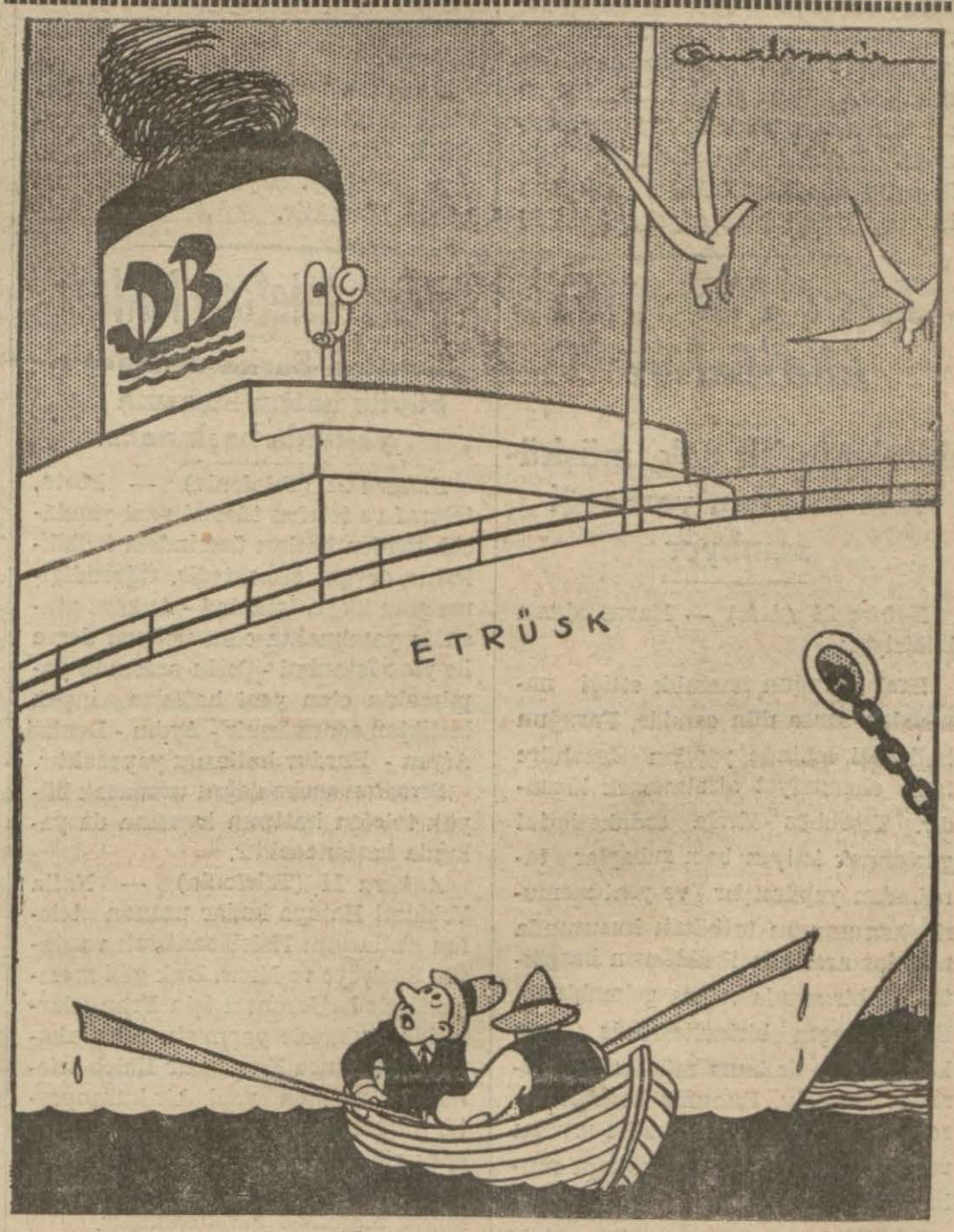

(Sürati 7 mile düşen Etrüsk vapuru bir heyet tarafından tedkik ediliyor.) — Gazetelerden —

— Bakalım heyet neye hükmedecek?...

— Her halde bacadaki yelkenli kayığın pek yerinde kullanıldığına

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Iade edilecek vergiler

Müvazene vergisindeki tenzilin mucib sebeblerini yazıyoruz

Ankara 21 (Telefonla) — Hükûmetin muvazene vergisinde tenziller yapan bir kanun projesi hazırlıyarak Kamutaya takdim ettiğini bildirmiştim. Vergilerin indirilmesi programına devam mahiyetinde olan bu projenin mucip sebeblerinde bu tedbirin alınmasını lüzumlu kılan zaruretler şöylece anlatılmaktadır:

«— 1880 numaralı muvazene vergisi kanununun birinci maddesinin istisnalara müteallik beşinci fıkrasının 2174 numaralı kanunla değiştirilen şeklinde zat maaşları sahiplerinden muvazene vergisinin alınabilmesi için verginin kesilmesinden sonra kalacak istihkakın yirmi liradan aşağı düşmemesi şart kılınmıştı. 3404 numaralı ve 25/5/938 tarihli kanunla muvazene vergisinin nisbeti yüzde sekize indirildiği sırada zat maaşları sahipleri hakkındaki muafiyet şartları aynı suretle muhafaza edilmekle beraber evvelce zat maaşları sahiplerine şart olan bu hüküm, bilumum hizmet erbabına teşmil olunmuştur. Muvazene vergisi yüzde on olarak alındığı zamanlarda mezkûr hükümlere tevfikan miktarı 22.21 liraya kadar olan zat maaşları, verginin tenzilinden sonra 22.21 — 2.21 = 20 liradan aşağı düştüğü için bu vergiden muaf bulunuyordu. 3404 numaralı kanunla vergi nisbeti yüzde 8 e indirilmesi üzerine miktarı 21.74 liraya kadar olan zat maaşları verginin tenzilinden sonra 21.74 — 1.74 = 20 lira ve daha aşağı düştüğünden muafiyeti 21.74 liraya kadar olan maaşlara münhasır kalmış; netice olarak 21.74 lira ile evvelce muaf bulunan 22.21 lira arasındaki maaşların muvazene vergisine tabi tutulması zarureti hasıl olmuştur.

3404 numaralı kanunun tedvin maksadı hizmet erbabı vergilerinde indirmeleri temin olduğuna göre bunlar meyanında bir kısmının istihkaklarının yeniden vergiye tâbi tutulması bahis mevzuu olmıyacağından bunların tadilden evvel haiz oldukları muafiyetin idamesini ve 3404 numaralı kanunun meriyetindenberi kesilen vergilerin geri verilmesini temin maksadile bu kanun projesi hazırlanmıştır.»

Proje alâkalı encümenlerde bugünlerde tedkik edilecektir.

Hazine hukukunun ziyaına meydan verilmiyecek

Bir heyet, Denizbank tarafından Satie şirketinden satın alınan bina işini tetkik edecek

Ankara 21 (Telefonla) — Denizbankın Satie şirketinden satın almış olduğu sergi binasının, daha satış muamelesi yapılmadan evvel Nafia Vekâletince istimlâkine teşebbüs edildiği malûmdur.

Haber aldığıma göre Nafia Vekâleti, mezkûr binanın istimlâki için alâkadar makamdan istihsal etmiş olduğu - menafii umumiye namına istimlâk kararı - nı dün Denizbanka bildirmiştir.

Denizbank kanunen 15 gün içinde buna itiraz edebilmek hakkına maliktir. Nafia Vekâletinin Denizbanka yaptığı bu işar hâdisenin mecrasını değiştirmiştir. Bilindiği gibi Denizbank mezkûr binayı 250 bin liraya satın almıştı. Halbuki bina istimlâk yolu ile satın alındığı takdirde, kanunen istimlâk bedeli iradı gayri safinin 10 misli üzerinden hesab edilmek lâzım geldiğine göre, ancak 100 küsûr bin lira kıymetindedir. Aradaki fark 147 bin liraya yakındır. Nafia Vekâleti istimlâk hakkındaki kararı yürüttüğü takdirde bu farkın evvelemirde Denizbank hesabına zarar kaydedilmesi lâzım gelecektir. Maamafih Denizbankın Satie şirketine rücu edip edemiyeceği araştırılacaktır. Meseleyi bu bakımlardan tedkik etmek ve hazinenin hukukunu sıyanet edecek çareleri araştırmak üzere Nafia ve İktisad Vekâletleri ile Denizbank mümessillerinden mürekkeb bir heyet teşkili kararlaşmıştır.

Denizbank namına bu heyette bulunacak olan bankanın hukuk müşaviri B. İsmail bugün İstanbuldan buraya gelmiştir. Heyet pazartesi günü içtima edecektir.

Kral Faruğun Halifeliği

Meselenin bir çok müşkülâta meydan vereceği sanılıyor

Kahire 21 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Kral Faruğun imamlık ettiği namazdan sonra dün camide, Faruğun halifeliği lehinde yapılan tezahüre fazla ehemmiyet atfetmemek lâzımdır. Teşebbüs Krala sadakatlerini göstermek istiyen bazı subaylar tarafından yapılmıştır ve yeni memurin kanununun tatbikatı hususunda nazırlar arasında ihtilâfların başgösterdiği bir sırada vukua gelmektedir. Esasen geçen birinciteşrinde Arap kongresinde de buna mümasil bir tezahür olmuştu. Bununla beraber saray mahafilinin, Krala halife unvanı verilmesi arzusunda bulunduğu muhakkaktır. Ancak bu mesele bir çok müşkülâta meydan verecek ve bilhassa Arap memleketleri ile çok uzun müzakereleri icab ettirecek mahiyettedir.

Yeni telefon hatları

Sivastan Şarka uzanacak büyük hattın inşasına da yakında başlanacak

Ankara 21 (Telefonla) — Posta, telgraf ve telefon idaresi yeni yapılacak telefon hatları üzerindeki tedkiklerine devam etmektedir. Öğrendiğime göre idare, İstanbul - Ankara arasında yapılmakta olan üçüncü devre ile yine İstanbul - Çorlu arasında yapılmakta olan yeni hatların inşası bittikten sonra İzmir - Aydın - Denizli, Afyon - Burdur hatlarını yapacaktır.

Sıvastan şarka doğru uzanacak büyük telefon hattının inşasına da yakında başlanacaktır.

Ankara 21 (Telefonla) — Nafia Vekâleti Hataya kadar uzanan telefon hatlarının Haleb santıralı vasıtasile Suriyeye ve Mısır, Irak gibi memleketlerle bağlanması için Fransızlarla bir mukavele yapmıştı. Bu mukavele mucibince Fransızlar Haleb telefon santıralında yeni bir kuranportör yapmağı kabul etmişlerdi. Aradan epey zir zaman geçtiği halde kuranportörün yapılıp yapılmadığı hakkında malûmat alınamamıştır.

Öğrendiğime göre Nafia Vekâleti, Suriyenin Fransız mümessiline müracaat ederek bu hususta malûmat istemiştir.

B. Rüştü Aras

Londraya gitmek üzere bu sabah Ankaradan şehrimize geldi

Ankara 21 (Telefonla) — Londra büyük elçiliğine tayin edilen B. Rüştü Aras bu akşamki trenle İstanbula hareket etmiştir. B. Rüştü Aras istasyonda Hariciye Vekili B. Şükrü Saraçoğlu, Hariciye Vekâleti erkânı, kordiplomatik tarafından uğurlanmıştır.

B. Rüştü Aras İstanbuldan Londraya gidecektir.

Londra büyük elçiliğine tayin edilen B. Tevfik Rüştü Aras bu sabahki ekspresle Ankaradan şehrimize gelmiş, Perapalas oteline misafir olmuştur. B. Rüştü Aras yakında Londraya gidecektir.

Dahiliye vekâletinde müsteşer muavinliği

Bundan başka Vekâlette bir de umum müdürlük ihdas edilecek

Ankara 21 (Telefonla) — Dahiliye Vekâleti merkez teşkilât ve vazifeleri hakkındaki kanunun bazı maddelerini değiştiren kanun lâyihasının encümenlerce müzakeresi bitmiş ve lâyiha Meclisin ruznamesine alınmıştır.

Bu lâyihaya göre, Maliye ve Sıhhiye Vekâletlerinde olduğu gibi Dahiliye Vekâletinde de bir müsteşar muavinliği ihdas olunacaktır.

Gene bu proje ile vilâyetler idaresi umum müdürlüğü teşkilâtı kaldırılmakta ve bunun yerine kaim olmak üzere memurlar, sicil ve muamelât umum müdürlüğü namile yeni bir umum müdürlük ihdas olunmaktadır.

Memurlar, sicil ve muamelât müdürlüğü iki şubeden mürekkep olacaktır. Birinci şube memurların sicil ve zat işleri ile ikinci şubede teşkilât, intihab, istimlâk ve vilâyetlerin idarî ahvali umumiyesi hakkındaki tedkiklere, murakabelere ve neşriyata aid işlerle meşgul olacaktır.

Projenin bir maddesine göre de bugün vilâyetler umum müdürlüğüne bağlı bir şube olan levazım kısmı müstakil bir müdürlük haline getirilerek doğrudan doğruya Vekâlete bağlanmaktadır.

İş bankası memurları için hususî barem

Ankara 21 (Telefonla) — Haber verildiğine göre İş bankası umum müdürlüğü İş bankası memurları için hususî bir barem projesi hazırlıyacaktır. Bu proje ile İş bankası memurlarının terfi ve tayinleri muayyen esaslara bağlanacaktır.

Son dakika

"Italyan ordusunun ileri hareketi için bir emir kâfidir„

Bir italyan gazetesinin makalesi

Roma 22 — Belasioni İnternazionale gazetesi mühim bir makale neşretmiştir. Bu makalede deniliyor ki: «Faşist İtalya harbden korkmaz. İtalyanın kalbi bugün her zamandan ziyade garb hududundadır. İleri hareketi için bir emir kâfidir.»

İngilterede tedhişçiler

Londra 22 — Başvekilin hafta tatilini geçirdiği Chekers'de polis mühim tedbirler almıştır. O civarda bir çok polis kuvvetleri bulunmaktadır. otomobilli polisler geçen bütün otomobilleri takib ediyorlar.

Bir tayyare kazası

Nevyork 22 — Bir tayyare makinesindeki bozukluk yüzünden Bermud adasına 358 mil mesafede denize inmeğe mecbur olmuştur. Tayyare yavaş yavaş batmaktadır. İçinde, beşi kadın olmak üzere 13 kişi vardır. İmdad tayyaresi gönderilmiştir.

Barselon şehrinde müdafaa hazırlığına hız verildi

Frankocular, şehirden sekiz kilometre uzakta bulunduklarını bildiriyorlar

Bilbao 21 (A.A.) — Frankocular bugün öğleden sonra İgualayı zaptetmişlerdir. Akşam üzeri Franko kuvvetleri ileri yürüyüşlerine devam ederek bu şehrin sekiz kilometre ilerisinde bulunuyorlardı.

Barselon 21 (A.A.) — Mukavemet için yapılan hazırlıklar dolayısile şehirde hummalı bir hava esmektedir. Seferberlik faaliyeti şehrin çehresini değiştirmiştir. Her yaşta ve her seviyede kadınlardan mürekkeb alaylar, ellerinde, erkekleri askere yazılmağa davet eden levhalarla dün şehrin sokaklarından geçmişlerdir. Bu levhalarda şu ibareler yazılı idi: «Erkekler istihkâmlara, erkekler cepheye, kadınlar fabrikalara» Vatanî havalar çalmakta olan bandolar, bu alayların önünde gitmekte idi.

Kadınlarla dolu kamyonlar şehrin sokaklarından geçmekte ve erkekleri vazifeye davet etmektedir.

Frankistler, Barselon yakında düşecek diyorlar

Lerida 21 (A.A.) — Reuter ajansının muhabiri bildiriyor:

Frankist makamları, Barselonun pek yakında düşeceğini beyan etmektedirler.

Propaganda Nazırı Suner, bütün İspanya eyaletleri makamlarından Barselona yiyecek dolu kamyonlarla bunları tevzi edecek gönüllüler gönderilmesini istemiştir.

Saragos şehri mühim mıkdarda yiyecek ve 1,000 gönüllü göndereceğini şimdiden vadetmiştir.

Barselondan 25 mil uzakta

Lerida 21 (A.A.) — Reuter ajansının muhabiri bildiriyor:

Frankistler Barselona 25 mil mesafede kâin Arlos şehrini zaptetmişlerdir.

Alfabe müsabakası bitti

Üç sene müddetle hangi alfabelerin okutulacağı tesbit edildi

Ankara 21 (Telefonla) — İlkmekteplerin birinci sınıflarında 1939-1940 dan itibaren üç yıl okutulmak üzere açılan alfabe kitabı müsabakası neticelenmiş ve müsabakaya iştirak edenlerin kitapları ilkmektep muallimlerinden müteşekkil bir komisyon tarafından tedkik edilmiştir. Neticede Edirne Kurtuluş ilkmektebi baş muallimi B. Murad ile Gazi ilkmektebi baş muallimi B. İhsan tarafından yazıldığı anlaşılan alfabenin birinciliği, Balıkesir Necatibey muallim mektebi iş muallimi B. Mahirin kitabı, ikinciliği, Kayseri Bozaltı ilkmektebi baş muallimi B. Hilminin alfabesi üçüncülüğü, İstanbul on beşinci ilkmekteb muallimlerinden bayan Nimetle İstanbul Musevî lisesi muallimlerinden B. Rakım tarafından müşterekn yazılan alfabe dördüncülüğü, Balıkesir Dursunbey ikinci ilkmekteb baş muallimi B. Ahmed tarafından yazılan alfabe de beşinciliği kazanmıştır.

Birinciliği kazanana üç sene müddetle her sene altı yüz lira, ikinciye bir defaya mahsus olmak üzere 600 lira, üçüncü, dördüncü ve beşinciye de bir defaya mahsus olmak üzere ikişer yüz lira nakdî mükâfat verilecektir.

Çukurovada yapılacak ana kanallar

Ankara 21 (Telefonla) — Çukurovada yapılacak ana kanallar için açılan münakasa bugün bitmiş ve kanalların inşası Hahnif Alman firmasına 2,5 milyon lira bedelle ihale edilmiştir. Bu münakasaya iştirak eden üç firma da Almandı.

Eski tekaüdlerle yenileri arasındaki müsavatsızlık

Ankara 21 (Telefonla) — İzmir mebusu B. Halil Menteşin eski tekaüdlerle yeni kanun mucibince tekaüd edilecek vatandaşlar arasındaki müsavatsızlık hakkında hükûmetin ne düşündüğüne dair Maliye Vekâletine yaptığı şifahî sual takriri Meclisin pazartesi günkü ruznamesine alınmıştır.

Maliye Vekili B. Fuat Ağralının bu suale aynı gün cevab vermesi muhtemeldir.

Boğaz methalinde sis

Bu sabah Boğaz methalini kesif bir sis tabakası kaplamıştı. Bu yüzden vapurlar sis açılıncaya kadar Karadenize açılamamışlardır. Boğaziçinde sis çok hafif olduğu için Boğaz vapurları muntazam işliyebilmişlerdir.

Maarif işleri

Orta tedrisat müesseselerine aid işler her hafta raporla Vekâlete bildirilecek

Ankara 21 (Telefonla) — Maarif Vekili B. Hasan - Âlî Yücel orta tedrisat umum müdür ve şube müdürleri hazır bulunduğu halde Ankara lise ve orta mekteb müdürlerile bir içtima akdetmiştir.

Maarif Vekili müdürlerden kendi müesseseleri hakkında ayrı ayrı izahat almış ve bu izahatın ayrıca müşterek bir rapor halinde Vekâlete bildirilmesini, bundan sonra da her hafta içtima akdedilerek orta tedrisat müesseselerine aid meselelerin görüşülmesini ve bu görüşmelerin neticelerinin bir raporla aid olduğu Vekâlet dairesine bildirilmesini tensib etmiştir.

Diğer vilâyetlerdeki orta tedrisat müesseseleri müdürlerinin de fikir ve iş birliği yapmak üzere her hafta toplanmaları hakkında Vekâletçe ayrıca bir talimatname hazırlanmaktadır.

Un çuvalları

Değirmenlerin müstamel çuval kullanmaktan menedildiğinin aslı yok

Ankara 21 (A.A.) — Maliye Vekâletinden:

Bir kaç gündenberi İstanbul gazetelerinde Maliye Vekâletinden verilen bir emirle değirmenlerden çıkarılacak olan unların behemehal yeni çuvallarla çıkarılması ve bir defa kullanılan çuvalların bir daha kullanılmaması istenildiği ve bu yüzden çuval fiatlerinin arttığı ve bu artışın, ekmek fiatlerine tesir edeceği şeklinde yazılar yazıldığı görülmektedir.

Bu azılar hakikate mutabık değildir. Buğdayı koruma vergisi üzerinde, ağzı kurşun mühürlü çuvalların altlarından ve yanlarından delindikten sonra vergisi verilmemiş un doldurulması suretile bazı mahallerde yapıldığı görülen kaçakçılığın men'i için yamalı çuvalların içten ve makine dikişi ile yamalanması, içten veya dıştan el dikişi ile yamanmış çuvalların kullanılmaması, 11/5/1939 tarihinde alâkadarlara tebliğ edilmiş ve o tarihtenberi bu yolda muamele yapılmakta bulunmuştur.

Yoksa değirmenlerin bir defa kullanılan çuvalları hiç bir delik veya yırtığı olmadıkça kullanmaktan men olunması veyahud her defasında yeni çuval kullanmağa icbar edilmesi mevzuu bahis olmadığı görülen lüzum üzerine tavzihen beyan olunur.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Adaların suyu

Bu cenneti cehennem susuzluğunda bırakmak cinnettir

İstanbulu çok seven, şehrimizin her parçasında ayrı bir güzellik bulan bir tanıdığım vardır. Geçen gün yanımda gazete okurken, birdenbire feveran ederek:

— Yem borusu!... - diye haykırdı.

— ?

— Hani harbde arpa kalmamış tanınları oyalamak için arada sırada yem borusu çalarlarmış... O hesab... Rica ederim şunu yazınız... «Adalara tanklarla su getirilecek!» diye yeni bir haber çıktı... Bu da yem borusudur... İsterseniz bu tâbiri kullanmayın... Fakat vaziyet aynile böyledir: Senelerdenberi, «Mütehassıslar gelip su bulacak! Ha buldu, ha buluyor...» diye haberler şayi olur... Ümidle bekleriz... Birşey yapılamaz... Yapılmadığını görünce, bütün Adalılar ve lâtif bir mevsimi geçirmek üzere oraya gidenler haklı şikâyetlerini yükseltirler... Hemen bir teskin ve teselli havadisi: «Borular tefriş edilip tatlı su denizin altından geçirilecek...» Oh ne âlâ... Yine bir intizar senesi geçer... Ve bekleriz, bekleriz... Şimdi de tank...

— Nasıl tank? Neymiş?

— Büyük fıçı gibi mahfazalarla tatlı suyu vapura koyup Adalara geçireceklermiş. Bu iş için hususî vapurlar olacakmış. Depoda biriktirerek musluklara salacaklarmış... Ne yaparlarsa yapsınlar... Boruyla mı, Tankla mı, tayyareyle mi olur, her neyle ise, şu Adaların su işi halledilmelidir. Yalnız İstanbulun değil, Türkiyenin, ve yalnız Türkiyenin değil, dünyanın en namlı, en lâtif bir yeri olan cennet gibi Adaları, bu «turist celbi» asrında böyle kupkuru bırakmak hiç bir suretle tefsir edilemez; makul, muvafık gösterilemez... Geçen gün de bir muharrir «Eski Adalılara sorulsun. Onlar, hatıralarını yoklayıp nereden su çıkabileceğini söyliyeceklerdir. Adalarda su vardır!» diyordu. Artezyen kuyularından su fışkırtanlar oluyormuş... Velev ki olmasa, suyu temin etmeli. Bu cenneti, cehennemî bir susuzlukta bırakmak cinnettir!

Bu Adalar muhibbinin sözlerine ilâve edilecek birşey bulamadım. Yalnız şunu diyelim ki inşallah bu su işi bu sefer serab olmaz...

(Vâ - Nû)

Üstad B. Halid Ziya hasta

Muhterem üstad B. Halit Ziya Uşşaklıgilin iki haftadanberi gripten muztarip olduklarını haber aldık. Maamafih, memnuniyetle öğrendiğimize göre, üstadın hastalığı iki gündenberi salaha yüz tutmuştur. Kendisine âcil şifalar temenni ederiz.

Karşılıklı iki iddia

Hasköyde Yeldeğirmeninde oturan Ruhi ile karısı Makbule, polise müracaat ederek, Kenan isminde bir şoför tarafından kendilerine sustalı çakı çekildiğini iddia etmişlerdir. Polis şoför Kenanı yakalamış, o da, bilmükabele karı koca tarafından dövüldüğünü ileri sürmüştür. Zabıta, iki tarafı da mahkemeye vermiştir.

Taksimle Harbiye arasına çiçek dikilecek

Taksim ile Harbiye arasındaki refüjün kenarlarına iki sene evvel fidanlar dikilmişti. Belediye, şimdi bu refüjün çiçekler, çimler ve şimşir ağaçlarile süslenmesine karar vermiş ve bahçeler müdürlüğü tarafından hemen işe başlanmıştır. Belediye umumî caddelerin, fidanların bu suretle tezyini ile şehrin güzelleşmesini temin etmek fikrindedir. Bunun için bir mesaî programı hazırlanmaktadır.

Bir amele iskeleden düştü

Taksimde Mühendis mektebi inşaatında çalışan amele Dursun iskeleden düşerek yaralanmış, Beyoğlu hastanesine yatırılmıştır.

ŞEHİR HABERLERİ

Gazi köprüsü

Yarından itibaren Azapkapı tarafı dubaları konacak

Gazi köprüsünün Azapkapı tarafından batan eski duba enkazının çıkarılması işi bitmiş, deniz de tarak dubasile taranmıştır. Köprünün Unkapanı cihetine tesadüf eden dubaları asıl yerlerine konmuştu. Hava müsaid olduğu takdirde Azapkapı cihetine konacak dubaların yarından itibaren mahalline çekilmesine başlanacaktır. Bu suretle Gazi köprüsü hem Unkapanı, hem de Azapkapı taraflarından birbirlerine bağlanacak şekle gireceklerdir. Köprünün tamamile bağlanabilmesi için ortasına konacak olan müteharrik dubanın da yerine getirilmesi lâzımdır. Bu duba ancak Unkapanı ile Azapkapı kısımlarının inşaatı tamamlanınca konacak, bundan sonra köprü boyanacaktır.

Almanyaya giden kredi heyetimiz

Heyet yarınki ekspresle İstanbula dönüyor

Geçen gün imza edildiğini haber verdiğimiz Almanya ile aramızdaki kredi anlaşması müzakereleri için Berline giden Hariciye Vekâleti umumî kâtibi B. Numan Menemencioğlunun riyasetindeki heyet azaları yarın sabahki ekspresle şehrimize döneceklerdir.

B. Numan Menemencioğlu ağlebi ihtimal Berlinde kalacaktır. B. Numan Menemencioğluna lüzum görülürse Berlinde bir ameliyat yapılacaktır.

Karyolacıyı soyan hırsız mahkûm oldu

Çadırcılar civarında karyolacı İbrahimin dükkânına geceleyin girerek oksijen makinesi, boya tulumbası ve daha bir çok eşya çalan Kemal dün Sultanahmed birinci sulh ceza mahkemesinde muhakeme edilmiştir. Kemal suçunu tamamile inkâr etmişse de şahitlerin ifadeleri ve tahkikat evrakile cürüm sabit olduğundan kendisinin yedi ay müddetle hapsine karar verilmiştir. Mahkûmiyet kararı üzerine Kemal derhal mahkemede tevkif edilerek Tevkifhaneye gönderilmiştir.

B. İsmail Hikmet yarın Afganistana gidiyor

Afganistan maarif müsteşarlığına tayin edilen maarif müfettişlerinden B. İsmail Hikmet yarın trenle şehrimizden hareket edecektir.

Afganistanda tıb ve hukuk fakülteleri vardır. Şimdi bir de muallim mektebi tesis edilecektir. B. İsmail Hikmet Afganistana gider gitmez yeni muallim mektebinin tesisile meşgul olacaktır. Mektebe lâzım olan muallimlerden bir kısmını Türkiyeden gidecek muallimler teşkil edeceğinden B. İsmail Hikmet bazı temaslarda bulunmuştur.

Şirketi Hayriye Küçüksuda bir plâj yapacak

Şirketi Hayriye Küçüksuda bir plâj yapmağa karar vermiş ve bunun plânını hazırlıyarak Belediye reisliğine göndermiştir. Plân imâr müdürlüğünde tedkik edilmektedir. Ancak Şirketi Hayriyenin yapmak istediği plâj, daha ziyade eski bir deniz hamamına benzemektedir. Plân bir plâjda bulunması icab eden duş, istirahat tesisatından mahrum olduğundan Şirketi Hayriyeye bunların da ilâve edilmesi bildirilecektir.

Karilerimizin mektupları

İkiz sigaraları

Bazı bâyiler paketleri açarak, sigaraları tane ile satıyorlardı. Bu bir ihtiyaçtı. İnhisarlar idaresi bunu görerek «İkiz» ismile çift sigaradan mürekkeb bir paketcik nevi yaptı.

Fakat bu cinsin zuhurile kaybolması bir oldu. Bağrı yanık bir tiryaki kariimiz aşağıki - mevzun değil, fakat mukaffa - şikâyetnameyi yollamıştır:

İKİZ

Bir sigara çıkmıştı satışa
Gidiyorlardı almaya kapışa kapışa.
Veriyorlardı bunu tane ile
Artıyordu züğürdün keyfi bile.
Tıpkı onbirliğin şeklü biçiminde
Pek farkı da yoktu içiminde.
İkiz namı verilmişti adına
Ehli keyif bakıyordu tadına.
Ne güzel düşünmüştü İnhisar idaresi
Budur diyerek züğürdün çaresi.
Fiatinde de yoktu çok değeri
On beş paraya geliyordu beheri.
Şimdi pek meyus olduk bizler
Piyasadan kalktı diye İkizler.
Hangi bayie gitsen yok cevabı,
Züğürdün yok mu aceb ahbabı?

Reşad Uyuran

Batan Millet vapurundan kurtulanlar

Ereğli limanında Millet vapurunun batmasile neticelenen deniz faciasından kurtulup İstanbula gelen Dursun ve Ali adlarındaki iki tayfa İstanbul asliye birinci ticaret mahkemesine müracaatla deniz raporunun alınmasını istemişlerdi. Dün bu iki tayfa birinci ticaret mahkemesine çağırılarak dinlenmişler, bunların anlattıkları facia tafsilâtına göre deniz raporu tanzim olunmuştur.

Bu arada, batan vapur ve içindeki eşya ile alâkadar bulunan bazı kimseler de mahkemece dinlenmişlerdir.

Hariçten getirilen çiçeklerin gümrüğü arttırıldı

Memlekette çiçekçiliği himaye ve teşvik için hariçten getirilen çiçeklerin gümrük resimleri arttırılmıştır. Dikilmiş veya koparılmış taze çiçeklerin gümrük resmi, sargı ve kaplarının sikleti dahil olmak üzere 100 kiloda 25 lira idi. Bu defa resim 250 liraya çıkarılmıştır. Taze çiçek kökleri ve asıllarının gümrük resmi de, yine sargı ve kaplarının sikleti dahil olmak üzere 100 kiloda 2,5 liradan 10 liraya çıkarılmıştır. Keyfiyet dün gümrüklere tamim edilmiştir.

Vilâyet umumî meclisi 6 şubatta toplanacak

Şubatın birinci günü kurban bayramına tesadüf ettiğinden umumî vilâyet meclisi şubatın altıncı pazartesi günü toplanacaktır. Yeni sene bütçesi nisan içtima devresinde müzakere edilecektir. Meclisin şubat devresinde Belediye zabıtası talimatnamesi de görüşülecektir.

Beşinci kattan aşağıya yuvarlandı

İstiklâl cadesinde Londra apartımanında oturan madam Şalo, binanın beşinci kat merdivenlerinden yuvarlanmış ve vücudunun muhtelif yerlerinden tehlikeli surette yaralanmıştır. Madam Şalo, polis tarafından Beyoğlu hastanesine yatırılmıştır.

Zayiatsız savuşturulan bir kaza

Şoför Mustafanın idaresindeki kamyon, Sirkecide Hüdavendigâr caddesinden ilerlerken önüne düşen Hüseyinin beygir arabasına çarpmış, bu çarpma neticesinde gayri tabiî bir halde ilerî giden arabanın oku da, önden giden şoför Sabrinin Fatih - Şişli otobüsüne çarpmış, kapıyı kırmıştır.

Kaza bu şekilde nüfusça zayiatsız savuşturulmuştur.

Eminönü meydanı

Son dükkânlar ve han da yıktırılacak

Eminönü hanındaki kiracılar binayı tamamile boşaltıkları halde hanın altındaki saatçi, şekerci dükkânları henüz boşatmamışlardır. Bunlara icradan verilen mühlet dört gün sonra biteceğinden o zamana kadar tahliye etmezlerse dükkânlar cebren boşaltılacaktır.

Bundan başka Eminönü hanının karşı tarafından eski Bibabo mağazası yıkıcıya verilmiştir. Aynı sırada bulunan Mehmed Kâzım eczanesile yanındaki bir dükkânın da bir hissesine aid istimlâk muamelesi neticelenmiştir. Diğer hissesinin muamelesi tamamlandıktan sonra bu sıradaki bütün binalar da yıktırılmak suretile Yenicamiin önü tamamile açılacak ve kemer ile üstündeki köşk te meydana çıkacaktır.

Türk - Rumen ticaret muahedesi

Yeni bir muahede akdi için Ankarada müzakereler yapılacak

Türkiye ile Romanya arasındaki ticaret anlaşaması yenilenecektir. Bunun için Bükreşten şehrimize bir heyet gelmesi bekleniyor. Müzakerelere Ankarada başlanacaktır.

İstanbul Türkofis müdürlüğü Türk - Rumen ticaret münasebatının daha fazla inkişafını temin etmek maksadile yapılacak yeni anlaşma müzakereleri için tedkikata başlamıştır. Piyasa ile de temas halinde bulunan Türkofis müdürlüğü Romanya ile çalışan tacirlerle görüşerek dileklerini tesbit edecek ve hazırlıyacağı raporu Ankaraya gönderecektir.

Beynelmilel avcılar cemiyeti reisi Ankaradan döndü

Geçenlerde şehrimize gelen beynelmilel avcılar cemiyeti reisi B. Maksim Dükrok dün sabah Ankaradan dönmüş ve Perapalas oteline inmiştir.

B. Maksim Dükrok Ankarada bulunduğu müddet zarfında av işleri etrafında hükûmet erkânile görüşmüştür. Bugünlerde de İstanbul civarında bir av partisi yapacak ve bu meşhur avcıya bir çok Türk avcıları refakat edeceklerdir. Beynelmilel avcılar cemiyeti reisi şehrimizde bir kaç gün kaldıktan sonra memleketine dönecektir.

Beş kumarbaz mahkemeye verildi

Beyoğlunda bir apartımanın iki numaralı dairesinde kumar oynatıldığı emniyet müdürlüğünce haber alınmış ve gece bir cürmümeşhud tertib edilmiştir.

İçeride oyun oynayan Rasim, Aziz, Sami, İrfan ve Nikolaidi isimlerindeki şahıslarla iki deste kâğıd, 22 lira para, 78 fiş, bir masa çuhası ele geçirilmiştir. Kumarcılar dün mahkemeye verilmişlerdir.

Dört kunduracı arasında kavga

Mehmed, Bürhaneddin, Ferid ve Nehabet isimlerinde dört kunduracı Çenbelitaşta Tavukpazarında Nehabetin dükkânı üstünde kavgaya tutuşmuşlar, birbirlerini dövüp yaralamışlardır. Polis hepsini yakalıyarak mahkemeye vermiştir.

150 liralık yüzüğünü çalmış

Beyoğlunda Yeniçarşıda oturan kahveci Lûtfi, Marika isminde bir kadının kendisine aid yüz elli lira kıymetindeki yüzüğü çalıp kaçtığını iddia etmiştir.

Polis Marikayı yakalıyarak hakkında tahkikata başlamıştır.

SOHBET:

Sözden söze

I.

İmale. — Tevfik Fikret'ten sonra gelen şairlerimizin, bilhassa Mehmed Akif'in nazımda imaleden kaçınmaları, aruzda büyük bir terakki sayıldı. Hattâ o veznin ancak bu hareketten sonra dilimize tamamile mal edildiğini söyliyenler var.

Acaba eski şairlerimiz de, meselâ bir Bakî, bir Nedim de, isteseler, bu hüneri gösteremezler miydi? Divanlarını açın, imaleden de, zihaftan da âlî yüzlerce mısrağ bulursunuz. O halde bunu kendilerine daimî bir kaide edinmeleri de kabildi. «Bir cebinin, bir dahî zülfi siyehfamın bilür — Dil ne subhun farkeder billah ne akşamın bilür» beytinde «billah»ın ikinci hecesini kısaca bırakıveren Nedim, aruz ile konuşur gibi söyliyebilmekten âciz olmakla ittiham edilemez. Divan edebiyatımızın büyük sanatkârları imaleyi bir güzellik unsuru olarak kullanmışlardır. Gerçi: «Daha ziyadesine yok tahammülü bezmin — Mey ola mutrib ola tut ki bir de dilber ola» beytindeki imalelerin söze rekâket verdiği muhakkaktır (kim bilir? belki de bunda bir mizah kasdı vardır); fakat: «Döğülmeğe, söğülmeğe, koğulmağa billah - Hep kailim amma ki efendim senin olsam» beytindeki imalelerin güzelliğini inkâra imkân yoktur; hattâ sözü, imalelerin tabiîleştirdiği muhakkaktır.

Merhum Süleyman Nazif, Baki'nin «Kemter gedayı âz atâsı kılardı bay - Bir lutfu çok mürüvveti çok padişah idi» beytinden bahsederken: «Keşke şair azca deyip imaleden kaçınsaydı» derdi. İlk mısrağı bir de böyle değiştirerek okuyun, hemen bütün sihri bozulur:» «Âz» daki imale bir güzellik, bir tabiîlik veriyor.

İmaleden kaçınmak, onu daima bir kusur saymak iki ayrı düşünceden gelir: Biri türkçe kelimelerin talaffuzunun bozulmasına tahammül edemiyen düşünce ki hiç şüphesiz hürmete lâyıktır ve bedii bir endişeden doğar. Fakat eski şairlerimizi, türkçe kelimelerin talaffuzunu bozdukları için muahaza edemeyiz; çünkü onlar, Yahya Kemal'in söylediği gibi, «Acemperesti-i Rumun imale devrinde» yaşamış ve imaleyi bir güzellik unsuru diye kullanmışlardır. Zaten istedikleri zaman ondan kaçınabileceklerini de, onunla harikalar yaratabileceklerini de isbat etmişlerdir.

İkinci düşünce ise nazmın nesirden farklı olmamasını istiyen düşüncedir ki bunun müdafaa edilir tarafı pek yoktur. Nesirden farksız olacaksa nazmın ne lüzumu vardır? Veznin sözü zorlaştırmaktan başka bir hikmeti kalmaz. Nazım nesirden farklı olunca da takdim ve tehir gibi imaleye de, zihafa da cevaz vardır. Zaten iki türlü imale görüyoruz: biri, aruzu iyi kullanamadığı için heceleri çekip uzatan şairinki; öteki ise usta sanatkârın elinde bir güzellik vasıtası olan imale. Tevfik Fikret'ten sonra gelen şairlerimiz daha çok ikincisinden kaçınmışlardır.

II.

ŞEKİL. — Gençler ve genç medeniyetler şekle istihfafla bakar ve asıl kıymetin manada olduğunu sanırlar. Halbuki asıl onların eserlerinde manadan ziyade boş şekil vardır; birtakım kelimeleri, büyük bir mana ifade ediyor zannı ile, bol bol, uluorta kullanır dururlar. Hisleri ile, talebleri ile fikri pek ayırd edemedikleri için hararetli sözlerde derin derin hakikatler gizli olduğunu sanırlar. Onlar söylensin de nasıl söylenirse söylensin...

Ancak yaşlandıktan, kemal devresine eriştikten sonradır ki ferdler de, medeniyetler de fikrin kelimelerde değil, kelimelerin en iyi tarzda birleşmelerinde olduğunu, şeklin bozulduğu nisbette fikrin de kaybolacağını anlarlar.

Ferdler dedim... Fakat ferdlerin yaşı, mensub oldukları medeniyetin yaşıdır.

III.

TENKİD. — La Bruyère: «Tenkid zevki bizi, güzel şeyler karşısında coşmak zevkinden mahrum eder» derken, bana öyle geliyor ki çok yanılıyor. Bizi asıl coşturan güzellikler, mukavemetten sonra teslim olduğumuz gü-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Nurullah Ataç

2 — İsteklilerin gün ve saatinde ilk teminat makbuzları ... bırakılmıştır.

Limanda bir balıkçı gemisi infilâk ederek battı

Geminin makinisti parçalandı, 4 kişi de muhtelif yerlerinden yandı

İnfilâk benzin deposunun parlamasından vukua geldi, 11 tayfadan altısı kazayı zararsız atlattı

Yukarıda itfaiye yangını söndürmeğe uğraşıyor, ortada ve altta infilâkta yaralananlardan bir kaç sima

Dün öğle vakti saat 12,37 de Eminönü gümrüğü önünde feci bir deniz kazası olmuş, bir motör infilâk neticesinde parçalanarak batmıştır. Hâdise şudur:

Memleketimizden balık almak üzere gelen Yunan, İtalyan ve Bulgar motörleri Eminönü önündeki sahile yanaşıyorlar. Bunların arasında Deli Yorgi adında 30 tonluk ve kaptan Vangelin idaresinde bir Yunan balıkçı motörü de bulunmaktadır.

İnfilâk nasıl oldu?

Balık yükliyen bu motör dün akşam limanımızdan hareket edeceği için birinci makinist Manol Koçakidis makineyi tecrübe etmek istemiştir. Bu esnada motörde kaptan Vangel, ikinci makinist Yorgos Iskaramangas, lostromo Dimitri Kovaris, tayfa Nikolos Filipu, Vangel Lapatas ve Yorgi Vilisidisden mürekkeb altı denizci ile anbarda balık istif etmekte olan Hamid, Hüseyin ve Nişan bulunuyorlardı.

Motör çalıştırılırken bir aralık ârıza göstermiş, az sonra da benzin deposu parlamak suretile bir infilâk vukua gelmiştir. İnfilâkla beraber, yangın çıkmış, geminin kıç tarafı, güvertesindeki sandıklar, anbardaki balıklar, arka direği havaya uçmuş ve iki dakika içinde kocaman gemi sulara gömülmüş, denizin üstünü yanmakta olan motörün parçaları ve sandıkları doldurmuştur. Ateşi görenler itfaiyeyi haberdar etmişler, batan motörün tayfaları da kendilerini diğer motörlere atmışlardır.

Dört kişi yaralandı makinist kayboldu

İstifçi Hamid ile Yorgi Vilisidis, Lapatas ve Dimitri isimlerindeki dört tayfa gözlerinden ve muhtlif yerlerinden yanıklar almak suretile yaralanmışlardır. Birinci makinist Manol kayıptır. Parçalandığı zannedilmektedir. Az sonra vaka yerine gelen zabıta memurları yaralıları hastaneye kaldırmışlar, itfaiye de gelerek ateşi söndürmek için icab eden tertibatı almışlardır.

Ateşin diğer motörlere sirayet etmemesi için son derece dikkat edilmiş ve buna muvaffak olunmuştur.

Yapılan ilk tahkikat sonunda motörün oksijen tüpünün tazyik görmesi neticesi benzin deposunun parlıyarak infilâk ettiği anlaşılmıştır. İnfilâk o kadar feci olmuştur ki, yukarıda yazdığımız gibi motörün kıç tarafile beraber balıklar ve yelken direği havaya uçmuştur. Makinist kendisini dışarıya atmağa muvaffak olamamıştır. İnfilâk neticesinde havaya uçtuğu tahmin edilmektedir. Az zaman içinde denizin üzeri enkaz parçalarile dolmuştur. Motörde bulunan 11 kişiden 7 kişi yara almadan kurtulmuşlarsa da, dört kişi ağır yaralıdır. Bazılarının gözleri kan içindedir. Vaka yerine 1, 7 ve 4 numaralı tahlisiye motörlerile, 23 numaralı muhafaza motörü yetişmiş, itfaiye de tam vaktinde gelmiştir.

İki motör çarpıştı

Dün, Ereğliden kömür yükile gelmekte olan «Karaelmas» motörü ile Karadenize çıkmakta olan «Kadem» motörü Rumelikavağı önlerinde çarpışmışlar, «Kadem» motörü parçalanarak batmış, mürettebatı kurtarılmıştır. «Karaelmas» motörü kaptanı Raif yakalanarak hakkında kanunî takibata girişilmiştir.

Bir motör karaya oturdu

Ali kaptanın idaresindeki Aslan motörü de Sarıyer önlerinde karaya oturmuştur. Motör, Karadenize çıkmak üzere bulunuyordu.

Bir panter, Diyarbakırda altı köylüyü yaraladı

Canavarla mücadele saatlerce sürdü, panter güçlükle öldürüldü

Diyarbakır (Akşam) — Nereden geldiği bilinmiyen ve bura halkının dilinde kaplan diye anılan bir panter dün Kadıköyünde altı kişiyi yaralamıştır. Bu şayanı dikkat hadisenin tafsilâtını bildiriyorum:

Dün saat 10 raddelerinde çoban Derebeyli Ahmed, Kadıköyünün şimalindeki merada köyün koyunlarını otlatırken şimdiye kadar hiç görmediği bir hayvanın tarla kenarında yattığını görmüş ve bunu orada çift süren Cumaoğlu Kerime haber vererek beraberce hayvanın yanına gelmişlerdir. Hayvan bunları görmüş, fakat yerinden kımıldamamıştır.

Çoban Ahmedle Kerim bu garip hayvan karşısında büsbütün meraka düşerek yerden aldıkları bir taşı üzerine atmışlar, bilâhare bir panter olduğu anlaşılan bu hayvan taşı yer yemez yerinden fırlıyarak iki köylünün üzerine atılmıştır. Panter Ahmedi bir haylı hırpaladıktan sonra arkadaşını kurtarmaya çalışan Kerime hücum etmiş ve bu sefer onunla altalta üstüste yuvarlandıkları sırada Ahmed Kadıköyüne koşarak vaziyetten köylüleri haberdar etmiştir.

Bu heyecanlı haber üzerine elli kadar köylü ellerinde kazma, kürek, taş ve sopalar olduğu halde vaka mahalline gelmişler, sağa sola atlıyan ve bütün köylülere birden saldıran panteri güç halle bir kayalığa sıkıştırmışlardır.

Hiç birinde silâh olmadığı için bu korkunç hayvanı öldüremiyen köylüler bir silâh getirtmek üzere yakındaki Şerabi köyüne haber göndermişler, köyden bekçi ile 8 - 10 köylü gelmiş, tekrar mücadele başlamış, nihayet Şerabi köyünden Ali Kılıç isminde bir delikanlı bekçinin tüfeğile panteri öldürmeğe muvaffak olmuştur.

Öldürülen panter ve yaralılar

Panterle yapılan mücadele esnasında Kadıköy halkından altı kişi muhtelif yerlerinden yaralanmışlardır. Yaralılarla köylülerin bir kısmı panteri alarak gece Diyarbakıra gelmişlerdir. Panter kuduz müessesesinde muayene edilmektedir. Yaralılar nümune hastanesine kaldırılmış, tedavi altına alınmıştır.

Para bulduk, paylaşalım!

Ineboludan gelen bir adamcağızın 25 lirasını nasıl çaldılar

Yetmiş bir yaşlarında İnebolulu Mehmed adında birini zarfçılık suretile soymaktan maznun Sabri adında bir sabıkalı dün adliyeye teslim edilmiştir. İddiaya nazaran vaka şöyle olmuştur: İnebolulu Mehmed küçük oğlunu tedavi ettirmek üzere İstanbula getirmiş ve evvelki gün çocuğu muayene için Gülhane hastanesine götürmüştür. Bunlar kapı önünde hastaneye girme zamanını beklerlerken sabıkası Sabri yanlarına sokularak ihtiyar Mehmedle konuşmıya başlamış ve adamcağızın İnebolulu olduğunu öğrenince:

— Ben de İneboluluyım. Çoktanberi burada bulunuyorum. Hastanelerde çok tanıdıklarım vardır. Senin çocuğu ucuzca tedavi ettiririm.

Diye adamcağızı kandırmış ve memleket ahvalinden bahsederek hastanenin önünden ayrılıp Ayasofyaya doğru yürümeğe başlamışlardır.

Mehmedle yeni hemşerisi Sultanahmed civarına geldikleri sırada karşıdan, temiz giyinmiş bir adam peyda olmuş ve onların yanından hızlıca geçmiştir. Bu esnada adamın cebinden para çantası düşmüş, Sabri derhal çantayı yerden alarak:

— Kısmetimiz çıktı. Çantanın içi para dolu. Tenha bir yerde bunu paylaşırız.

Diye ihtiyar Mehmedi Sultanahmed camisinin arka taraflarında dar sokaklara götürmüştür. Bunlar yine İneboludan bahsederek giderlerken biraz evvel çantasını düşüren adam arkalarından koşarak gelmiş ve:

— Ben biraz evvel sizin yanınızdan geçerken çantam düşmüş. Her halde bunu siz aldınız. Çantamı veriniz yoksa üzerinizi arıyacağım ve sizi de karakollarda süründüreceğim.

Demiştir. İhtiyar Mehmed, karakol sözünü duyunca fena halde canı sıkılmış ve yolda düşen çanta da kendisinde olmadığı için paltosunu çözüp çanta sahibine sokulmuştur. Adam, Mehmedin bütün ceplerini iyice aradıktan sonra:

— Çantam sende değil. Fakat arkadaşından şüpheleniyorum. Onu mutlaka karakola götüreceğim.

Diye Mehmedin yeni ahbabını sürükliyerek götürmüştür.

Onlar gözden kaybolduktan biraz sonra ihtiyar Mehmed bir şey almak üzere elini cebine soktuğu zaman cüzdanile, çocuğunu tedavi ettirmek üzere biriktirip getirdiği yirmi beş liranın aşırılmış olduğunu görmüştür. Adamcağız bu işin biraz evvelki kargaşalık esnasında yapıldığını anlıyarak zabıtaya müracaat etmiş, tarif ettiği eşkâl üzerine sabıkalı Sabri yakalanmıştır. Sabri dün adliyeye teslim edilmiş ve Sultanahmed birinci sulh ceza hâkimi tarafından sorgu altına alınmıştır.

Sohbet

(Baş tarafı 3 üncü sahifede)

zelliklerdir. Tenkid etmiyen, yani sanat eserlerini kendi anlayışının, kendi mizacının süzgecinden geçirmiyen bir kimsede, gerçekten hayranlık kabiliyeti bulunabileceğini sanmıyorum.

Her büyük, her asil heyecan gibi hayranlık da, ancak şahsiyet sahibi kimselerin kârıdır. Şahsiyet sahibi kimsenin de bediî hükümleri, bir de kendi muhakeme etmeksizin benimsemesine, herhangi bir eseri, sırlarını, güzelliklerini ve kusurlarını araştırmadan beğenmesine imkân mı var?

Hem tenkid kabiliyeti olmıyan kimselerin coşmasından ne çıkar? Onların coşkunluğu da, hayranlığı da öğrenilmiş birer heyecandır; başkalarından gördüklerini taklidden ibarettir.

Münekkidleri değil, tenkidi müdafaa etmek istiyorum. Yoksa münekkidlerin çoğunda da tenkid kabiliyetinin bulunmadığını; beğenip hayran olmalarına da, beğenmemelerine de bir kıymet verilemiyeceğini bilirim.

Nurullah Ataç

Mevlûdu şerif

Bugün öğle namazını müteakib Beyazıd camisinde (**APTİ ILGIN**) ın ruhu için mevlûd okutturulacağından akraba ve aziz dostlarımız ile dinlemek arzusunda bulunmak istiyen zevatın teşriflerini saygı ile bekleriz.

Ferik Ali Şamil Pş. kızı: Mahmure Ilgın,
Eczacı yarbay Yusuf kızı: Feride Ilgın
Orman birinci sınıf mühendisi:
Necati Ilgın

Rakipsiz!
Bütün programlara bakınca bu haftamızın zenginliği takdir olunur:
Vivian Romance'ın
AŞK Bahçeleri
ve MİSTER = MOTO
Haydutlar Peşinde
ALEMDAR ve MİLLÎ

Tepebaşı Dram kısmı
Gündüz saat 15,30 da
Gece saat 20,30 da
HAYDUTLAR
İstiklâl caddesi komedi kısmı, gündüz saat 15,30
Gece saat 20,30 da
OĞLUMUZ
4 perde ★

TURAN TİYATROSU
Bugün gündüz ve gece Cemal Sahir, İsmail Dümbüllü ve okuyucu Burhan saz heyeti birlikte
Gündüz iki oyun birden
AZAB 1 P.
Sefahatin Encamı
Komedi 3 P. Gece:
Hilekâr Komedi 3 P. ★

TET S
Taksimde (Bu gece)
Gündüz 16 da matine
(AKTÖR KİN)
Beynelmilel meşhur eser
Pek yakında:
İNSAN MABUT ★

Hem hoş iki saat geçirmek...
hem de candan ve kahkaha ile gülmek için
Bugün: TAKSiM sinemasına
Gidiniz ve FERNANDEL'in
Müzisyen, Kovboy, muz taciri ve âşık rollerini oynadığı
Aşk Mahkûmu
En son, en mükemmel ve en neş'eli filmini görünüz.
Bu filmin bazı kısımları Normandie vapurunda ve Kaliforniyada çevrilmiştir.
İlâveten: EKLER JURNAL son dünya haberleri
Bugün saat 11 ve 1 de tenzilâtlı matineler

Pek yakında: ŞIK sinemasında
Aşkın Göz Yaşları
Türkçe sözlü ve Arapça şarkılı

POLİTİKA

Amerika ile Japonya arasında bir ihtilâf mevzuu

Japonya Çindeki İngiliz ve Amerika imtiyazlarını ilga edeceğini muhtelif vesileler ile ilân etmişti. Amerika bu imtiyazların ilgasına maddî menfaatinden ziyade siyasî mahzurlarından dolayı razı olmak istemiyor. Bunun için Japonya hükûmeti nezdinde şimdiye kadar muhtelif teşebbüslerde bulunmuştur.

Diğer taraftan Amerika Japonya hükûmetini sıkıştırmak için Filipin adaları ile Amerika arasındaki yol üzerinde ve daha ziyade Asyaya yakın olan Güam adasını tahkim ederek burada Japon mandası altındaki adaları tehlikede bırakacak bir üssülhareke kurmak istiyor.

Cümhurreisi Roosevelt şimdiden Amerikan Parlâmentosuna teklifde bulunmuştur. Mesele mebusan meclisinin bahriye komsiyonundadır. Eğer komisyon karar verecek ve bu kararı da meclis tasvib edecek olursa o zaman Amerika ile Japonyanın arası tehlikeli bir surette açılmış olacaktır.

Japonya umumî harbden beri carî olan anane ve usul üzere Amerikanın Guam adasını tahkim edemiyeceği kanaatindedir. Aksi takdirde hukuku düvel ahkâmını feshetmiş sayacaktır. Buna göre mütekabil tedbirler alacaktır.

Bu tedbirlerden biri Amerika tarafından istiklâli tanınmış olup halihazırda intikal devresinde bulunan Filipin adalarını işgal etmek olacaktır. Bu adalar bir çok cihetlerden Japonya için mühimdir. Amerika ve Almanyadan sonra dünyanın en büyük sanayi memleketi olan Japonya madenî imalâtı ve bahusus harb sanayii ihtiyacını Filipin adalarından temin etmektedir

Bundan beş sene evvel Filipin adalarının demir istihsalâtı 7000 ton iken şimdi 636000 tona çıkmıştır. Bu demirlerin hepsini de Japonya alıyor. Son günlerde Japonya bütün madenlerin tasarruf hakkını istemiş, lâkin Filipin hükûmeti nezdindeki Amerikalı maden müsteşarı buna mani olmuştu. Güam adasının tahkimine Parlâmentonun razı olup olmıyacağı Amerikan efkârı umumiyesinin Amerika kıtası haricindeki işlere karışmamak için şimdiye kadar tuttuğu yola devam edip etmiyeceğini göstereceğinden derin bir alâka ile bekleniyor.

AKŞAM

Kanun Bilgileri

Nesebin Tashihi

Bol bir manto giymiş genç kadının yüzü o kadar soluk, hali o kadar bitkindi ki yazıhaneme girer girmez kendisine acele yer gösterdim. Uzun bir zaman söz söylemeden önüne baktı. Sonra kesik kesik anlatmağa başladı:

Nişanlısiyle çok sevişiyorlarmış, yakında evleneceklermiş. Ne yazık ki iki hafta evvel nişanlısı bir otomobil kazasında ölmüş.

— Üstelik, dedi, beş ay sonra anne olacağım. O çocuk ne olacak? Kimin oğlu diyecekler?

Çocuğunuz için endişe etmeyiniz, dedim. İkamet ettiğiniz mahallin hâkimine müracaat ederek doğan çocuğunuz için tashihi neseb talebinde bulunursunuz. Biliyorsunuz ki nesebi sahih çocuklar anası ile babası arasında evlilik mevcud iken doğanlardır. Arada nikâh olmadan doğan çocuklara nesebi gayri sahih veya eski lisanla, vel^dizina derler. İşte evlilik haricinde doğan bu gibi çocukların nesebi anne ve babasının evlenmesile kendiliğinden sahih olur. Size olduğu gibi, şayet birbirile evlenmeyi vadedip te birinin vefatı veya meselâ çıldırmak gibi, evlenme ehliyetinin zevali sebebile evlenemiyen ana babadan doğan çocukların nesebini düzeltmek, yani sahih kılmak için sağ kalan veya ehliyeti zail olmayan ana veya babanın çocuğun neseb tashihi için müracaatı lâzımdır. On sekiz yaşında veya ondan büyük çocukların nesebini tashih için kendisinin rizası alınmak lâzımgelir. Aksi takdirde dâva mesmu olmaz, yani dinlenmez, reddedilir.

Hâkim tashih talebini nüfus memuruna tebliğ eder. Ana babanın kanunî mirasçıları ile müddeiumumî nesebin tashihine muttali oldukları günden itibaren üç ay içinde nesebin tashihine itiraz edebilirler. Lâkin bu halde çocuğun o anadan babadan olmadığını isbat itiraz edenlere aiddir.

Nesebi tashih edilen çocuk ana ve babasına ve onların hısımlarına karşı aynile nesebi sahih olan çocuğun hukukunu haizdir.

Avukat Emcet Ağış

Şimalî Irlandada vaziyet çok fena

B. Hungerford yeni bir takım suikasd yapılırsa hayret edilmemek lâzım geldiğini söylüyor

Londra 21 (A.A.) — Şimalî Irlanda mebusan meclisinde hükûmet partisi âzasından olan Sir Hungerford bugün Londraya gelmiştir.

Yaptığı beyanatta İngilterede daha başkaca dinamit suikasdleri olursa buna hayret etmemek lâzımgeldiğini söylemiş ve demiştir ki:

«Daha geçen pazar günü bütün şimalî Irlandada halkı umumî isyana tahrik eden davetler yapıldığı bildirilmişti. Belfasd hükûmeti bunu derhal Londra polisine haber vermişti. Şimalî Irlandadaki vaziyet şimdiki kadar hiç bir vakit fenalaşmamıştı. Suikasd faillerinin muhakemesi müşkülâta uğruyor. Çünkü, şahidler üzerinde tazyikler yapılıyor. Ve suikasd faillerini tecrim edecek şahadette bulunurlarsa ölümle tehdit olunuyorlar. Belfasd hükûmeti her türlü ihtimali karşılamak azmindedir. Suikasdlerin hedefi dahilî bir harb çıkarmaktır. Fakat şimalî Irlanda her zamandan ziyade İngilterenin bir cüzü olarak kalmıya karar vermiş bulunuyor.

Londra 21 (A.A.) — Şimalî Irlanda Dahiliye Nazırı Dawson Bates, İngiltere ve Belfastta yapılan suikasdler hakkında İngiliz makamlarile görüşmek üzere dün Londraya gelmiştir. Mumaileyh, tahkikatı kolaylaştıracak mahiyette bazı malûmat vermiş ve tedhişçiler tarafından suikasde maruz bulunan şimalî Irlanda yüksek memurlarının bir listesini tevdi etmiştir.

Ulster makamları vaziyeti ciddî telâkki etmektedirler. Dün bir ihtiyat tedbiri olmak üzere yeniden bin kadar muavin polis seferber hale konulmuştur.

Londra 21 (A.A.) — Oranskirkden Liverpoola giden tren, bu sabah Aintree civarından geçerken camlarından ikisi mermi veya bomba parçalarile kırılmıştır. Birçok yolcular bir infilâk gürültüsü duyduklarını söylemektedirler.

Hindistanda ölülerden pek azı defnedilir, diğerlerine karşı garip usuller tatbik olunur

Hindistanda en ziyade tesadüf edilen yakmak usulüdür. Ölülerini tuzlıyan, tütsüliyen bala batıran, ağaca asan, akbabalara bırakanlar da vardır

Geçenlerde Hindistanda vukua gelen korkunç bir ölüm hâdisesi üzerine, bundan sonra ölenlerin sıkı bir muayeneden geçirilmesi hakkında bütün memlekete şiddetli tamimler gönderilmiştir. Pars ırkına mensup olan bir adamın kalb sektesinden öldüğü zannediliyor. Parslarda cari olan âdete göre, ölü, «Ebedî sükût kulübeleri» nden birine bırakılıyor. Orada bekliyen akbabalar derhal vazifelerini ifaya başlıyarak ölüyü gagalamağa ve etlerini yutmak için hazırlıklarını yapmağa koyuluyorlar. Fakat ölü, vücudü didiklenmeğe başlanınca uyanıyor ve istimdada başlıyor. Sesini işitenler hemen koşup onu vahşi kuşların pençelerinden kurtarıyorlar. Kurtulanın ilk işi gidip islâmiyeti kabul etmek oluyor. Çünkü onlarda ölülerini akbabaların önüne atıvermek âdeti yoktur.

Asya milletlerinde ölülere karşı yapılması icab eden son muamele hakkında türlü türlü âdetler vardır. Çinin bazı yerlerinde ölüler yakılır, fakat umumiyet itibarile orada tedfin usulü caridir. Parslar ölülerini akbaba kuşlarına ikram ederler. Tibette ölü köpekleri vardır; ölüler bunlara yedirilir. Bazan da balıklara veya yırtıcı kuşlara atılır. Tibette ölünün gömülmesi zaten mevzuubahis olamaz. Çünkü toprak, senenin büyük bir kısmında buz keisilir.

Fakat ölülere yapılan son merasimin muhtelif nevileri en ziyade Hindistanda görülür. Buna hayret etmemek lâzımgelir. Çünkü 300 milyonluk bir kütle biribirine karışık surette İslâmlardan, Mecusîlerden, Hıristiyanlardan, Parslardan, Dravidalardan ve yarı vahşî kabilelerden müteşekkildir. Hindistanda yalnız bir tahnit etme ve mumyalaştırılma bilinmez. Buna mukabil ölülerini tuzlıyan, Bengal'deki Magb'ların yaptığı gibi tütsüliyen, Himalayadaki Kasis'ler gibi bala batıran kabileler vardır. Nagaslar ise ölülerini ağaçlara asarlar; çünkü bunların itikadınca, ölüler artık toprakla irtibatlarını kesmek lâzımdır.

Fakat Hindistanda en ziyade tesadüf edilen usul ölülerin yakılmasıdır. Bu muamele, yalnız Mecusî dininin şartlarından birini teşkil etmiyor, ayni zamanda sıhhî sebeplerden dolayı da böyle bir hareket en muvafık sayılıyor. Çünkü Hindistan, sari hastalıklardan senede yüz binlerce kişinin öldüğü bir memlekettir. Mecusîler son senelere varıncaya kadar ölülerini Ganj nehrine ve yahut onun kollarından biri olan Cumma'ya atarlardı. Fakat zabıta bunu şiddetle menetti. Çünkü ölü nehir kenarlarına düşüyor ve fena halde teaffün ediyordu.

Ölülerin yakılma merasimine gelince, bu iş şu suretle cereyan ediyor: Mukaddes kanunlar tarafından emredildiği veçhile, tezek alınıyor ve ölünün etrafı bununla dolduruluyor. Tezek, Hindistanda mukaddes sayılan inekten çıktığı için tercih ediliyor. Bir Hindlinin nazarında tezek birşeyi imha etmek için kullanılabilecek yegâne yakılacak maddedir. Bundan başka tezeğin bir faydası daha vardır ki o da yanarken pek az duman çıkarmasıdır. Aradan 24 saat geçtikten sonra ölü tamamile tahrip edilmiş olur. Olsa olsa yalnız birkaç kemik kalır. Tezek yığını içinde o kadar fazla bir hararet hasıl olur ki, bu hararete ölünün kemikleri bile dayanmaz.

Merasim esnasında, bir taraftan tezekler ölünün üzerine istif edilirken, bir taraftan bir brahman gelir, bazı dualar okur, elinde tuttuğu kabın içinde ki pirinçten bir miktarını ölünün üzerine atar. Bunun üzerine ölünün akrabası da birer birer avuçlarını ayni pirinç kabının içine daldırarak, adıkları pirinci ölünün üzerine serperler. Bir Hindlinin nazarında pirinç tanesi hem hayat, hem de basübadelmevt demektir.

Bu merasim bittikten sonra geçen yirmi dört saat zarfında yağmur yağarsa, merasimin mabadı ile artık meşgul olmağa hiç lüzum yoktur. Çünkü bütün küller çamurla karışır. Şayet yağmur yağmazsa ertesi günü ölünün akrabası gelir, külleri ve yanmıyan kemikleri toplayıp götürür. Bunlar ya nehre veya denize atılır, sahilde bekliyen akraba el sallamak suretile ölülerile vedalaşırlar.

Burdurda iki cinayet

Birisi bıçakla öldürüldü, bir sarhoş da urganla boğuldu

Burdur (Akşam) — Bu hafta Burdurda iki cinayet işlenmiştir. Ali Rıza namında biri bir kadının evinde otururken sabıkalılardan iki kişi eve taarruz etmişlerdir. Ali Rıza bir hâdise çıkmaması için içeri girmelerine müsaade etmemişse de taarruz edenlerden Aydınlı Ahmedin oğlu tarafından bıçakla başından ağır surette yaralanmıştır.

Yaralı Memleket hastanesinde ölmüştür. Mücrimler tevkif edilmiştir.

Geçen cuma gecesi Yenice mahallesinden Akağanın Ahmet her vakit olduğu gibi gene sarhoş olarak eve gelmiş ve karısı ile çocuklarını fena halde dövmüştür. Ailesi efradı korkularından bağırmak istemişlerdir. Üveği oğlunu dokuma tezgâhı urganı ile bağlamak isterken boğazına takılan urganı fazla sıktığından sarhoş boğularak ölmüştür. Mücrim tevkif edilerek cürmü meşhud mahkemesine verilmiş ve yapılan muhakeme neticesinde dört sene sekiz ay cezaya mahkûm edilmiştir.

Buğday fiatleri sağlam

Bu yıl toprak mahsulleri ofisinin memleket çifçisine büyük yardımları olmuştur. Ofisin alım teşkilâtı genişletildiğinden çifçiden daha fazla mal almak imkânı hasıl oldu. Bu yüzden piyasada buğday fiatleri çok sağlamdır.

Burdur Kızılayının fakirlere yardımı

Burdur (Akşam) — Bu hafta Kızılay kurumu Burdur merkezi tarafından Burdurun fakir halkının odun ihtiyaçlarına bir yardım olmak üzere iki yüz fakir vatandaşa 209 lira para dağıtılmıştır. Tam zamanında yapılan bu hayırlı iş bütün yoksulları ve bunlara acıyanları candan sevindirmiştir.

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Mukavemeti son manevralarla imtihana tabi tutulan Cebelitarık kayası

Bu sütunda Cebelitarık boğazına dair malûmat vermiştik. Bugünkü nüshamızda okuyacağınız üzere, Boğaza hâkim vaziyette bulunan kocaman kayada büyük bir manevre yapılacak, harekât üç gün sürecek, tepeden tırnağa kadar müstahkem olduğu meşhur olan bu kayanın mukavemet kabiliyeti, tesiri muayene edilecektir.

Cenubî İspanyada bulunan Cebelitarik, 1704 senesindenberi İngiltereye aiddir. Bu İngiliz arazisi 426 hektar genişliğindedir. Ucundaki meşhur kayanın yüksekliği 425 metredir. Kaya, bizim Boğaziçinden pek daha geniş olan Cebelitarik boğazının Avrupa sahilinde, denizin ortasına çıkmış koyu renkte bir granit kütlesi halinde durur. Şimalden cenuba doğru takriben dört kilometre, ve şarktan garbe doğru da 1200 metre genişliğinde bulunan bu kayanın en ucuna *Punta de Europa* derler. Kocaman taşın hemen her noktası bataryalarla, istihkâmlarla doludur. İçi de mahzenlerle oyulmuş, depolar, cephaneler halindedir. Geçen asrın sonlarında kayayı 6000 adam beklerdi. Umumiyetle bu İngiliz müstahkem noktasında 24,000 adam vardı. Fakat şimdiki hakikî mevcudü, bir askerî sır olarak muhafaza edilmektedir. Yine geçen asırda, burası katiyen alınamaz bir kale sayılıyordu. Tayyarelerin terakkisi sebebile şimdi vaziyet malûm değildir.

Cenubu garbî rüzgârlarına açık olan liman geçen asırdanberi oldukça iyi sayılırdı; 6,000,000 tonluk bir iktisadî harekete malikti; başka limanlara rekabet ederek İspanyayı iktisaden zarara uğratırdı. Burada hayli Yahudi vardır; ticareti de ellerine almışlardır.

Kayaya ilk Arap fatihi Tarık İbni Ziyadin ismi yadigâr kalmıştır. O devirde, buraya kuvvetli bir kale dikmişlerdi. 1704 senesinde İspanya harp halindeyken İngiliz amiralı Booke tarafından anî bir hücum neticesi alınmış, o zamandanberi Büyük Britanyanın elinde kalmıştır.

Trakyada kız, erkek talebe yurdları

Edirne 21 (A.A.) — 1935 de Edirnede kurulan Trakya kız ve erkek talebe yurtlarının bu seneki bütçesi muhtelif kaynaklardan ve bu arada bir kısmı da Türk maarif cemiyetinden temin edilen yardım ve gelirlerle 18 bin lirayı, talebe mevcudu da 180 i bulmuştur. Köylü ve malûlgazi çocuklarını da barındıran bu yutlar önümüzdeki sene daha esaslı tedbirlerle biraz daha genişliyecek ve böylelikle orta tahsile devam imkânlarından mahrum bir çok yurt çocuğuna el uzatılmış olacaktır.

Orta ve ilk tedrisat muallimlerinin meslekî bilgileri arttırılacak

Ankara 21 (Telefonla) — Maarif Vekâleti, orta ve ilk tedrisat muallimlerinin meslekî bilgilerini arttırmak maksadile iki mecmua çıkartmağı kararlaştırmıştır. Bu hususta fikirlerine müracaat etmek üzere maarif müdürleri ile orta tedrisat muallimleri ve ilk tedrisat müfettişlerinden bazıları Ankaraya çağırılmışlardır.

Terzi Cemal Bürün

Mevsim sonu münasebetiyle pazartesi gününden itibaren modellerinde tenzilât yaptığını müşterilerine bildirir. ★

Kitaplar Mecmualar Gazeteler

Karıncaların hayatı

Böceklerin esrarlı hayatile meşgul olan âlimlerin yazdıkları yüzlerce kitab içinde Fransız edibi Maurice Maeterlinck'in «La vie des fourmis» isimli eserinden daha güzelini bulmak elbette ki mümkün değildir. Çünkü muharrir pek derinlerine kadar inmeğe muvaffak olduğu meçhul bir âlemin silik kahramanı karıncayı mukadderatı insanlarınkine benziyen bir mahlûk gibi ele almış ve onu bir sanatkâr ruhile, faziletleri ve kusurları içinde severek anlatmağa çalışmıştır.

En meraklı romanlardan daha cazib olan bu kitab B. Mehmed Naci Ecer tarafından «Karıncaların Hayatı» ismile lisanımıza çevrilmiştir. Şimdiye kadar katiyen tanımadığımız ve yalnız Maeterlinck'in gördüğü karıncayı anlatan aşağıdaki satırlar bu kitabın muhtelif yerlerinden sıra gözetmeksizin alınmıştır:

Karıncanın civanmerdliği

Esope'un kaynakları tarihten önce de kaybolan masalından La Fontaine'e kadar karınca böceklerin en iftiraya uğrayanı olmuştur. Ağustos böceğinin aksine karınca cimriliğin, hırslı bir miskinliğin, kötücül ve dar bir hasisliğin hırçın sembolü haline gelmişti. Küçük iradcıyı, küçük burjuvayı, sıhhî hiç bir teşkilâtı olmıyan bir ufak şehrin dar yollarındaki küçük bir dükkâncıyı temsil ederdi.

Bugün tecrübe edilmiştir ki asrımızın taşıdığı canlı varlıklar içinde karınca en soylu, en yiğit, en cömerd olanlardan biridir. Masal yazan «Karınca ödünç vermez» der, doğrudur. Çünkü ödünç vermek cimrinin işidir. Halbuki karınca hesabsız verir ve hiç geri almaz. Onun hiç bir şeyi yoktur, hattâ vücudünde olana bile sahib değildir. O, yemeyi hemen hemen düşünmez. Onu yapma bir karınca yuvasının alçısı üzerinde bir kaç hafta aç bırakınız, yeter ki biraz rütubetli olmasını temin ediniz, o hiç üzülmiyecek, sanki ambarları dopdolu imiş gibi uyanık ve çevik bir halde küçük işlerile uğraşıp duracaktır. Hayatı pahasına, hiç rahat yüzü görmeden çalışıp toplaması yumurtalar, sürfeler, arkadaşlar, hattâ düşmanlar içindir.

Çalışkan, perhiz sever, namuslu, bâkir ve cinsiyetsiz olan karınca bütün sıkıntı ve üzüntülerinin meyvasını kim almak isterse ona vermekten başka hiç bir zevk tanımaz. Hangi yabancı olursa olsun az çok toprak kokan ve kapıcıların yuvaya kadar girmesine aldırmadıkları bir ırkın kızı, çok defa zararlı her hangi bir böcek onu kandırmayı ve okşamayı bilirse bütün istediğini ondan alır. Karıncalar en sert harblerde aç kalan bir düşmanın kendilerinden yiyecek istemesine dayanamazlar ve harbe tekrar başlamadan evvel ona efendice sadaka verip yedirir ve içirirler, bazan da sadakları çok ileri gider ve kolonilerinin yıkılmasıile neticelenir.

Karıncalarda oyun ve eğlence

Karıncanın âdeta bir manyak temizliği vardır. Arkadaşlarının yardımı ile günde yirmi defa taranır, friksiyon yapar, cilâlanır, perdahlanır. En sonra oyunlar, dostça vuruşmalar, küçük ve sert olmıyan harb sporları gelir.

Karınca âlimlerinin en tanınmışlarından Huber şu müşahedesini anlatıyor:

«Bir gün onların güneşe karşı çevreli yuvalarına yaklaştım. Karıncalar toplanmışlar, yuvanın dışında havalanıyorlar gibi idiler. Hiç birisi çalışmıyordu. Bu birikmiş böceklerin çokluğu, gözün üstünde durmakta zorluk çektiği kaynıyan bir mayi manzarası veriyordu. Fakat her karıncanın arkasından ayrıca gitmeğe koyulunca onların antenlerini oynatarak akıl almıyan bir çabuklukla biribirlerine yaklaştıklarını gördüm.

Arka ayakları yavaş hareketlerle ötekilerin başının yan kısmını okşuyor, okşamaya benziyen birinci jestten sonra ikişer, ikişer arka bacaklarının üstüne kalkarak birlikte vuruştukları, bir çene, bir ayakla biribirlerini çektikleri ve sonra bıraktıkları görülüyordu. Sonra biribirlerinin karnına ve göğsüne ilişiyorlar, kucaklaşıyolar, sıra ile biribirlerini yatırıyorlar, kaldırıyorlar ve hiç acıtmaksızın bunları tekrarlıyorlardı.»

Karıncalar dinleniyorlar

Bir demet ot içinde bir kıvılcım gibi gece gündüz kımıldanan ve işleyişi bize başdöndürücü görünen karıncanın zaruri olarak ve bütün bütün yorgunluk bilmediğini sanırız. Halbuki o da bu toprağın büyük kanununa boyun eğer, onun da bazan kendi üstüne bükülmeğe, kuvvetlerini toplamağa ve hayatı unutmağa ihtiyacı vardır.

Kendinden üç dört defa daha ağır bir avı yüklenip uzun bir sergüzeştten sonra yuvaya girince kapıyı bekliyen arkadaşları yetişirler. Onu örten tozları silkerler, fırçalarlar, okşarlar ve kalabalığın gürültüsünden uzak, yorgun yolculara ayrılmış bir nevi hususi yatakhaneye götürürler. O, orada öyle derin bir uykuya dalar ki hattâ karıncalığa olan ve sakatlara varıncaya kadar herkesi heyecana veren bir hücum dahi onu ancak yarım yamalak uyandırır ve o zaman bu karınca çarpışacak yerde kaçmaktan başka bir şey düşünmez.

Karıncaların muharebeleri

Böcekler içinde yalnız karıncaların derlenmiş, toplanmış orduları vardır ve yalnız tecavüz harblerine girişirler. Sanguine cinsi karıncalar elverişli mevsimlerde iki üç defa esir akıncılığına girişirler. İşte bunlardan, karınca âlimi Forel tarafından görülmüş bir tanesi:

Anlamak üzere keşşaflar gönderdikten sonra Glebarias denilen başka soydan bir karıncalığın yağması karar altına alınır. Güzel bir sabahta, küçük ordularla, yağması istenen yuvaya doğru yürüyüş başlar ve yavaş yavaş yuva etrafında toplanırlar. Akılları başlarına gelen mahsurlar çılgınca kapıların etrafına koşarlar ve duvar taşı vazifesini gören küçük kum tanelerile onlar da ellerinden geldiği kadar barikatlarını yaparlar. O zaman nereden geldiği bilinmiyen bir işaretle mütecavizler sürü halinde koşarlar. Müdafiler dayanmağa yeltenirler, lâkin tepelenmiş, şaşırmış, bitkin ve ümidsiz bir halde, her ne pahasına olursa olsun, kurtarmak istedikleri sürfelerini yüklenmek üzere yuvaya girerler. Yüklenip getirdikleri sürfelerin sayısı o kadar çoktur ki kızıla boyanacak olan rengi bir müddet beyazlaştırır.

Fakat mühacimler bunları hazinelerinden ayırırlar ve onları kapının önüne bir zaman için yığarlar. Doğurucu anaların ve dişi işçilerin yüksüz olarak geçmelerine göz yumarlar ve pek şedid gümrük işyarları gibi sürfe taşıyanları yüklerini bırakmak üzere zorlarlar. Kaçmayı veya otlar arasında bir mikdar çocuk saklamayı becerenleri de yakalarlar ve hemen çantaya giren bu site ile canlı ganimetlerin taşındığı kendi yuvaları arasında çok defa üç dört gün süren gelip gitmeler başlar. Bu gelip, gitmeler istilâ edilen karıncalığın büsbütün tükenmesine kadar devam eder.

Sanıldığının tersine bu harbde katliâm yoktur. Harb meydanında pek az kurban verilmiştir. Yalnız yuva ehalisi bir daha yuvaya dönmemek üzere kovulup göçürülmüşlerdir. Sürfelerin taşınması da bitince galibler tarafından bırakılan yuva harab olmakta gecikmez.

Karıncalarda evlâd muhabbeti

Tabiatte her yeri arayınız, hiç bir yerde bu kadar haşmetli bir ana sevgisi bulamıyacaksınız. Tavuk civcivlerini neye karşı olursa olsun müdafaa eder. Fakat henüz yumurtalarını sevemez. Bir kozalağı kurtarmağa çalışan dişi bir işçi karıncanın karnını ayırınız ve eğer cesaretiniz varsa iki arka ayağını kesiniz. Tuttuğunu bırakmaksızın kendine kalan dört ayağile barsaklarını sürükliyerek - çünkü onun hayatiyeti aşkı gibi akıl şaşırtıcıdır - yolunda ilerliyecek ve ancak kendisi için istikbali temsil eden sürfeyi emniyetli bir yere koyduktan sonra ölmeğe razı olacaktır.

***

Karıncayı ebedileştiren bu eseri okurken onu sevmemek ve karıncanın rüzgârlarla savrulan çelimsiz vücudü içinde taşıdığı mütena şahsiyete hürmet hislerile bağlanmamak kabil olmuyor.

Ş. H. R.

Bıyık ve sakal modası

Ulus gazetesinin «Hayat ve Sıhhat» sütunu muhariri Dr. G. A. «Bıyık ve sakal modası» ismi altında yazdığı bir makalede bu modanın tekrar avdet etmesi ihtimail karşısında traş olmanın ve sakal bırakmanın mütekabil iyiliklerini anlattıktan sonra diyor ki:

Hekimler de sakal hakkında epeyce tedkikler yapmışlardır. Bir hekimin elîne - galiba bitlendiklerinden dolayı - aynı zamanda sakallarını tıraş etmiş 55 kişi geçmiş ve bunlardan ancak 14 kişinin bu işten zararsız çıktıklarını ve ötekilerden hepsinin sakallarını kazıttıktan sonra ya diş ağrılarına, yahut yüz ağrılarına tutulduklarını göstermiştir.

Sakalın yüzü soğuktan muhafaza ettiğine inanmak kolay olmamakla beraber, onun yazın insanın yüzünü daha serin tutmağa yaradığını söyliyen de vardır. Buna da sebeb sakallı yüzün yazın daha çok terlemesinden dolayı terin tebahhur ederken insanın cildinden kalori çekmesi olsa gerektir. Onun için buna da - isterseniz - inanabilirsiniz.

Bir İngiliz hekiminin rivayetine göre sakal ve bıyık bırakmaktan en ziyade istifade edenler şimendifer lokomotiflerindeki ateşçilerdir. Onların arasında sakallı olanlar yüzlerini tıraş edenlerden daha az hasta olurlarmış. Fakat bu sayın doktor, sakallı makinistlerle ateşçilerin lokomotiflerini bıraktıktan sonra, sakallarının arasına karışmış olan kömür tozlarını nasıl temizliyebildiklerini söylememiştir.

Esnaf hastanesi

3227 erkek, 1011 kadın muayene ve tedavi edildi

Esnaf hastanesi, hastanede muayene ve tedavi, hastanenin operatörü B. Halid Ziya

20 mayıs 937 tarihinde açılan Esnaf hastanesi, mütevazı çalışmasile kısa zamanda çok işler görmüş, esnafa geniş nisbette faydalı olmuştur.

Gazete havadisleri arasında raslandığına göre, son bir sene zarfında hastaneye müracaat edenlerin yekûnu 4238 kişiyi bulmuştur.

Filhakika bir yıl içinde Esnaf hastanesine müracaat edip muayene ve tedavîleri yapılanların sayısı, 3227 si erkek ve 1011 i kadın olmak üzere, 4238 dir.

İkincikânun 938 de 111 ve sonra sırasile şubatta 107, martta 144, nisan da 144, mayısta 151, haziranda 186, temmuzda 215, ağustosta 474, eylûlde 623, birinciterinde 696, ikinciteşrinde 623, birinciteşrinde 696, ikinciteşrinde davi görmüştür.

Bu rakamlardan anlaşıldığına göre, 938 senesinin son ayı 827 hasta ile hastalık rekorunu kırmıştır.

Bir yıl içinde tedavi edilen paratifoid vakası 1, boğmaca 1, grip 91, teneffüs cihazı veremi 68, diğer veremler 17, frengi 13, sıtma 106, diğer sari ve tufeylî hastalıklar 69, müzmin romatizma 83, şekerli diyabet 7, müzmin ve hâd alkolizm 1, diğer umumî hastalıklar ve zehirlenmeler 461, nezfidimağî 5, cümlei asabiyenin ve âzayı havassın diğer hastalıkları 430, kalb hastalıkları 56, diğer deveran hastalıkları 117, bronşit 206, zatürree 10, sair teneffüs cihazı hastalıkları (verem hariç) 192, ishal ve anterit 75 apandisit 80, karaciğer ve safra yolları hastalığı 46, hazım cihazının diğer hastalıkları 350, nefritler 20, lohusalık, hamil, doğum ve losalığın diğer hastalıkları 45, cild ve kemik hastalıkları 1252, suiteşekkülâtlı vilâdiye 3 tür. Meçhul veya gayri muayyen sebeplerden 38 hasta da muayene edilmiştir.

Görülüyor ki esnaf en çok cild ve kemik hastalıklarına yakalanıyor. En az içki kullanan zümre de esnaftır. Çünkü bir yıl içinde, fazla açki kullanmaktan mütevellid ancak 1 hastalık vakası kaydedilmiştir ve şimdiye kadar çok ağır olarak hastaneye gelen yalnız bir hasta ölmüştür.

Küçük bir odada dispanser halinde başlanan işe hız verilmiş ve kısa zamanda Cağaloğlunda bir bina kiralanarak mütevazı bir hastane meydana getirilmiş bulunuyor. Bütün esnafın temennisi, bu binanın satın alınarak hastane teşkilâtının 939 senesinde tevsi edilmesidir. Esnaf cemiyetlerinin gayesi de budur. — *N. E.*

(Akşam)ın edebî romanı Tefrika No. 37

YAPRAK AŞISI

BURHAN CAHID

— Niçin sordunuz doktor?

Vaziyeti değiştirmeden cevap verdi:

— Eğer kocanızın burada kalmasına lüzum yoksa bırakınız memleketine dönsün. Siz tedavinize devam ediniz.

— Siz buna lüzum görüyor musunuz?

Gene yüzüme bakmadan cevap verdi:

— Evet!

Sustum. O da sustu.

Yanımızda bulunan soeur Lidya da sustu.

Bu ne acı bir sükût...

Ve bu ne ağır bir hükümdü.

Başım yastığa düştü.

Gözlerimin önünde eşya, oda ve onlar altüst oldu. Kanım çekiliyormuş, vücudüm boşalıyormuş gibi dermansızlık geldi. Kulaklarım uğulduyordu.

Doktor ne demek istiyordu.

Onun soeurle almanca konuştuğunu ve soeurun şakaklarını ovmağa başladığını bu ovultular içinde bir rüyada gibi seziyorum.

Keskin bir eter kokusu. Aksırıyorum.

Gözlerimi açtığım zaman yanımda yalnız soeur Lidyayı gördüm. Sert parmakları yüzümde, boynumda dolaşıyor.

Bir mayıs güneşinin yıkadığı mavi gök kadar temiz gözlerinde şefkat dolu tebessüm var.

— Madam iyisiniz değil mi?

Bir buhran geçirdiğimi anlıyorum. Fakat ne kadar sürdü bilmiyorum.

— Doktor gitti mi?

— Gitti madam.

— Biraz su verir misiniz?

— Bir portakal suyu versem daha iyi değil mi?

— Daha iyi masör.

İçim yanıyor. Portakal suyunu kana kana içtim.

Soeur Lidya dizlerimi ovuyor.

— Bir ayna verir misiniz masör.

İnce kaşlarının çatıldığını görüyorum.

— Şimdi istirahat edin madam.

Buhran herhalde yüzümü berbad etmiş olacak. İsrar etmedim. Yalnız dedim ki:

— Kocam beni görmeğe gelirse uyuduğumu söyleyin.

***

Doktorun bir kelime ile anlatmak istediklerini düşünüyorum. Onun yanımda olması muhtaç olduğum tedaviyi, sükûneti bozuyor. Bundan başka iyileşmiş de olsam bir zaman için onun varlığından uzak kalmak mecburiyetindeyim. Bunu bana soeur Lidya ihsas etti.

Ben de kendimi iyi bulmuyorum. Üç ay süren heyecanlı hayat beni harap etti. İçki, uykusuzluk ve çılgın aşk buhranları, bütün cazibesine heyecanına ve kanılmaz zevkine rağmen beni bir sünger haline getirdi. Artık ihtirasın ve adalî zevklerin yabancısı gibiyim. Kış mevsimine saklanmış yaz meyvaları gibi belki şeklimi ve rengimi muhafaza ediyorum. Fakat içim o kadar boşaldı ki!...

***

Böbrek ve ovaire sancıları biraz hafifledi. Fakat daha uzun bir zaman istirahat ve tedaviye ihtiyacım olduğunu ben de anlıyorum. Doktor onu İstanbula göndermekte haklı. Burada kaldıkça unutmıyalım. Yeni yeni sinir buhranlarına düşmekten kurtulamıyacağım.

Fakat İstanbula giderse ne olacak?

Benden uzak oldukça ve ben ona birsey vadedemiyecek halde kaldıkça aramızdaki evlilik bağının ne kıymeti ve ne lüzumu olabilir?

Düşünmek zevki ancak ümide bağlı kaldıkça vardır. Tesellisiz bir hayatta onun maceralarını düşünüp hiç bir şey yapamamak vaziyetinde kaldıkça bu çürük rabıtaya bağlanıp kalmakta ne mâna var.

Hayatıma bir fırtına gibi karışan o sevimli başı zaptedebilmek için çok çalıştım. Başkalarında görüp de ayıpladığım herşeyi yaptım. Saçlarımdan yüzümün çizgilerine kadar çehremin tazeliğini kaybettirmiyecek çarelere onun için baş vurdum. Bütün itiyadlarımı ona hoş görünmek için değiştirdim. Uykularımı onun doya doya eğlenmesi için feda ettim. En ağır içkileri onu yalnız bırakmamak için içtim ve nihayet bütün bu çılgınlıklarımla sıhhatimi onun için kaybettim.

Bu üç aylık mukavemet mücadelesi beni yatağa düşürdü. Fakat o henüz hızını alamamış bir yarış atı gibi yeni yeni mesafeler aşmak için Evianlara kadar gitmek lüzumunu hissediyor.

Makul bir kadın olmasam hakikatleri ters görmek mümkün. Fakat en buhranlı anlarımda bile kendime hâkim olmasını biliyorum. Değirmendereye çekilirken ayni sakin fikirler içinde kararımı vermemiş miydim.

Görüyorum ki bu vaziyette yapılacak iki şey var. Biri ona yetişmek, onun hayatındaki mevkii kaybetmemek için mücadele etmek. Biri de hayale kapılmadan ve şüpheli ümidlere düşmeden bu hayatı burada bırakmak.

İki yoldan birini tercih etmek lâzım. Fakat her ikisinin mukadder acılarını biribirinden ayırmağa imkân mı var?

Çok müşkül vaziyetteyim.

***

Günde birkaç kere telefon edip sıhhatimi soruyor. Bu arayışlarla Jenevden bir yere ayrılmadığını da anlatmak istiyor. Onu görmek ihtiyacındayım. Soeur Lidya doktorun fikrini ona kendisi söyliyecek. Fakat ben onu görmek istiyorum.

Bu akşam gene telefon ettiği zaman dedim ki:

— Söyleyin, yarın kendisini bekliyorum.

Bu haberin onu sevindireceğini tahmin ediyorum.

***

Erken kalktım ve hazırlandım.

Soeur Lidyanın yatakta iken vermediği ayna elimde. Birkaç gün yataktan çıkmayışım beni biraz canlandırdı. Yüzümde sıhhat izleri var. Saçlarımı düzelttim. Onun sevdiği mavi elbisem arkamda.

Balkonda sütümü içiyorum. Geldi.

(Arkası var)

Avrupada 72 yıl süren bir muharebe

72 senedenberi harp halinde bulunan iki devlet sulhe kavuştu

Hitler Liechtenstein hükûmetile sulh muahedesini bu ay başında imzaladı

Liechtenstein'den bir kaç manzara

Avrupada 72 senedenberi devam eden bir muharebe olduğunu biliyor mıydınız? Evet, iki Avrupalı millet 72 senedenberi harb halinde idi. Bunların arasındaki sulh muahedesi henüz bu ay, büyük merasimle imzalandı.

Bu suretle 72 senedenberi harp halinde bulunan iki millet artık sulhe kavuştu.

Bu sulh muahedesini imzalıyan iki taraftan biri de Almanya devlet reisi Hitlerdir.

Şimdi bu 72 senedenberi devam eden muharebenin küçük bir tarihçesini yapalım:

Avrupada küçücük bir hükûmet vardır.

Bunun ismi Liechtenstein hükûmetidir. Liechtenstein İsviçre, ve Almanya arasına sıkışmış kalmıştır. Nüfusu 10213 kişidir. Hükûmet merkezi Vaduz şehridir.

Liechtenstein hükûmeti 1866 senesindenberi Prusya ile harp halindedir. Yani 72 senedenberi.

1866 senesinde Prusya ile Avusturya arasında bir muharebe çıkmıştır.

Liechtenstein hükûmeti komşusu olan Avusturyaya bu muharebede yardım etmek istemiştir.

Liechtenstein devleti Avusturyanın yardımı için harbe bir ordu göndermiştir.

Bu ordu çok kalabalıktır!... Tamam 60 kişi.

Lâkin Avusturya ile Prusya arasındaki muharebe uzun müddet devam etmemiştir. İki taraf bir müddet sonra sulh yapmışlardır.

Fakat Avusturya ile Prusya arasındaki sulhü yapanlar küçük Liechtenstein hükûmetini tamamile unutmuşlardır.

Bu suretle Liechtenstein ile Prusya arasındaki harp vaziyeti senelerce sürüp gitmiştir.

Liechtenstein hükûmeti de sulha yanaşmamıştır. Yalnız hududlarını muhafaza ile iktifa etmiştir.

Bu harp vaziyeti tamam 72 sene devam etmiştir.

Geçen Noelde Alman devlet reisi B. Hitler Liechtenstein hükûmetine bir hediye göndermek istemiştir. Bunun üzerine eski hukukçular ve eski hariciyeciler bay Hitlere:

— Aman, demişler, hediyeyi gönderdiniz amma hükûmetimiz Liechtenstein hükûmeti ile muharebe halindedir!

Bunun üzerine bay Hitler derhal eski evrakı tedkik etmiştir. Hakikaten

Liechtenstein prensi ve zevcesi

72 sene evvel açılan harpten sonra Liechtenstein ile Prusya arasında bir sulh muahedesi imza edilmediği meydana çıkmıştır.

Bunun üzerine bay Hitler gene Liechtenstein hükûmetine bir Noel hediyesi göndermiştir. Bu hediye büyük bir Noel kutusundan ibarettir.

Bu hediyeden sonra iki taraf hükûmet adamları tarafından sulh muahedesinin imzalanması için teşebbüslere girişilmiştir.

Nihayet sulh muahedesi bu ayın başında bay Hitler ve Liechtenstein hükûmeti prensi tarafından imzalanmıştır.

Bu suretle küçük Liechtenstein hükûmeti muharebe halinde bulunduğu kimselere karşı hududlarını daima muhafaza altında bulundurmaktan kurtulmuştur. Şimdi bütün Avrupanın hattâ Amerikanın nazarları bu 72 senedenberi harp halinde bulunan küçük hükûmetin üzerine çevrilmiştir. Avrupa ve Amerika gazetelerinde Liechtenstein hükûmetine aid sütun sütun, hattâ sahife sahife yazılar neşredilmektedir.

Çünkü bu memleket hakikaten merak edilecek bir yerdir. Bütün dünya Liechtenstein'den bahsederken «Avrupanın en mesud memleketi» tabirini kullanmaktadır. Bu küçük memlekette halk hiç bir vergi vermemektedir. Burada bir takım garip eski kanunlar hüküm sürmektedir. Meselâ memlekette içki içmek serbestir. Fakat bir ay içinde sokakta iki defa sarhoş olarak yakalananlara müthiş bir ceza verilmektedir.

Bu ceza şudur:

«Bir ay içinde iki kere sarhoş olarak yakalanan bir adamın bir sene müddetle hiç bir bara ve hiç bir meyhaneye girmesi memnudur.»

Liechtenstein'de mahkûmlar hakkında da bazı garip kanunlar vardır.

Meselâ günde bir saat Liechtenstein hapishanesindeki mahkûmlar dışarıya çıkarlar, serbes dolaşabilirler. Bir yere gidip iki kadeh bira içebilirler, evlerine gidebilirler. Hattâ bir sinemada bir saat müddetle filim bile seyredebilirler.

Bir saat olunca tekrar hapishaneye dönmeleri şarttır. Eğer mahkûmlardan biri bu bir saatlik hapishane tatilini suiistimal ederse kendisine büyük bir ceza verilir. Bu ceza şudur:

Eğer mahkûm hapishaneden çıktıktan sonra bir saatten fazla dışarıda kalırsa bir daha kendisine hapishaneden çıkmak için izin verilmez.

Meğer ki mahkûm dışarıda haklı bir mazeretten dolayı fazla kalmış olsun. Bunu da mahpusların vesika ile isbat etmeleri lâzımdır.

Liechtenstein hükûmetinin merkezi Vaduz şehridir. Burada bir takım eski şatolar, üç sinema, bir de tiyatro binası vardır.

Halkta sinema iptilâsı her taraftan fazladır. Sinemalar iki günde bir program değiştirmektedirler.

Liechtenstein prensi bundan bir kaç sene evvel Londrada Miss Shelagh Brunner ile evlenmiştir.

Karı koca gayet mes'ud yaşamaktadırlar.

Ankara Borsası

21/1/939

Esham ve Tahvilât

Ergani		19.80
Sıvas - Erzurum I		19.125

PARA ve ÇEKLER (Kapanış fiatleri)

Londra	1	Sterlin	5.92
New-York	100	Dolar	126.4725
Paris	100	Frank	3.34
Milâno	100	Liret	6.65
Cenevre	100	İsviçre Fr.	28.56
Amsterdam	100	Florin	68.6725
Berlin	100	Rayhşmark	50.555
Brüksel	100	Belga	21.375
Atina	100	Drahmi	1.08
Sofya	100	Leva	1.5575
Prag	100	Çekoslovak Kr.	4.3375
Madrid	100	Pezeta	5.92
Varşova	100	Zloti	23.89
Budapeşte	100	Pengo	25.0625
Bükreş	100	Ley	0.905
Belgrad	100	Dinar	2.8325
Yokohama	100	Yen	34.56
Stokholm	100	İsveç Kr.	30.4775
Moskova	100	Ruble	23.8625

İzmir mektupları

İzmir belediyesinin yeni otobüsleri geliyor

Bu yaz muhtelif semtlere yeni otobüs seferleri yapılacak

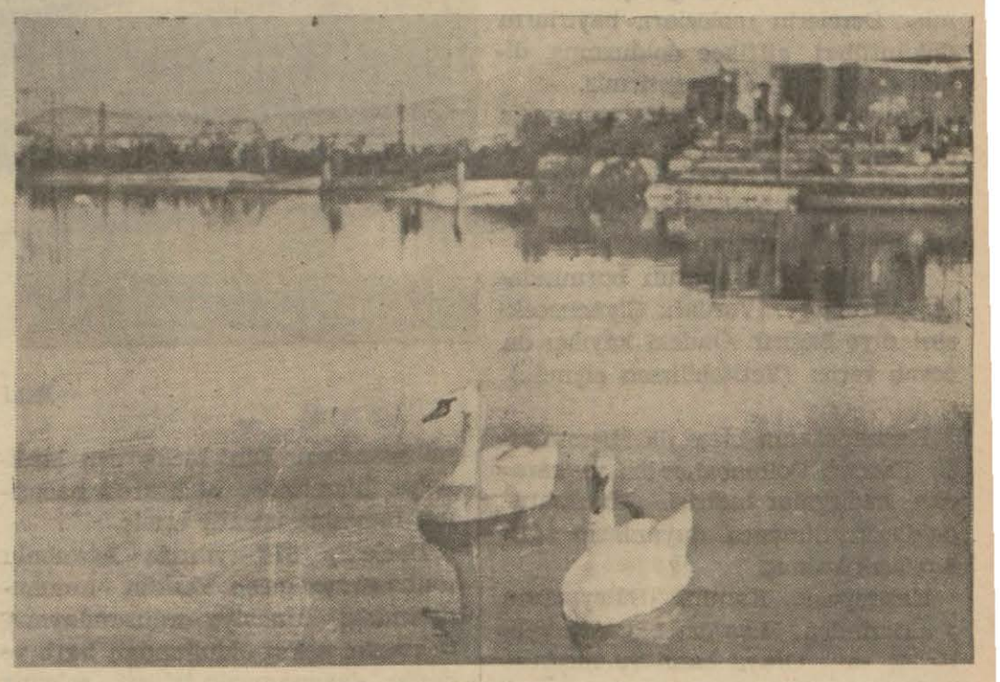

Kültürparkta sunî gölde kuğu kuşları

İzmir (Akşam) — Fuar komitesi, Fuarın 9 Eylûl, Montrö ve 26 Ağustos kapılarının yeniden inşasını müteahhidlere ihale etmiştir. Kültürparkın, boş kalan kısmının ağaçlandırılmasına başlanmıştır. Geniş bir saha, çamlık haline getirilecektir.

Fuar sahasında geniş bir de (Nebatat bahçesi) vücude getirilecektir. Bu hususta Ziraat Vekâletine müracaat edilmişti. Vekâlet, tedkikat yaparak bir rapor hazırlamak üzere Yüksek Ziraat enstitüsü profesörlerinden B. Hikmetle Alman mütehassıs B. Krozeyi İzmire gönderilmiştir. Mütehassıslar, Beleldiye ve Fuar komitesi reisi B. Dr. Behçet Uz ile Kültürparkta Nebatat bahçesi ittihaz edilecek yerde tedkiklerde bulunmuşlardır. Bu nebatat bahçesi, halk, bilhassa talebeler için çok istifade verici bir tarzda hazırlanacaktır. Nebatat bahçesinin, Hayvanat bahçesile Atış poligonu arasında tanzimi muvafık görülmüştür.

Kültürparkta inşa edilecek Sergi sarayı binasile Açıkhava tiyatrosunun Pariste hazırlanan plânlarının yakında Belediyeye geleceği haber alınmıştır. Plânlar gelince, inşaat derhal müteahhide verilecek, işe başlanacaktır.

Belediyenin yeni otobüslri

Belediye, Almanyaya yeniden 27 otobüs ısmarlamıştır. Bunlar son sistem, aeromanyetik otobüslerdendir. 27 otobüs ve trambüsten üçü seyyahlara mahsus (Turist) adlı olacaktır. Bunlarla seyyahlar gezdirilecek ve Belediye, plâjlara, âsarıatika harabelerine gezintiler tertib edecektir. Yeni otobüs ve trambüsler, temmuz ayında İzmire gelmiş bulunacağından, Fuar mevsiminde İzmirin muhtelif semtlerine Belediyece yeni otobüs seferleri ihdas edilecektir.

Merkez garajı

Belediye tarafından inşa ettirilmekte olan büyük merkez garajının alt kısmı, bu hafta içinde bitirilecek ve Belediye otobüsleri bu garaja nakledilecektir. Garaj binasının üst kısmının inşaatına devam edilecektir.

Şehir oteli gazinosu

Belediye, Şehir oteli gazinosunu önümüzdeki yaz mevsimine kadar yetiştirmek kararını vermiştir. Bunun için Avrupadan bir mütehassıs celbine karar verilmiştir.

Hayvanat bahçesinde

Kültürparkta Hayvanat bahçesinin tanzimine devam edilmektedir. Her türlü küçük kuşlar, çakal, kurt ve ayılar için yeni paviyonlar inşa ettirilmiştir. Kuş paviyonu halkın fazla alâkasını celbetmektedir.

Sunî göldeki yuvalarına yerleştirilen Kuğu kuşları güzel havalarda gölde dolaşmakta, halk, onlara muhtelif yiyecekler vermektedir.

Hayvanat bahçesinde geyik paviyonu da, önünde halkın toplandığı bir yer olmuştur. Bu geyik, tamamen ehlileşmiş bir vaziyete gelmiştir. İnsanın avucundan muhtelif maddeler, çikolata, şekerlemeler almakta, yemektedir. Bahçe için Almanya Hayvanat bahçesinden yeni hayvanlar getirtilecektir.

Şap hastalığı zail oldu

Hayvanlarda görülen Şap hastalığı yüzünden İzmir limanı hayvan ihracatına kapatılmıştı. Alınan mücadele tedbirleri sayesinde hastalık sönmüş vaziyete geçtiğinden, Ziraat Vekâletinin emrile, İzmir limanı, yalnız iç memleketlere ve Türkiye limanlarına hayvan sevkıyat ve ihracına tekrar açılmıştır.

İzmirdeki hayvan ihracatçıları, limanın dış memleketlere hayvan ihracına kapatılması yüzünden mühim zararlara uğramışlardır. İzmir Ticaret odası salonunda bir toplantı yapan hayvan tüccarları, Vilâyet dahilinde Şap hastalığının söndüğüne göre, daha fazla zarara uğramamak için, dış memleketlere hayvan ihracatına müsaade edilmesi hususunda Ziraat ve İktisad Vekâletlerine müracaat etmişlerdir. Tüccarlar, hayvan ihracatının, sıhhî kayıt ve kontroller altında yapılmasını, hayvanların uzun müddet sıhhî müşahedeye tabi tutulduktan sonra ihracına müsaade edilmesini istemektedirler.

İnebolu davası

İnebolu faciası müsebbibi ve suçlusu sıfatile İzmir ağırceza mahkemesince dokuz ay hapis cezasına mahkûm edilen B. Mehmed Ali kaptan hakkındaki karar, Temyiz mahkemesince tasdik olunmuştur. Mahkeme, kaza esnasında bir çocuğu boğulmuş olan polis B. Necmeddine Denizyolları işletme idaresinin 1000 lira tazminat vermesini kararlaştırmıştı. Temyiz mahkemesi, İzmir ağırceza mahkemesinin verdiği bu tazminat kararını nakzetmiştir.

Temyiz mahkemesi kararında, tazminat hakkındaki hükmün nakzından bahsedilirken, Mehmed Ali kaptanın Denizyolları işletme idaresi tarafından kaptanlığa tayini sırasında hakkında tahkikat yapılıp yapılmadığı, ihtimam gösterilip gösterilmediği noktalarının tesbiti ile ondan sonra bir karar verilmesi istenmiştir. Temyizin nakız kararı, yalnız bu noktadan olduğu için yeni davada Denizyolları işletme idaresinin avukatı ile polis B. Necmeddin karşılaşacaklardır.

Su ve elektrik tarifeleri

Önümüzdeki altı aylık devre için su ve elektrik tarifeleri yeniden tesbit edilecektir. Her iki tarife komisyonu toplantılarına başlamıştır. Yeni tarifelerde halk lehine bir miktar daha tenzilât yapılabileceği anlaştılmıştır.

Ticaret klübü binası

İzmir Ticaret odası tarafından Birincikordonda İzmirpalas karşısındaki arsada bir Ticaret klübü binası inşa ettirilecektir. Klüp binasının toplantı, eğlence, istirahat salonları ve zengin bir kütüphanesi olacaktır.

Bornova Ziraat mektebinde

Bornova Ziraat mektebinde beygir ve inek ahırlarile bir hangar ve modern bir süthane inşa ettirilecektir. Mektepteki müesseselerde köylüye zirai sanatlar, bilhassa peynircilik ve sütçülük usulleri öğretilecektir.

Istanbul kazan, ben kepçe

HALİÇ

Avrupalıların (Altın boynuz) deyişleri, Rumca eski adı olan (Hriso Keras) ın tecrümesi. Kâğıdhane ve Alibey derelerinin çatal vaziyette, boynuzu andırışlarından dolayı.

Haliç evvelce daha geniş ve derinmiş. Derelerin molozları, bayırların dökuntüleri gittikçe doldurmuş, dibini de balçık haline getirmiş.

Dünyanın bu en lâtif manzaralı yerinin baş nazarlığı vapurlarıydı. 68 yıl evvelki (Çıngıraklı Tatar) isimli mizah gazetesinde meşhurlaşmış bir karikatür vardı:

(2) numaralı vapurun burnundaki lostromo: (Varda!.. Çiynenecek-sin! diye bağırır. Öndeki kayıkçı da cevab verir: (Yetişebilirsen çiyne!..)

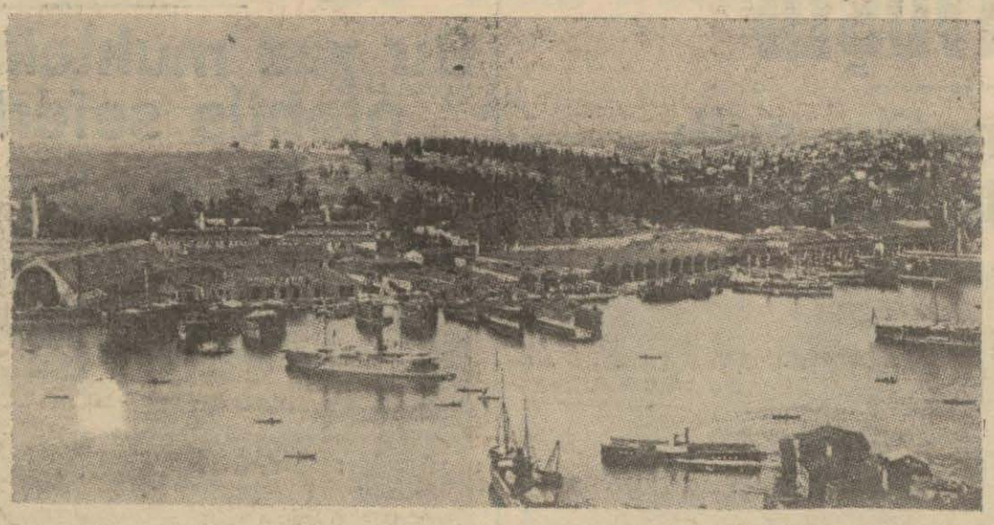

Eski Tersane

Kasımpaşanın bizce ilk ehemmiyeti, Fatihin Dolmabahçeden ve karadan kadirgalar indirişi. Muhasaradakilerin, dünyaca duyanların ağızları açık kalmış.

Kasımpaşa, Kanunî Süleymanın vezirlerinden. Mısır'da, Mora'da valilikleri var. Oraya cami ve medrese yaptırdığından adı kalmış.

Tersanenin buraya kuruluşu birinci Ahmed devrinde, 1615 senesindedir.

Sırttaki Bahriye Merkez hastanesi, derya kaptanı Hasan paşa yapısı imiş. Kıyıdaki eski nezaret binası az çok tarihîdir. 1876 da, keenne Rumeli meselelerini halletmeğe, daha doğrusu başımıza çorap örmeğe kalkışan konferansın içtimagâhı idi.

Kasımpaşa ile Hasköy arası boyluboyunca Tersaneydi. Pek gerilere gitmiyelim, Abdülâziz devrinde dünya bahriyeciliğindeki mevkiimiz üçüncülük. İngiltere ve Fransadan sonra biz (1). Hiç şek ve şüphe yoktur, bu varlığın köküne incir diken Abdülhamiddir.

Gayet iyi hatırlarım. 313 Yunan muharebesine kadar Haliç, zırhlılarla, korvetlerle, gambotlarla tıklım tıklım doluydu. Hareketsizlikten midye kumkuması olmuşlardı.

Malûm a bunlar ayaklı; belki Ortaköy önlerine açılıverecekleri, Yıldıza toplarını çeviriverecekleri tutar. Binaenalâzalik bir işgüzarın tavsiyesiyle bacaları çıkarılıp büsbütün yatalak edilmişlerdi.

313 Yunan harbinde bir çıktılar, bir daha İstanbula dönmediler; senelerce Çanakkalede pinekleyip durdular.

308 senesindeki Halicin donuşunu hayal meyal hatırlıyorum. Buzların üstünde çocukların koşuşması biraz gözümün önüne geliyor.

Hasköy ismine memleketimizde çok raslanır; bilhassa bıraktığımız Rumeli topraklarında... İstanbul Hasköyünün Beni İsrail mekarrı oluşu, Kösem sultanın Yenicami temellerini attırışından sonradır.

O havali o vakitler yahudi yatağı imiş. Cami yapılırken onları Halicin karşısına göç ettirmişler. Sirkecidekiler de, şimendiferin rayları döşenirken, gene Hasköye yollanmış. Hâlâ Demirkapıda oturanlar bakıyeleri.

Hasköy bayırlarının üstündeki Okmeydanı eski kemankeşlerin, yani yayla ok atanların talimgâhı. Padişahlar bile gelir, kabza alır, atışlara karışırlarmış.

Halıcıoğlundaki (Mühendishanei fununu berrii hümayun) denilen eski topçu mektebi üçüncü Selimin, kapısındaki tarih te (Hüsnü Aşk) şairi Galib Dedenindir. Son iki mısraı şudur:

Bu mısra geldi bir tarihi Galib
Mühendishanei nev resmi vâlâ

1210 hicrî yılına düşüyor. Cami üçüncü Selimin annesi Mihrişah kadınındır.

Sütlücede (Süt Membaı) diye bir Rum köyü varmış; isim oradan gelme. Karaağaç mezbahasının. elektrik santralinin olduğu yerler dağ, bayır, çayırdı.

Eyüp, en koyu müslümanların semtiydi. Eba Eyyubü Ensarî, hazreti Muhammedin sahabelerinden ve mihmandarı. Yani Mekke'den Medine'ye hicretinde, ol hazreti babasının hanesine misafir etmiş.

Devletli, 670 yılında İstanbulu muhasaraya gelen Yezidin kumandasındaki Muaviye ordusundaymış. Seksenini aşkın olduğundan harb ve darbe dayanamayıp irtihal eylemiş ve kalelerin dışarısına defnedilmiş.

Aradan 800 bu kadar sene geçiyor. Fatih sultan Mehmed İstanbulu kuşatıyor. Rikâbindeki velilerden Ak Şemseddin, Ebu Eyyubün merkadini rüyasında keşfetmiş. İstanbul alınınca, Fatih, hazretin gösterdiği mahalle türbe, medrese, kütübhane ve cami yaptırtmış. Şimdiki cami üçüncü Selimindir.

Evet, Eyüp sofular, sulehalar merkeziydi. Orada göze çarpanlar hep camiye, türbeye, kırlara gidip gelen, sırtları abalı veya cübbeli, elleri tesbihli, mest papuçlu, hacıyağı kokulu, abdesli, oruçlu kimesnelerdi.

Eyüpte duyulan yalnız ezan, niat, ilâhi idi. Sokaklarında erkek olsun, kadın olsun hiç bir gence tesadüf edilmezdi.

Geçen sene ölmüşlerimizi ziyaret dolayısile oralara yolumuz düştü. Kebabcılardan, kaymakçılardan kimseler arama; ilâç için bir dükkân oyuncakçı kalmamış. Mostrasına baktım. Eski oyuncaklardan bir tanecik olsun yok. Nerede o arabalar, beşikler, davullar, kocakarı zırıltıları, kursak düdükler?... Adamcığaz zamaneye uymak için otomobil, otobüs, kayık şeklinde şeyler doldurmuş. Zürafayı andıran atlar, deniz aygırına benziyen inekler koymuş. Bir tarafta da (Made in Germani) markalı teneke oyuncaklar.

Etraftaki bakkalların, tütüncülerin, hattâ zerzavatçıların ve manavların rafları rakı, şarab şişeleriyle dopdolu... Kahvelerden gramofonlar, radyolar haykırıyor. Sokaklarda monşer baylar, tango bayanlar fing atıyor.

Defterdarın ismi kimbilir hangi Şıkkı evvel, sani veya salis defterdarından kalma. (Feshanei âmire) de, binbaşılığında büyük babam müdürlük yapmış. Binaenaleyh Abdülâziz zamanında mevcud.

Ayvansarayın yamacından İstanbulun kara surları başlar. Tekir, yani Tekfur sarayına (Hebdomon) denilmesi yanlışmış; doğrusu Konstantin Porfirojenet sarayı imiş. Birinci Selimin Tebrizden getirdiği sanatkârlar arasındaki çiniciler önce İzniğe yerleştirilmişlerken üçüncü Ahmed devrinde buraya nakledilmişler. Bina daha sonra bir aralık cam fabrikalığı da yapmış.

İstanbulun fethi günü (2) şehre ilk giren 50 kadar yeniçeri Tekfur sarayının yanıbaşındaki (Kirko Porta) isimli kapıdan girmişler, solundaki kulenin tepesine de bayrağımızı çekmişler...

Balat, İstanbulun en has ve karakteristik yahudi mahallesidir. Deniz kıyısındaki kale duvarlarının orada bir kapısı bulunduğundan (Balat kapısı) derlermiş.

Eski Karagöz ve orta oyunlarındaki yahudi türküsü meşhurdu:

Balat kapısından yirdim içeri
Yuzeller oturmuş iki keçeli
Ande, ande, ande Balata.

Balatın şimdiki hali eskisine nisbetle güllük, gülistanlık sayılır. Aman yarabbi ne berbad, pis kokulu, daracık daracık sokakları vardı. çarşısında baştana aşağı kokmuş balıklar, çürümüş zerzavatlar, muşmulaya dönmüş yemişler. Bir leş rayihasıdır gidiyor. Öyle de ağız kalabalığı, şamata ki kulakları tıkamazsan başın, beynin kazan...

Balatın cumartesi kibarları çoktu. Göbeğe kadar sakallı, sırtları kürklü ihtiyarlar; başlarına oyalı yemeni dolamış, kadife kürkler kuşanmış poliçalar.

Fener, Rum patrikhanesiyle meşhurdu. Vaktile reayanın en yüksek tabakası Fenerlilermiş. 17 nci ve 18 inci asırlarda Eflak ve Buğdan voyvodaları onlar meyanından seçilirmiş. O kibar famliyaların bir kısmı Beyoğluna taşınmışlar, bir kısmı da Yunanistanı boylamışlar.

Fenerdeki kırmızı boyalı büyük bina 1880 de yapılmış olan Rum mektebidir. Demirden mamul olan Bulgar kilisesi de 1897 de, Viyanalı mimar Waagner'in yapısı.

İskelenin bitişiğindeki (Kılburnu) gazinosu, 35, 40 sene evvelin incesazlı ve en rağbetli bir gazinosuydu. Kâğıdhaneden, Silâhdarağadan dönenleri seyre gelenlerle hıncahınç olurdu.

Ayakapı'daki Gül camisi tarihî sayılır. Eskiden (Aya Teodosya) kilisesi imiş. İstanbula girişimizin arifesinde imparator on ikinci Kostantin Paleolog, peşinde maiyeti, Ayasofyadan buraya kadar yayan gelmiş. Halk geceyi orada dualarla geçirmiş; beraberlerinde gül çelenkleri de getirmişlermiş.

Gül camisi denilmesine bunu sebeb gösterenler var.

Cibali'nin (Cebbi Ali) şeklinde yazılışına çok rasladım, fakat ötesini fazla tırtıklıyamadım. Burası da ötedenberi Rejisile meşhurdur. Tütün inhisarımızin en büyük fabrikaları, depoları elân orada.

Sermed Muhtar Alus

(1) Emekdar (Mesudiye) 1874 de denize indirildiği esnalar İngilizlerin Akdeniz filosunun amiral gemisi (Sultan) la örnekmiş.

Eski salnamelerin birinde gördüğüm aşağıdaki rakamlar, Tersanenin o vakitki vaziyetini göstermek itibarile hayli şayanı dikkattir.

Tezgâhların sayısı: Makine fabrikasında 24, modelhanede 25, tamirat kısmında 35, boru imalâthanelerinde 12, makine demirhanesinde 48, kebir çekiçte 5, sagir çekiçte 15, kazanhanelerde 53, galvanizma dairesinde 1, bakırhanede 8, inşaat tezgâhlarında 67, imalât dökümhanesinde 35, imalât demirhanesinde 38, tüfekhanede 7, kurşun boru fabrikasında 5, roket kısmında 9, tuğla fabrikasında 7.

Havuzlar, Girid'deki Suda, İzmit, Basradaki idarei nehriye tersaneleri ve fabrikaları da cabası.

(2) 29 Mayıs 1453, salı.

Eminönü Halkevinden:

1 — 23/1/939 pazartesi akşamı saat (20,30) da Evimizin Cağaloğlundaki merkez salonunda bay Asaf Halet Çelebi tarafından (Ressam Bedri Rahmi Eyüboğlu) ve 24/1/939 salı günü akşamı saat (20,30) da Üniversite Edebiyat Fakültesi Tarih Doçenti bay Mükremin Halil tarafından (Anadolu Selçukları) mevzulu konferans verilecektir.

2 — Her iki konferans için davetiye yoktur. Herkes gelebilir.

Siyah bavulun içinde bulunan cesedin esrarı

Paris zabıtası, bu korkunç cinayet muammasının düğümlerini çözmeğe uğraşıyor

İçinde meçhul maktulün cesedi bulunan siyah bavul

Paris zabıtası çok esrarengiz bir cinayetin tahkikatile uğraşıyor. Geçen hafta Pariste Saint Honoré caddesinde Marengo otelinin müsteciri karakola giderek komiseri görmüş ve kendisine demiştir ki:

— Bundan on beş gün evvel otelime gelen bir müşteri, kiraladığı odaya siyah renkte bir bavul bırakmıştır. Bavuldan dehşetli bir koku çıkıyor. Öyle zannederim ki, içinde bir cesed vardır.

Komiser bu ihbar üzerine derhal otele koşmuş, otelcinin gösterdiği 13 numaralı odaya girerek bavulu zorlukla açtırmıştır. Bavul, açılır açılmaz, etrafa müthiş bir koku yayılmış, kolları, ve ayakları arka tarafına bağlanmış bir cesedin bavulun içine yüzü koyun yatırılmış olduğu görülmüştür. Meçhul ölü keskin bir ustura ile boğazlanmıştı. Sırtında bir spor elbisesi vardı. Bavulun dibinde de kanların dışarıya sızmaması için kalın bir battaniye serilmişti.

Zabıta bu esrarengiz cinayet karşısında otelciyi, 15 gün evvel 13 numaralı odayı kiralamış olan şahsın hüviyeti hakkında sorguya çekmiştir. Otelci polislere şu izahatı vermiştir.

—2 Kânunusani gecesi idi. Sırtında denizcilere mahsus bir elbise giymiş tahminen 30 yaşlarında bir adam otele geldi, bir oda istediğini söyledi. Kendisine üçüncü katta 13 numaralı odayı gösterdim. Muvafık buldu. Yanında eşya namına birşey yoktu. Fakat peşinen bir aylık kirası olan 180 frağı ödediği cihetle odayı kendisine kiraladım. Kendisine uzattığım beyannameyi doldurdu: İsmi Rodon, mesleği de denizci imiş. Ertesi gece, ben odama çekilmiştim. Birdenbire telefon zili çaldı, kapıyı açtım. Bir gün evvel 13 numaralı odayı kiralamış olan şahsın, uzun boylu bir arkadaşile bu siyah sandığı iki halkasından tutarak içeriye soktuklarını gördüm. Kendilerine odalarına kadar refakat ettim. Sonra tekrar odama dönerek uyudum.

Ertesi sabah aşağıya indiğim zaman kiracının oda anahtarını duvara astığını ve bana şu mealde bir tezkere de bıraktığını gördüm:

«Ben yirmi kânunusaniye kadar gaybubiyet edeceğim. Odama ve eşyalarıma dokunmayınız.»

Ondan sonra otele hiç uğramadı. Bıraktığı bavuldan müthiş bir koku intişara başladığı cihetle, size müracaat ederek meseleyi anlattım. İşte bildiğim bundan ibarettir.

Fransız zabıtası, bu esrarengiz cinayet muammasını halletmek için en maruf polis hafiyelerini bu işe memur etmiştir. Katilin cesedi kapamış olduğu bavul, kan sızmamak için bavulun içine serdiği battaniye, maktulün ayaklarını ve kollarını bağlamak için kullandığı ipler, zabıtanın elinde tahkikatı aydınlatacak yegâne delilleri teşkil ederler.

Bavul yepyenidir ve katil ile şerikî cürmünün cesedi saklamak için yeni aldıkları muhakkaktır. Battaniye ve ipler için de ayni mütalâa ileri sürülebilir. Binaenaleyh şimdi Fransız zabıtası, bu bavulun ve battaniyenin hangi mağazadan alındığını araştırmaktadır. Bu noktaları aydınlattığı gün, bu muammanın çözülmesine doğru mühim bir adım atılmış olacaktır. Esasen otelci meçhul müşterisinin eşkâli hakkında zabıtaya mufassal malûmat vermiştir. Otelcinin anlattığına göre 13 numaralı odayı kiralıyan müşteri, orta boylu, esmer benizli, nefsine hâkim, soğukkanlı, sırtına denizcilere mahsus elbise giymiş 30 yaşında kadar bir adamdır. Otelin müşterisile beraber siyah sandığı getirmiş olan arkadaşına gelince, otelcinin polislere verdiği malûmat noksandır. Çünkü herif, sabaha karşı otele gelmiş, otelci de uyku sersemliğile eşkâline dikkat etmemiştir. Maamafih uzun boyludur.

Maktule gelince, kısa boyludur, sırtında spor elbise vardır. İskarpinleri bağlanamamıştır. Boğazı bir kulağından öbür kulağına kadar ustura ile kesilmiştir. Ustura yarasının uzunluğu, 22 santimetredir. Maktul kısa boylu olmakla beraber, adaleleri çok inkişaf etmiştir. Bedeninden, ağır işlerde çalışan bir işçi olduğu tahmin edilmektedir.

Fransız gazeteleri, bu esrarengiz cinayet etrafında sütunlar dolusu tafsilât veriyorlar.

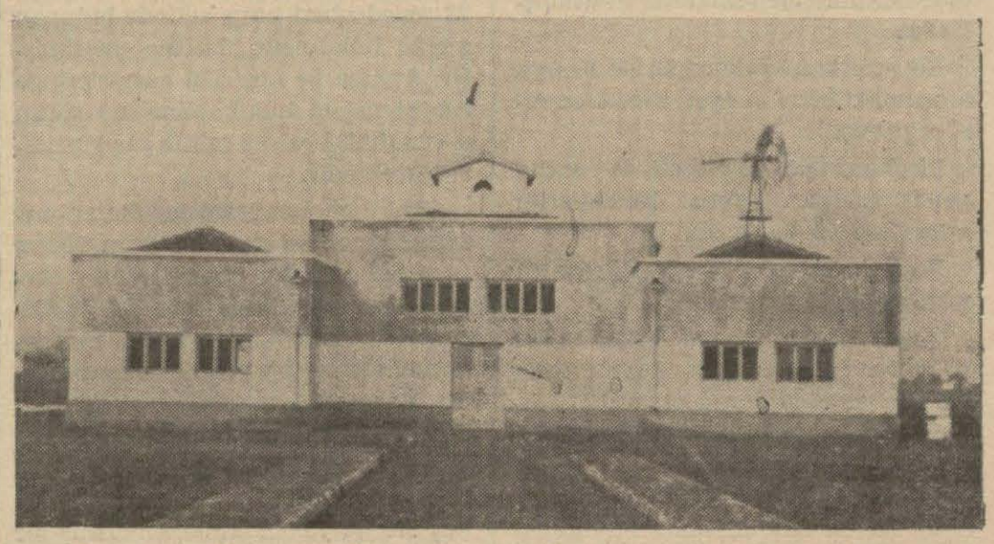

Menemen (Akşam) — Menemende modern bir mezbaha binası inşa edildiğini yazmıştık. Şimdi Menemen halkının yediği et, sıhhî kontroldan geçirilmekte ve halk, yediği etin temiz, hastalıksız olduğundan emin bulunmaktadır. Yukarıdaki resimde Menemenin yeni mezbaha binası görünüyor.

Italyanın feshettiği 935 Fransız-Italyan anlaşması nedir ? Ne suretle imzalanmıştır ?

M. Laval Habeşistanda Fransız menfaatlerinden vaz geçmekle Italyanın bu hükûmete taarruzunu kabul etmiş midir ?

Italyanların ileri sürdükleri iddialar, Fransızların bunlara cevapları

Fransa ile İtalya arasındaki son hâdiseler üzerine İtalyanın 935 tarihli Fransız - İtalyan anlaşmasını feshettiği malûmdur. Bu anlaşma nedir? Ne suretle imza edilmiştir?.. İllustration gazetesi buna dair bir makale yazmıştır. Bu makalenin mühim noktalarını tercüme ediyoruz:

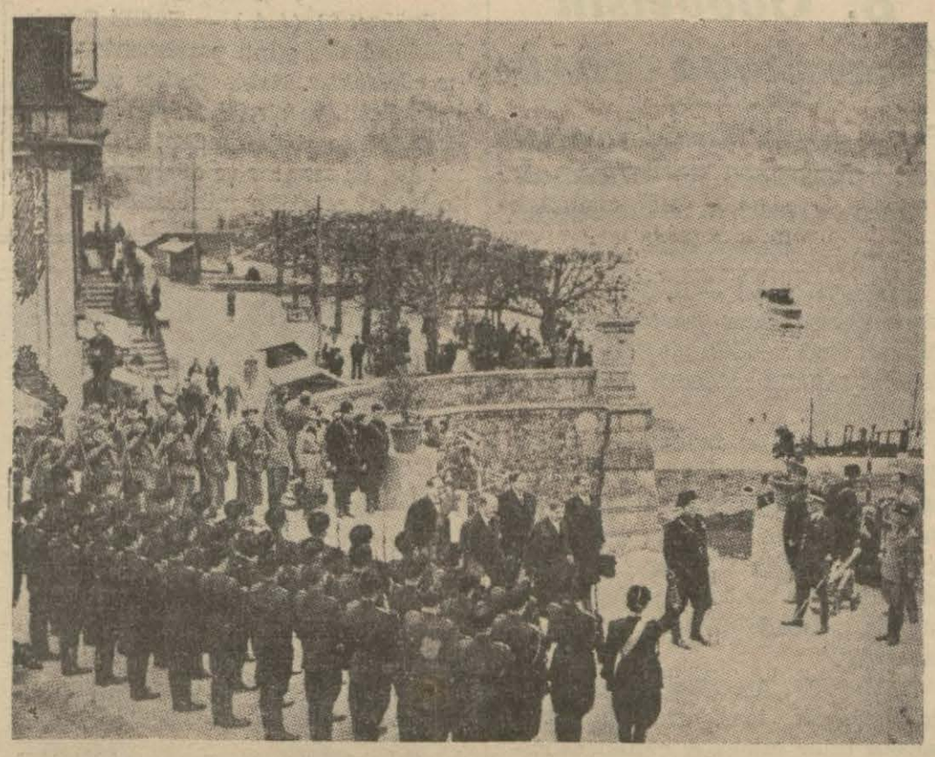

B. Flandin ile B. Laval, B. Mussolini ile beraber Stresa'da

B. Flandin Başvekil, Laval Hariciye Nazırı iken Fransa, İngiltere ve İtalya arasında Stresa'da «Müşterek cephe» namı verilen bir anlaşma yapılmıştı. Bu anlaşma 935 nisanında toplanan Stresa konferansından sonra olmuştu.

Almanya daha o zaman Avrupa sulhünü tehdid ediyordu. Almanyanın Avusturyaya karşı politikası İtalya da büyük endişeler uyandırıyordu. O zamanlar İtalya, Avusturya istiklâlinin başlıca müdafii idi. Bunun için cermanizme karşı bir sed vücude getirmek isteyen diğer iki devletle, İngiltere ve Fransa ile bir anlaşma yapmak istemişti. Fakat bunun için herşeyden evvel Fransa ile İtalya arasındaki bütün ihtilâfların halledilmesi lâzım geliyordu.

O zamanlar Roma sefirimiz olan Kont dö Chambrun ile İtalya Hariciye müsteşarı B. Suvich arasında yapılan müzakereler 934 birinci kânununda prensip itibarile bir anlaşma ile neticelenmişti. Bu anlaşma mucibince Fransa İtalyanın Afrikada nüfuz sahasını genişletmesini kabul ediyordu.

Bu müzakere bitince Hariciye nazırı B. Laval 3 ikinci kânunda Paristen Romaya hareket etti. Romada harptenberi görülmemiş tezahüratle karşılandı. İki gün müzakereden sonra 6 ikinci kânunda B. Laval ve Mussolini birçok protokoller imzaladılar. Bu protokoller yalnız Avrupa işlerinde müşterek hareketlerini tayin ile kalmıyor, o zamana kadar iki memleketi biribirinden ayıran bütün ihtilâfları hallediyordu.

Protokollar evvelâ iki hükûmetin aralarındaki eski dostluğu inkişaf ettirmek ve sulhu korumak için karşılıklı emniyet fikirlerile meşbuğ olarak müşterek hareket etmek arzusu tebarüz ettiriyordu. Fransa ve İtalya, sulhü temin maksadile, alâkadar bütün memleketler arasında bir anlaşma yapılmasını tavsiye ediyor ve böyle bir anlaşmaya intizaren, ahval icab ettirdikçe, biribirlerinin fikirlerini almağı taahhüd ediyorlardı.

Roma anlaşmasının bu kısmının bugün tamamen hükümsüz olduğu ve kimsenin bundan bahsetmeği düşünmediği şüphesizdir. Aradan epeyce zaman geçti ve bugün Avrupanın vaziyeti 935 senesindekine benzemez. Diğer protokoller için vaziyet böyle değildir. Trablusgarp, Eritre ve Tunusa aid olan bu protokoller pek kat'îdir. Bu müstemleke meseleleri uzun senelerdenberi Fransa ile İtalya arasında müessif bir gerginlik devam ettiriyordu.

B. Mussolini 7 ikinci kânun 935 de bir gün evvel imzalanan anlaşmalardan bahsederken şu resmî beyanatta bulunmuştu:

— Gerek umumî mahiyetteki meselelerde, gerek Fransa ile İtalyayı alâkadar eden hususlarda tam bir anlaşmaya varmak azmile işe başladık. Bu anlaşmaya vasıl olduk.

Şu halde B. Mussoliniye nazaran yapılan anlaşma İtalyayı tamamen memnun ediyordu. Anlaşma mucibince Trablusgarp ve Eritrede 915 Londra paktı ile kabul edilen hudud tashihleri yapılacaktı. Bu pakt mucibince İngiltere ve Fransa, müşterek muzafferiyet kendilerine müstemleke bakımından menfaat temin ederse, İtalyaya taviz verilecekti. 919 senesinde bu pakta tevfikan İtalyaya Trablus hududunda bir miktar arazi bıraktık. Fakat bu pek az bir şeydi. İtalya cenupta, henüz tamamen çizilmemiş olan hudud hattının beri tarafında mühim arazi istiyordu.

935 anlaşması burada İtalyaya tahminen 114 bin kilometre murabbaı arazi veriyordu. Diğer taraftan Eritre ile Fransız Somalisi arasındaki hudud değişiyordu. İtalya bu suretle Babelmendep boğazına karşı bir sahil hattı ele geçiriyordu. Ayni zamanda İtalyanın Dumeira adası üzerinde hâkimiyetini, kabul ediyorduk. Nihayet İtalyanın Cibuti-Adisababa şimendifer hattının sermayesine yüzde yirmi nisbetinde iştiraki kabul ediliyordu.

Tunusa gelince, burada hudud ve arazi meselesi görüşülmemiş, siyasî mahiyette bir anlaşma yapılmıştı. İtalya, Tunus üzerinde Fransız himayesi tesis edildiği gündenberi burada yaşıyan ve miktarı yüz bini bulan İtalyanların tabiiyetlerini muhafaza etmelerini istemişti. Fransa ise bu işin umumî hukuk ahkâmına tâbi olmasını arzu ediyordu. 1896 da İtalyan tezine muvafık muhtelif mukaveleler yapılmıştı. Fakat biz bunları feshetmiştik. Yalnız İtalyanın protestosu üzerine bunları üç aydan üç aya temdid ediyorduk.

935 anlaşması bu muvakkat rejime nihayet verdi. İtalya hukuku düvel ahkâmını kabul etti. Biz de bu ahkâmı ancak 965 senesinden itibaren tatbike muvafakat ettik.

Bu anlaşma, İtalyanın bugün ileri sürdüğü iddialarla katiyen telif edilemez. Bunun için İtalya 935 anlaşmasının bugün mevcud olmadığını, daha doğrusu hukuk bakımından hiç bir zaman mevcud olmadığını iddia etmektedir. Bunun için delilleri şudur:

1 — 935 anlaşmaları asla tasdik edilmemiştir.

Bu iddia doğru değildir. Anlaşma Fransız parlâmentosu tarafından tasdik edilmiştir. Fakat musaddak nüshalar, İtalya tarafından gösterilen suiniyet yüzünden asla teati edilmemiştir. Bu sırada Habeş harbi kritik safhaya girmiş ve Fransız - İtalyan yakınlaşması artık bir hatıradan ibaret kalmıştır.

2 — 935 ikinci kânunda imzalanan mukavelelerden biri Fransanın Habeşistandaki menfaatlerinden vazgeçmesine dairdi. Bu mukavele İtalyada, Fransa tarafından İtalyaya Habeşistanda her türlü serbestiye muvafakat suretinde telâkki edilmişti. Fransa, Milletler Cemiyeti tarafından kabul edilen zecrî tedbirlere iştirak etmekle taahhüdünü inkâr etmiş, 935 anlaşmalarını yırtmıştır.

Bu son delile cevap vermek kolay değildir. Çünkü Roma anlaşma protokollerinin metinleri neşredilmemiştir. Bu hususta hülâsa şeklinde verilen malûmattan başka birşey bilmiyoruz. Bu hülâsalar da Fransanın Habeşistandaki menfaatlerinden vaz geçtiğine dair hiç bir kayıd yoktur. B. Laval böyle bir vesika imza etmiş olsa bile bu, İtalyanın Milletler Cemiyeti azasından bir devlete taarruz etmesine salâhiyet vermek demek değildir.

Hülâsa, yalnız musaddak nüshaların teati edilmediğine istinad eden hukukî bir hile Roma anlaşmasının meriyetini şüpheye düşürecek mahiyettedir. Fakat 935 ikinci kânundanberi geçen dört sene zarfında İtalya taahhüdlerini hükümsüz addettiğini şimdiye kadar asla söylememişti. Şimdi vaziyetini değiştiriyorsa bu müdafaası oldukça güç bir davayı kuvvetlendirmek içindir.

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Ecnebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750 »	1450 »
3 AYLIK	400 »	800 »
1 AYLIK	150 »	— »

Posta ittihadına dahil olmıyan ecnebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lâzımdır.

Zilhicce 1 — Kasım 76

S.	İmsak	Güneş	Öğle	İkindi	Akşam	Yatsı
E.	12,25	2,06	7,14	9,46	12,00	1,36
Va.	5,37	7,18	12,26	14,58	17,13	18,49

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

Kastamonuda kendir elyaf fabrikaları kuruluyor

Taşköprüde ve Gölverende kurulacak iki fabrika 800,000 liraya mal olacak

Yukarıda: Kastamonuda kendir pazarlarından biri, aşağıda: İki fabrikadan birinin kurulacağı Taşköprüden bir manzara

Kastamonu (Akşam) — Kastamonu her sene birçok evlâdını maişet kaygusile gurbete göndermek mecburiyetinde kalan bir yurd parçasıdır. Birçok arazinin sarp dağlar ve kayalıklarla kapalı bulunması yüzünden bilhassa şimal mıntakasında köylüler yıllık yiyeceklerini zorlukla temin edebilmektedirler.

Bugün minnet ve şükranla kaydetmeliyiz ki, Millî Şef İsmet İnönünün tedkik seyahatlerinden sonra bu iktisadî ve zirai mesele ele alınmış bulunmaktadır.

Kastamonu hâlen yılda 3 - 4 bin ton kendir yetiştirmektedir. Bu miktarın 25 - 30 bin tona iblâğı suretile istihsalâtın ziyadeleştirilmesi, istihsali arttırabilmek için de Kendir elyaf ayırma fabrikaları kurulması zarureti vardır. Kendir ziraatinin en iptidaî vasıtalarla yapılması yüzünden bir çok güçlükler mevcuttur. Bu yüzden pek mahdud kimseler kendir ziraatile uğraşabilmektedir. Halbuki bir ar topraktan alınan buğday âzamî 18 lira kâr bırakırsa, kendir bunun iki mislinden fazlasını, elli lira , kâr bırakmaktadır.

Bu fabrikaların kurulması, Millî Şef İnönünün işaret ve direktiflerile tekarrür etmiştir. Fabrikalar Gölveren ve Taşköprüde yapılacaktır. Dörder yüz bin liradan sekiz yüz bin liraya malolacak olan bu fabrikaların yerlerini tesbit için mühendis ve mütehassıs B. Osman Eten ve inşaat mühendisi B. Mehmed Ali şehrimize gelerek mahallerinde tedkiklerini yapmış ve Ankaraya dönmüşlerdir. Salâhiyetli makamlardan aldığım malûmata nazaran fabrikalar haziranda bitecek ve ağustos sonuna kadar makinelerin montajı ikmal olunacaktır.

Fabrikalar, pancarda olduğu gibi kendiri tarlada köylüden alacak ve kendi ıslatıp, soyup elyafını ayırıp iç ve dış piyasalara sevkedecektir. Fabrika yapılacak olan bu mıntaka köylüleri Vilâyet makamına müracaat ederek, İnönünün memleketimize olan bu yardımlarından pek sevindiklerini beyan etmişler ve fabrikalar için lâzım olacak arsayı Sümerbank'ın takdir edeceği ucuz fiatlerle vermeğe hazır olduklarını bildirmişlerdir.

Türk milleti, geçimi için sarfettiğinin hemen yanısıra, geçim kadar zarurî bir ihtiyaç halinde tayyareye varının bir kısmını ayırmağa mecburdur. Kurban bayramı da bu vazifeyi yapmak için iyi ve hayırlı bir vesiledir.

Ödemiş (Akşam) — Ödemiş - Tire, Bayındır ve Torbalı kazalarında Küçük Menderes nehri kenarlarında mühim miktarda kendir istihsal edilmektedir. Bunların elyafından mıntakanın ihtiyacını temin edecek derecede urgan imal edildiği gibi ihtiyaçtan fazla urganlarda ihraç olunmaktadır. Bu mıntakada urgan imalâtile meşgul kooperatifler de vardır.

Kendir istihsalâtının arttırılması ve Büyük Menderes havalisinde yetiştirilen kendirin de Ödemişte toplanmaları suretile Ödemişte çuval imal edecek bir fabrika inşası tasavvur edilmektedir. Bu mevzu üzerinde tedkikler yapılmaktadır. Yukarıdaki resimde Ödemiş havalisindeki kendir harmanlarından biri görünüyor.

Fransız Başvekili B. Daladiernin son seyahatine aid bir resimi Korsikada Başvekili şevkle selâmlıyan halk

Dr. Şahtın Alman bankası riyasetinden çekilmesi

Amerikan ve Ingiliz gazetelerinde muhtelif tefsirlere sebebiyet veriyor

New - York 21 (A.A.) — Doktor Schacht'ın devlet bankası riyasetinden çekilmesi, Almanyanın iktisadî istikbali hakkında gazetelere bedbinane düşünceler ilham etmektedir.

New - York Tims gazetesi, zahiren imkânsız gibi görünen enflasyona mani olmak işini mükemmel bir şekilde başarmış olan bir adamı Hitlerin ne gibi sebeblerle vazifesinden ayırmış olduğu keyfiyetini suale şayan görmektedir.

Bu gazete, bu hadise ile yeni mülteciler plânı arasında bir münasebet görmekte ve bu plânın yegâne hedefi dolar ve frank elde etmek olduğunu yazmaktadır.

New - York Times, netice olarak şöyle demektedir:

«Hitler ile Schacht arasındaki rabıtanın kesilmesi Almanyayı serbes iktisadiyata meyyal bir iktisadî siyasete bağlayan son iplerin de kopması demektir. Vaziyet hakkında söylenecek bir tek şey vardır: Almanyanın varmak istediği hedef ne olursa olsun, bu hadise hareketine bir hız verecektir.»

New - York Herald Tribune, Dr. Schacht'ın çekilmesi belki de dünya sahnesinde yeni bir nazi marifeti hazırlandığına işaret olduğunu kaymettikten sonra şu sözleri ilâve etmektedir:

«Orada dönen işleri tahmin etmek imkânı mevcut değil ise de Berlinde dolaşan şayiaların, memnuniyeti mucib şeyler doğurmıyacağı muhakkaktır.»

Londra 21 (A.A.) — Dr. Schacht'ın devlet bankası riyasetinden ayrılması, İngiliz matbuatı tarafından hayretle karşılanmıştır. Gazeteler, Almanyanın müstakbel mali siyaseti hakkında endişe izhar etmekte ve bu hadisenin Almanaydaki mutediller için yeni bir hezimet teşkil ettiğini kaydettikten sonra Schacht'ın yüksek meziyetlerinden sitayişle bahseylemektedirler.

B. Göbbelsin Amerikaya cevabı

Propaganda Nazırı Amerikayi, Almanyayi aç bırakmak tasavvurundan sakınmağa davet etti

Berlin 21 (A.A.) — B. Göbbels Voelkischer Beobachter gazetesinde, Amerikanın Nazi usulleri aleyhindeki kanaatini infialle reddeden bir makale neşretmiştir.

B. Göbbels, bu mücadeleyi Yahudilerin veya Yahudilerin hizmetinde olan kimselerin ilham ettiğini kaydettikten sonra, Amerika milleti, Yahudilerin aşkı için Alman milleti hakında mânasız bir husumete sürüklenmesine müsaade edecek midir? demektedir.

B. Göbbels, Amerikaya Almanyayı aç bırakmak tasavvurundan sakınmasını ihtar etmekte, çünkü ekonomik icbarın iki taraflı bir silâh olduğunu bildirmekte ve nihayet «Amerika ne istiyor» diye sormaktadır.

Cebelüttarıkda büyük manevralar

Havadan ve denizden Cebelüttarığa hücum edilecek

Londra 22 — Bugün Cebelüttarık kayalığı önünde büyük manevralar yapılacak ve üç gün sürecektir. Bu manevradan maksad, Cebelüttarık istihkâmlarının havadan yapılacak kesif bir hücuma karşı mukavemet ve müdafaa vasıtalarını denemektir.

Bu manevralara İngiliz anavatan filosu da iştirak edecek harb gemilerinden uçurulacak tayyareler, Cebelüttarığa anî bir hücum yapacaklardır. Bu gece Cebelüttarıkta bütün ışıklar sönecek, ahali de sığınaklara girecektir. Tayyareler havadan hücum ederken İngiliz anavatan filosuna mensub Nelson, Rodney, Royal Dok, Royal Sovereign, dritnotlarile Southampton, Shcffield, Newcastle, Glascow, Aurora kruvazörleri, bir torpido muhribi filotillâsı da denizden Cebelüttarığa hücum edeceklerdir.

Bu hücumdan maksad, Cebelüttarıkın kendi vesaitile, kendisini müdafaa edip edemiyeceğini anlamaktır.

Seydlitz kruvazörü

Amerikalılar, yeni Alman kruvazörünün çapından endişede

Vaşington 21 (A.A.) — Deniz mahfilleri Seydlitz ismindeki yeni Alman kruvazörünün 8 inçlik toplarla mücehhez olduğuna dair verilen haberi endişe ile arşılamaktadırlar. Çünkü bu haberin sıhhati tahakkuk ettiği takdirde Almanya kruvazörlere altı inç'ten yukarı toplar konmasını meneden 1936 tarihli İngiliz - Alman deniz muahedesi ahkâmına mugayir hareket etmiş demektir. Almanyanın bu muahedeye muhalif harekette bulunması deniz programında derpiş edilen Amerikan kruvazörlerinin inşaat plânında değişiklik yapılmasını intac edecek mahiyettedir.

Belçika Kabinesinde tadilât yapıldı

Brüksel 21 (A.A.) — Tadilli Spaak Kabinesi salı günü parlâmento önüne çıkacaktır. Kabinede beş sosyalist, beş katolik ve bir teknisiyen vardır. Parlâmento bakımından, Kabine 7 mebus, üç senatör ve dört parlâmento haricî zevattan mürekkeptir.

Leh - Çek hududunda iki çarpışma

Lehistan 500 Çeki hudud haricine çıkardı

Varşova 21 (A.A.) — Ciezyn mıntakasında Çek milisleri 18 sonkânunda Liznia civarında gümrük muhafaza teşkilâtının bir devriyesine taarruz ederek iki kişiyi yaralamışlardır.

20 sonkânunda Ligota - Gorna'da Çek milisleri ormanda bir eve bomba atarak içinde bulunan askerlerden birini yaralamışlardır.

Bu tedhiş hareketleri üzerine Polonya makamları muzır addedilen 500 Çeki hudud haricine sevketmişlerdir.

Varşova 21 (A.A.) — Diet meclisinin bütçe encümeninde mazbata muharriri Surzynski, Almanyada bulunan Polonyalıların vaziyetinin iyi olmadığını söylemiş ve bu meselenin iki memleket arasındaki iyi münasebetleri haleldar etmemesi ümidini izhar etmiştir.

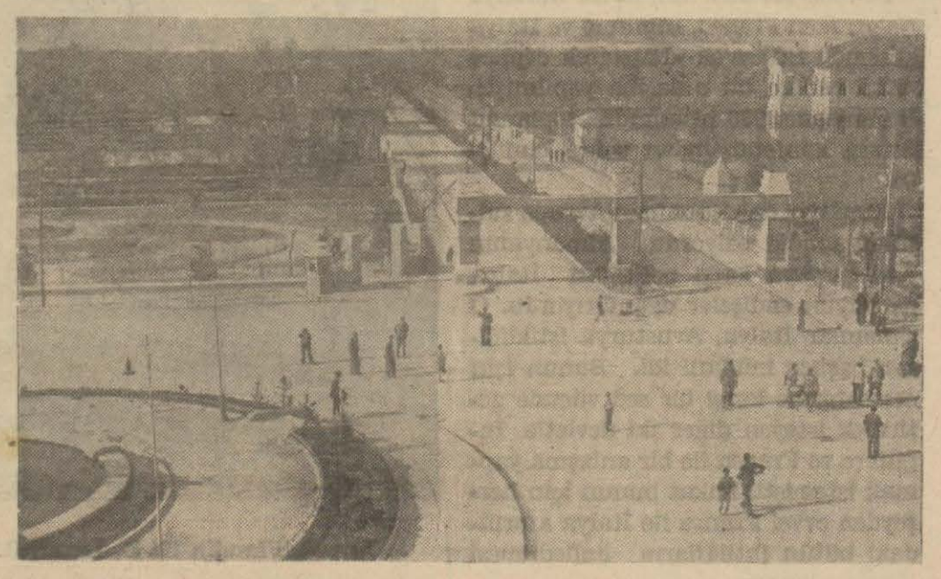

Burdur, (Akşam) — Memleketin her yerinde imar hareketi devam ediyor. Burdur vilâyet merkezi de hamle ile devam etmekte olan bu imar hareketinden hissesini almaktadır.

İstasyon caddesi, şehre cazibe ve güzellik verecek tarzda inşa edilmiştir. Halk, akşamları bu güzel caddede gezinti yaparak temiz hava almakta, eğlenmektedir.

Yukarıdaki resim, Burdurun en güzel yerini, istasyon caddesini gösteriyor.

Lübnan kabinesi

Millî birlik prensibi tatbik edilememesinden istifa etti

Beyrut 21 (A.A.) — Abdullah Yaffi hükûmeti, istifa etmiştir. Bunun sebebi, koalisyon prensipine müsteniden teşekkül etmiş olan bu millî birlik kabinesinde mezkûr prensipin artık bilfiil tatbik edilememesidir.

Lübnan Cümhur reisi Emile Edde, yarın istişarelere başlıyacaktır.

Kont Cianonun Varşova seyahati

Varşova 21 (A.A.) — Polonya mahfillerinde söylendiğine göre Kont Ciano tarafından yapılacağı bildirilen ziyaret, ağlebi ihtimal 20 şubat ile 1 mart arasında vukubulacaktır.

Japon Başvekili parlâmentoda dedi ki

«Japonyaya muhalefet edenleri imhadan başka yapacak bir şey yoktur»

Tokyo 21 (A.A.) — Başvekil Hiranuma bugün palâmentonun açılışında âyanda söylediği nutukta «Bugün karşılaşmış bulunduğumuz vaziyet her zamandan ziyade vahimdir» demiş ve şunları ilâve etmiştir:

«Müşterek hedefi istihsal için Japonya, Çin ve Mançukov süratle gayretlerini birleştirmedikleri takdirde devamlı bir sulh beklenemez. Çinin hiç bir suitefehhüm ortada kalmaksızın Japonya ile teşriki mesai edeceği ümidindeyim. Aksi takdirde, bizi anlamak istemiyenleri, bize karşı muhalefette ısrar gösterenleri imha etmekten başka yapacak bir şey kalmamıştır.»

Kültür itilâfı

Almanya ile Franko arasında akdedilecek

Berlin 21 (A.A.) — Yakında Almanya ile Frankist İspanya arasında bir kültür itilâfı akdedilecektir. 21 maddeyi ihtiva edecek olan bu itilâfta her iki memlekette de kültür müesseseleri ihdası, profesör ve talebe teatisi, her iki memleket muhacirleri tarafından yazılmış edebî eserler ve devlete muzır addedilen her türlü yazıların memnuiyeti, radyo neşriyatı teatisi vesaire derpiş edilmektedir.

Yahudi muhacirler

Berlin 21 (A.A.) — Rublee'nin riyasetindeki mülteciler komitesinin beynelmilel murahhas heyeti, pazartesi günkü içtimada hazır bulunmak üzere bugün Parise hareket edecektir.

Salâhiyettar mahfiller, Rublee'nin, Almanyanın Yahudi muhacereti için ayrılacak tahsisat meselesini kapanmış addettiğinden haberdar edildiğini teyid etmektedirler.

General Gamelin

Şimalî Afrikaya seyahati haftaya tehir etti

Paris 21 (A.A.) — Toulon'dan verilen bir habere göre millî müdafaa erkânı harbiye reisi general Gamelin ile bahriye erkânı harbiye reisi vis - amiral Darlan'in şimalî Afrika istihkâmlarını teftiş için hareketleri gelecek haftaya tehir edilmiştir.

Paris 21 (A.A.) — Hindi Çinideki Fransız kuvvetlerinin kumandanı general Paul - Louis Legentilhomme, Somaliland'daki Fransız kuvvetleri kumandanlığına tayin edilmiştir. Bu suretle ilk defa olarak Somaliland'a bir Fransız generali gönderilmiş oluyor.

Filistin konferansı

Mısır heyeti murahhasası âzası tayin edildi

Kahire 21 (A.A.) — Yuvarlak masa konferansına iştirak edecek olan Mısır murahhasları prens Abdul Müneim, Ali Mahir paşa ve Mısırın Londra sefiri Hüsnü Naşat paşadan ibarettir.

Murahhaslar, müşterek bir siyasî hattı hareket takib etmek hususunda mutabık kalmışlardır.

Mısır murahhas heyeti salı günü Port - Saidden hareket edecektir.

Almanyanın San Fransisko baş konsolosluğu

Berlin 21 (A.A.) — Büyük harbde Hitlerin mensub olduğu bölüğe kumanda etmiş olan yüzbaşı Fritz Wiedemann, Von Kilinger'in yerine Almanyanın San Fransisco başşehbenderliğine tayin edilmiştir.

3 ayda bir

tekrar edilen

Daimî Fotoğraf müsabakamıza iştirak ediniz!..

Yalnız amatörler için yapılan fotoğraf müsabakamız üç ayda bir defa tekrar edilmektedir. Yani her mevsimde bir defa olmak üzere bir senede dört müsabaka yapılıyor:

1 — 1 Kânunusani
2 — 1 Nisan
3 — 1 Temmuz
4 — 1 Teşrinievvel.

Her müsabakada:

(200) eser arasından

(50) esere

Hediye veriliyor. Verilen hediyelerin mikdarı da şöyledir:

1 inci gelen eser sahibine 20 lira
2 nciye 10 lira
3 kişiye 5 er lira
5 kişiye 3 er lira
15 kişiye 2 şer liralık akşam neşriyatı kitapları
25 kişiye 1 er lira.

(Eğer her seçimde, aranan evsafı haiz 200 den fazla resim toplanmış ise fazlası ertesi müsabakaya iştirâk hakkını muhafaza eder.)

Bu müsabaka ve hediye şekli fotoğraf meraklısı karilerimiz için iki noktadan faydalı olmaktadır: Hem iyi eser hazırlamak için vakit bulabilirler, hem de eserlerinin değerine göre hediye kazanmış olurlar.

Müsabakaya iştirâk etmek için karilerimizin şu noktalara dikkat etmelerini rica ederiz:

1 — Gönderilecek fotograflar (6×9) dan küçük, (13×18) den büyük olmamalıdır.

2 — Fotograflar mutlaka siyah olarak basılmalıdır.

3 — Eser sahibinin isim ve adresi behemehal fotografın arkasına yazılmalıdır.

4 — Bu şartlara uygun olmıyan eserler muvaffak dahi olsalar müsabakaya giremezler.

5 — Müsabakaya iştirak etmek istiyenler birden fazla eser gönderebilirler.

6 — Evvelce müsabakaya gönderilmiş resimler tekrar kabul edilmez.

7 — Müsabakaya gönderilen eserler, tekrar sahibine iade edilmez.

Dikkat:

Müsabakaya gönderilecek resimlerin negatif film veya camlarını itina ile saklayınız. Çünkü hediye kazandığınız takdirde hediyenizi alırken kazanan resmin sizin eseriniz olduğunu isbat etmek için negatifini göstermek lâzımdır. Aksi takdirde hediye verilmez.

Eserlerinizi her zamanki gibi gene şu adrese gönderiniz:

(Akşam gazetesi daimî fotoğraf müsabakası memuriuğuna)

Taşra karilerimiz de aradaki geniş fasılalardan istifade ederek bu müsabakalara iştirak edebilirler.

JAPON NUVELİ

"Evlâdım! Kafanı kestireceğim!..."

Tercüme eden: (Vâ - Nû)

Prens Minamoto'nun sarayı bir tepeciğin üstünde yükseliyor. Kalın duvarları, koca koca taşlarla örülmüş. Ön tarafta askerî tertibat, arkada malikânenin hususî daireleri bulunuyor.

Büyük salonda o gün prens bol eteklerini savura savura beş aşağı, beş yukarı dolaşıyordu.

Düşünceli ve somurtkan bir hali var. Alnının kırışıklıkları bendegânının dikkatini celbetmiş olacak. Hissiyatını daima gizlemeğe muvaffak olan bu ihtiyar şeflerinin, ayağını hiddetle yere vurduğunu da gördüler. Belli ki prens misli görülmemiş derecede hiddetli... Kendini yenemiyor.

Minamoto'nun ne sebeple kızdığını bilmiyorlar. Yalnız Buda mabedinde tahsilde olan oğlu Tsunemoto'yu çağırttığını duymuşlardır. Küçük asîlzade hususî hocası Nakamitsu'ya teslim edilmiş, okumaktadır.

Aldığı emir üzerine, genç prens, hocasile ve hocasının oğlile birlikte geldi. İçleri endişeli olduğu halde, üçü de, dudaklarında sahte bir tebessümle göründüler. Hep birlikte ihtiyar prensin önünde hürmetle eğildiler.

Minamoto, oğluna hitaben:

— Bir insanın asıl vazifesi itaat olduğunu bilmiyor musun? Madunun tereddüdsüz boyun eğmesi, hattâ emri aldıktan sonra tereddüdsüz ölüme kadar gitmesi bir vazifedir. Haberin yok mu? Bilhassa bir babanın, bir şefin emri.

Genç, eğilerek:

— Bu, bir hakikattir. İnkâr edilemez! - dedi.

— İtaat etmiyenin en ağır cezalara müstahak olacağını bilmiyor muydun?

— Biliyordum. Müstahaktır.

— Nakamitsu, lûtfen sana hocalık yapmağı kabul ettiği zamn, ikinizi birden mbede yolaldım. Orada mübarek Budik yazılarını öğrenmeni istiyordum. Emrimi yerine getirdin mi?

— Lüzumu derecesinde çalışmadığımı itiraf eder, sizden af dilerim, muhterem pederim.

— Emrim üzere mübarek yazıları tahsil edeceğine, vaktini askerî işlerle geçirmişsin, doğru mu?

— Doğru olduğunu söylemeğe maalesef mecburum.

— Filhakika, sen asker oğlu ve toronusun. Yazıdan ziyade bu mesleğe karşı za'fın olmasını tabiî bulurum. Fakat ayni zamanda da böyle bir çocuk, bilhassa tam itaat ederek diğerlerine nümune teşkil etmelidir. Sen emirlerimi dinlemedin. Ben hiçbir madunun bana boyun eğmemiş olmasına müsamaha ile bakamam. Bilhassa oğlumunkine, aslâ. Vazifeye ihanet ettin. Seni mahkûm ediyorum... Ölüme mahkûm ediyorum.

Delikanlı, eğilerek:

— Emriniz başımla beraber, muhterem pederim! - dedi.

Prensin kararı, etrafta korku ve hayret uyandırmıştı. Halecanını yenemiyen Nakamitsu bir adım ilerliyerek söze başladı:

— Prensim bütün kabahat benimdir. Oğlunuzun tahsilini deruhte ettiğime göre ona daha itina ile bakmam lâzımdı. Rica ederim, onu affedip beni cezalandırın. Gene mabede gitsin. Eminim ki bundan böyle çalışarak sizi memnun edecektir.

Minamoto haykırdı:

— Nasıl? Sana hitab etmediğim halde ne cesaretle huzurumda söz söyliyebiliyorsun? Ben tereddüdsüz söylediğim fikrimde ısrar ediyorum. Sana ceza olarak, verdiğim hükmü senin icra etmeni emrediyorum.

Belinden kılıcını çekti:

— Al işte... Bununla oğlumun kafasını kes. Yarın sabah bana yolla... Emrim bu...

Sonra Tsünemoto'ya dönerek:

— Şimdi oğlum, hocanla birlikte dairene çekil. Seni son defa olarak selâmlıyorum.

***

Tsünemoto'nun dairesinde, Nakamitsu, oğlile genç prensin karşısında üzülüyor, çırpınıyordu.

— Efendime itaat mecburiyetindeyim. Fakat buna rağmen yapamıyacağım. Bu hain kararı yerine getiremiyeceğim. Kaçsanız... Size yardım ederim...

Mahkûm:

— Hayır! - dedi. - Hayır! Babamın emrettiği cezaya boyun eğmeğe mecburum... Babam, kellemi bekliyor.

— Ah biraz genç olsaydım... Ne olacağımı ben bilirdim. Kendi kafamı kestirir, sizinkinin yerine prense yollatırdım. Belki aldanırdı. Fakat şimdi bu bembeyaz saçlı başımı nasıl bir delikanlı kellesi yerine geçirebilirim?

— Bir delikanlı kellesi mi?... Ben genç değil miyim?... Benim başımı kesin de prense yollayın.

Bu sözleri söyliyen, Nakamitsu'nun oğluydu. O, bu âna kadar, ses çıkartmadan, kaderin yükü altında ezilmiş gibi duruyordu. Fakat bu fikir aklına gelince, şimdi başını kaldırmış, gülümsüyordu.

— Ben bir Samurai'yim. Samurailer Daimyoların uğrunda yaşayıp ölürler.

Eski Japonyada asîl olup büyük mevki tutan insanlara Daimyo derlerdi. Onların maiyeti ve askerler de Samurai idiler.

Hocanın oğlu devamla:

— Genç prensimiz belki yakında benim efendim olacaktır. Nasılsa hayatım ona bağlı. Biraz daha evvel ölmüşüm, ne çıkar? Vazifemi yapmış oluyorum.

«Al bu kılıçla oğlumun kafasını kes!» emrini verdi

Nakamitsu, gözlerini ellerile kapadı. Bu hareket, acaba düşüncelerini temerküz ettirmek için mi, yoksa göz yaşlarını gizlemek için miydi?

Genç prens telâşla:

— Hayır... Oğlunuzun fedakârlığını kabul edemem. - dedi. - Mahkûm olan benim. Ben ölmeliyim.

Delikanlı, ısrarla:

— Hayır, ben hayatımı onun yerine feda edebilirken genç prensimi öldürtemem. Babacığım! Rica ederim, onun başı yerine benimkini kes.

Nakamitsu düşündü ve kararını verdi:

— Teşekkür ederim, oğlum. Ve seni tebrik ederim. Sen bütün manasile bir Samurai'sin ve ben seninle iftihar ediyorum. Vazifenin ne olduğunu kendiliğinden anladın. Bugün öğleden sonra ben de vazifemi yapacağım. Ve mukadderat, böylece, hükmünü yürütmüş oluyor.

***

O gün öğle vakti Nakamitsu, oğlunun kafasını kesti ve prens Minamoto'ya yolladı. Emrinin yerine geldiğini gören prens, kelleyi muayene etmedi bile.

Genç prens ise, tekrar mabede girdi. Bu sefer, bütün manasile çalışmağa karar vermişti.

Ertesi sabah, Minamoto, Nakamitsu'yu çağırtıp sordu:

— Emrimi yerine getirdin, değil mi ?

— Eevet, prensim.

— Oğlum nasıl öldü? Alçakçasına mı, korkakçasına mı?

«— Hayır, prensim. Emrinizin yerine gelmesinde ısrar etti. Ölümün karşısında gayet cesur durdu. Tam ecdadına lâyık bir asker gibi.

— Pek âlâ, pek âlâ. Şimdi seninle konuşacak başka bir işim var. Erkek evlâdım kalmadı. Ben öldükten sonra yerime geçecek kimsem yok. Seni pek beğenirim. Daima gayet sadık bir Samuraidin. Muhakkak oğluna da senin meziyetlerin geçmiştir. Kaybettiğim çocuğumun yerine onu evlâd edinmek istiyorum. Çağır bana Tamitsu'yu!

Zavallı Nakamitsu!... Bütün çektiği azapların yanına bir tane daha katılmıştı. Hakikati söyliyemezdi. Bir yalan uydurmak lâzım:

— Prensim, oğlumu affet. Genç efendisinin ölümündeki acıya dayanamıyarak târiki dünya oldu. Bir mabede çekildi. Rahipler şeklinde saçını kestirtti. Artık asker olamaz.

Bu sözlerden sonra, zavallı ihtiyar, çekilmek üzere müsaade istedi. Herkesin karşısında, yüzünün ifadesini bozmuyordu. Fakat artık tahammülü kalmamıştı. Yalnızlığa ihtiyacı vardı. Çünkü kendisini tek başına bulunca rahat rahat ağlıyabiliyordu.

***

Günler geçti.

Buda mabedinden bir rahip prense meseleyi anlattı. Nakamitsu'nun oğlu tarafından yapılan büyük fedakârlığı söyledi. Bu fedakârlık namına genç prensi affetmesini diledi.

Prens, hocayı yanına çağırtarak ağzından hakikati öğrenmek istedi. Adamcağız olup bitenleri anlattı ve sonra ortalığı büyük bir sükûn kapladı.

Rahip ve Nakamitsu heyecanla efendilerinin kararını bekliyorlar...

Nihayet ihtiyar dedi ki:

— Yaptığın büyük fedakârlık namına bana karşı gösterdiğin itaatsizliği affediyorum. Bundan böyle, bana harfiyen itaat etmesini şart koşarak oğlumu da affediyorum.

İhtiyar mürebbi hürmetle eğildi. Yanında rahip ona yavaşça:

— Genç prensin affını elde edebildiğin için çok mesudsun, değil mi?

Kendi elile oğlunun başını kesmeğe mecbur olan baba mesudmuş!

Nakamitsu, titremeyen bir sesle:

— Evet, mesudum! - dedi.

Fakat birdenbire elini gözlerine götürerek, yaşlarını gizlemek istedi.

Rahip şu izahatı verdi:

— Ağlıyor... Fakat oğlu öldü diye değil... Oğlu sağ olup da genç prense hizmet edemiyecek diye...

Tercüme eden: (Vâ - Nû)

İş bulmak için

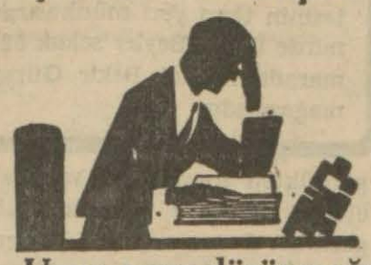

Uzun, uzun düşünmeğe hacet yok!

«Akşam»a bir KÜÇÜK İLÂN vermek kâfidir. ★

AKŞAM SPOR

Lig maçları

Bugünkü müsabakaların en mühimi Galatasaray - Beykoz karşılaşmasıdır

Bugün Galatasaray ile karşılaşacak olan Beykoz takımı

Bugün muhtelif sahalarda lig maçlarına devam edilecektir. Yapılacak müsabakalar şunlardır:

Taksim stadında:

Galatasaray - Beykoz.

Fenerbahçe stadında:

Süleymaniye - İstanbulspor, Fenerbahçe - Topkapı.

Şeref stadında:

Beşiktaş - Hilâl.

Birinci derecedeki takımlarımızın biribirlerile maçları olmaması haftalardanberi müsabakaların heyecansız ve seyircisiz cereyan etmesine sebeb olmaktadır. Bu hafta da aynı sebepten sahalarımız müfrit klüpçüler müstesna, seyircisiz kalacaktır. Rağbetin azalmasının sebeplerinden biri de hiç şüphesiz takımların zayıflamış olmasıdır.

Bugünkü maçlar arasında başlıca nazarı dikkati çekebilecek müsabaka, Galatasaray - Beykoz karşılaşmasıdır. Hilâl ile geçen hafta berabere kalarak muvaffakıyetsizliğe uğramış olan Galatasaraylıların, Hilâlden daha kuvvetli bir takım olan Beykoz karşısında ne yapacağı merak edilebilir. Ancak, biz Galatasarayın Hilâlle (1 - 1) berabere kalmasını, Sarıkırmızılılar için kuvvetlerinin bir miyarı olarak telâkki etmiyoruz. Çünkü Galatasarayın Hilâlle berabere kalması tabiî bir netice değildir. Kendinden fazla emin olmak, rakibi tehlikesiz telâkki etmek, hücum hattının talihsiz ve beceriksiz oynaması, karşıki müdafaanın gittikçe artan bir cesaret ve muvaffakıyetle kalesini tehlikelerden koruması gibi muhtelif sebeplerin tesiri altında olarak kuvvetli bir takım zayıf bir ekiple berabere kalabilir.

Bunu normal bir netice olarak nazarı dikkate almadığımız için Galatasarayın, Hilâlden daha kuvvetli olan Beykoz karşısında muvaffakıyetsizliğe uğrıyacağını tahmin etmiyoruz. Eğer fevkalâde bir hâdise cereyan etmezse Sarıkırmızılıların sahadan galip çıkmaları lâzımdır.

Fenerbahçe stadındaki maçlardan Süleymaniye - İstanbulspor maçını, Süleymaniye takımının kazanacağını zannediyoruz. Çünkü Sarısiyahlılar henüz takımlarını tanzim edememişlerdir.

Fenerbahçe - Topkapı maçını, Fenerin kazanması tabiî bir neticedir. Kuvvetinden bir şey kaybetmemiş olan Sarılâciverdlilerin, esasen zayıflamış bulunan Topkapı takımına karşı kendi sahalarında oynıyacakları maçı kolayca kazanmaları lâzımdır.

Şeref stadındaki Beşiktaş - Hilâl maçını Beşiktaşın kazanması normal bir netice olur. Hilâllilerin geçen haftaki gibi muvaffakıyetli bir maç çıkarmaları ihtimali, Beşiktaşlıları hiç şüphesiz, daha müteyakkız bulunduracaktır.

Çünkü Siyahbeyazlıların ligde vaziyetleri her hangi sürprize müteham-mil değildir.

Ulvi Yenal

Bugünkü spor hareketleri

TAKSİM STADINDA:	
Şişli - Vefa	Saat 13
Galatasaray - Beykoz	» 14,45
ŞEREF STADINDA:	
Anadoluhisar - Beylerbeyi	Saat 13
Beşiktaş - Hilâl	» 14,30
FENERBAHÇE STADI:	
Süleymaniye-İstanbulspor	Saat 13
Fenerbahçe - Topkapı	» 14,45

İstanbulspor yüksek mekteb talebelerini oynatacak mı?

Bugün Fenerbahçe stadında Süleymaniye ile karşılaşacak olan İstanbulspor klübü son dakikada aldığımız bir habere göre takımında yüksek mekteb talebesi olan futbolculere yer verecekmiş. Buna sebeb olarak yüksek mekteb talebesi olup aynı zamanda stajiyer olarak her hangi bir müessesede çalışanların bu memnuiyetten istisna edilmesi icab ettiğini ileri sürmektedirler. Bu haber tahakkuk ederse bugün İstanbul takımında kaleci Saim, müdafi Faruk, sağaçık Bahri oynıyacaklardır.

Galatasaray - Boğaziçi liseleri maçı yapılamadı

Galatasaray ile Boğaziçi liseleri arasında yapılacağı evvelce ilân edilen futbol maçı dün bazı sebepler yüzünden son dakikada tehir edilmiş ve bu karşılaşmayı takib etmek için stada gelen büyük bir seyirci kütlesi müteessir olarak geri dönmüşlerdir.

Yapılacağı gazetelerle ilân edilen bu müsabakadan son dakikada sarfınazar edilmesi sporcular arasında dedikodu mevzuu olmuş ve bu gibi organizasyonlar tertib eden idarecilerin seyircilerin vaziyetini düşünerek tehir keyfiyetini bir akşam evvel gazetelerle ilân etmesi icab ederken bu vazifeyi ihmal etmesi teessür uyandırmıştır.

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma

Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

SARAY ve BABIÂLİNİN İÇ YÜZÜ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM —Tercüme, iktibas hakkı mahfuzdur

Tefrika No. 272

Mithat paşanın sadaretten azli, Mütercim Rüştü paşanın sadarete getirilmesi

Mahmud Nedim paşanın Hüseyin Avni paşa gibi bir adama karşı bu hareketi Abdülâzizin akibetinde iptidaî bir sebep teşkil etmiştir.

(La Türki) başmuharrirliği kontratosu bitince -Âli paşanın vefatından az sonra- Mismer Parise döndü.

O Pariste iken Hüseyin Avni paşa da mezuniyetle Avrupaya gitmişti. Mismeri ikametgâhında ziyaret etti. Arada Mahmud Nedim paşanın Avrupalıların alacaklarına verilecek faiz hakkındaki projesinden biraz bahsedildikten sonra Hüseyin Avni paşa asıl zihnini işgal eden bir meseleyi Mismere açmaktan çekinmedi:

Bazı kimselerle anlaştığını, icap ederse Abdülâzizin katlinden bile çekinilmiyeceğini anlattı. Yalnız Mithat paşa kendisine emniyet telkin etmiyordu. Teşebbüsten haberdar olanlar 62 kişi idi.

Mismer — İşin şuyuundan korkulmaz mı?

Hüseyin Avni paşa — Emin olunuz. Ben insanları bilirim. Hareket edecek olan yalnız benim! Diğerleri emri vakiden istifade edeceklerdir. Zaten hoşnudsuzluk umumîdir. Ordudan eminim. Hele bir Serasker olayım!

Mismer — Böyle bir yola girildikten sonra durulamaz!

H. A. — Allah bilir! Kader!

M. — Hayatınızı tehlikeye koyduğunuzu biliyor musunuz?

H. A. — Bir asker için hayat nedir? 30 senedir muharebe meydanlarında hayatımla oynamadım mı? Gene bir muharebe olsa hayatım bir Kazağın kurşununa bağlı değil mi? Bu defaki öndül zahmetine değer. Bizi haremağalarile ecnebilerin tahakkümüne teslim eden bir rejime artık nihayet verilmelidir.

Hüseyin Avni paşa bu sözleri gösteriş olsun diye söylemiyordu. Mismer hasta halile nefye gönderildiği gece Hüseyin Avni paşanın çehresinde insana dehşet veren bir soğukluk görmüştü. Paşanın bu son sözlerini dinlerken de gene ayni hali görür gibi oldu.

Hüseyin Avni paşanın irade kuvveti karşısında Mismerin bütün itirazları eriyip gidiyordu.

H. A. — Eylûl içinde İstanbula geliniz. Hükûmet darbesinin notalarını Avrupa kabinelerine yazarsınız. Girid ihtilâli esnasında hizmetleriniz mükâfat görmedi. Bu nisyan benim vicdanıma dokunuyor. (Odanın âdî mobilyesine bakarak) Bizi istismar eden, bize hiyanet eden herifler saraylarda otururlarken sizi burada görmekten utanıyorum.

Mismer bu sözleri redde lüzum görmedi.

Hüseyin Avni paşa Abdülâzize takdim için iki vazo almak istiyordu. Mismerle birlikte mağazaları gezdiler. Arada Hüseyin Avni paşa şu sözleri söyledi:

—Padişaha hediye aradığıma taaccüp ettiğinizi hissediyorum. Ben de padişahlarımızı taklid ediyorum. Onlar da boyunlarına ip takmadan evvel vezirlerini hediyelere, iltifatlara garkederlerdi!

Hüseyin Avni paşa padişaha lâyık vazolar bulamadı.

(Sonra Viyanada iki altın şamdan bulmuş, bunları elli bin franga alarak İstanbula götürmüştür.)

Hüseyin Avni paşa Fransa cümhurreisi general Mak Mahon ile Versayda görüştü.

Fransız askerlerini Almanlardan fena giyinmiş buldu.

Tabiat Hüseyin Avni paşayı kumanda etmek için yaratılmıştı.

Paşa askerliğin her şubesinde vukuf sahibi idi. Muharebe meydanlarında kazandığı tecrübeler, görüşte isabet, soğukkanlılık, çabuk karar verebilmek gibi meziyetlerini düşmanları bile tasdik ederdi.

Askerler kendisinde ölüme sevkedilirken bile emirleri emniyetle yerine getirilecek bir baş görürlerdi. Askerin ve zabitlerin tam itimadını kazanmıştı.

Ruslara karşı harp için bir plân hazırlamıştı.

Muhtar, Osman, Süleyman, Mehmed Ali paşalar askerlikçe onun şakirdleri idiler. Eğer Rus muharebesinde sağ olsaydı nüfuzu kumandanlar arasında rekabetlere meydan vermez, harekette ittihadı temin eylerdi. Belki Pilevrede ve Asya hududundaki galibiyetlerden şerefli, hayırlı neticeler elde ederdi!

Nefyimi ihtiyar ederim de...

Mithat paşanın ilk sadartinin (25 cemaziülevvel 1289 - 16 şaban 1289) son günlerinde Abdülâziz mütercim Rüştü paşayı tekrar sadrazam nasbeylemeği münasip görüyordu ve bu tensibini mütercim paşaya da ifham eylemişti. İş kuvvei karibeye gelmişti. Bu sebeple Rüştü paşa Mithat paşa tarafından kendisine teklif edilen vükelâlık mansıblarını kabule yanaşmıyor.

— Ben ihtiyar oldum. Vücudümün tahammülü yok!

Diye itizar ediyordu. Bu istigna yüzünden epey sözler oluyordu. Nihayet Mithat paşa mütercim paşanın (Meclisi hâsı vükelâya memur) olduğu hakkında şifahî bir irade aldı. Mütercim paşanın kabulünü temin için Amedci Kenan beyi gönderdi ve eğer bunu da kabul etmezse cümlenin meyus olacağını bildirdi.

Mütercim paşa çaresiz kabul eylemeği vadetti. Mithat paşa da resmen arzetti. Aradan birkaç gün geçti; irade çıkmadı; dedikodu arttı.

(Mütercim paşa sadrazam olacak; bunun için memuriyeti tevkif olundu.) diye söyleniyordu. Mütercimin damadı sadaret yaveri Mehmed bey bu sözleri duyarak Rüştü paşaya açtı. Paşa da:

— Mithat paşayı bir boş zamanında gör ve benden selâm söyle. (Birkaç gün evvel vaki olan maruzatının tevkif olunmasında hiç beis yoktur. Ancak bu yüzden çıkan kılü kallerden kendileri müteessir olmasınlar; benden emin bulunsunlar. Nefyimi ihtiyar ederim; mansıbı kabul etmem.) diye söyle.

Tenbihinde bulundu. Fakat Mehmed bey bu sözleri Mithat paşaya bildirmeğe lüzum görmedi ve kayınpederinin suali üzerine:

— Söylemeğe müsaid vakit bulamadım.

Cevabını verdi.

Mütercimin sadarete nasbı gün geçtikçe kuvvetli görünüyordu. Fakat bu mansıbı kabulden imtinaı da vükelâdan bazısınca taaccüp, Mithat paşayı çekemiyenlerce teessür ile karşılanıyordu.

Mısırlı Mustafa Fazıl ve Yusuf Kâmil paşalar gibi bazıları ya bilvasıta haber göndererek yahud bizzat gelerek mütercime:

— Bugünlerde sadaretin uhtenize tevcih edilmesi melhuz bulunuyor. Fakat işittiğimize göre kabulde imtina gösteriliyormuş. Eğer kabul etmezseniz bizleri meyus edeceğinizden başka umum milletin hakkı devletinizde olan teveccühü münsebib olacak ve bilâhare suizannı davet edecek, hakkınızda mazarratı celbeden hali kalmıyacaktır.

Yolunda ibram ve ısrarda bulunuyorlardı.

Nihayet mütercim Rüştü paşa bu tazyiklere dayanamamış göründü; sadareti reddetmiyeceğini dostlarına bildirdi!

Bebekteki yalıya gelip giden çok oluyordu. Bu da Mithat paşayı kuşkulandırabilirdi. Mütercim biraz istirahat etmek üzere (!) muvakkaten Vefadaki konağına nakletti.

Padişah 1289 şabanının on beşinci günü sadaretin Rüştü paşaya tevcihine karar verdi.

O gün Mithat paşa yapılmakta olan demiryolunu teftiş için diğer vükelâ ile birlikte ezanî saat beş raddelerinde Beylerbeyinden vapura binerek Haydarpaşaya, oradan İzmit trenile Pendiğe gitti. Pendikten ileriye yol tesviye olunmuş idise de henüz raylar ferşedilmemişti. Vükelâ trenden inerek burada biraz dinlendiler. Sonra gene vapura bindiler. Sahilde bir noktadan karaya çıkarak yirmi dakika ileride inşa edilmekte olan köprüyü gördükten sonra gene vapura avdet ettiler. Herekeye çıktılar; fabrikayı gezdiler. Sonra vapurla Beylerbeyine dönerek ezanî saat iki raddesinde iskeleye yanaştılar. Sadrazam Mithat paşa buraya çıktı; vapur diğer vükelâyı Bebeğe götürdü.

(Arkası var)

Radyo

Türkiye Radyodifüzyon Postaları

DALGA UZUNLUĞU

	1639 m.	183 Kcs.	120 Kw.
T. A. Q.	19,74 m.	15195 Kcs.	20 Kw.
T. A. P.	31.70 m.	9465 Kcs.	20 Kw.

ANKARA RADYOSU

TÜRKİYE SAATİLE

Pazar 22/1/939

12,30: Program, 12,35: Müzik (küçük orkestra - Şef: Necip Aşkın): 1 - Fritz Köpp - Yaz akşamı süit, 2 - Osman Perez Freire - Ay - ay - ay - serenad, 3 - Ralph Benatzky - Bebekler perisi - filiminden - Neşeliyim şarkısı, 4 - Ralph Benatzky - Grinzing'e bir daha - vals, 13: Memleket saati, ajans, meteoroloji haberleri, 13,10: Müzik (küçük orkestra devam): 5 - Franz Lehar - Eva eperitinin valsleri, 6 - Carlo Thomsen - Dua, 7 - Hans Schneider - Tirol dağlarının halk şarkı ve danslarından - potpuri, 8 - Carl Rydahl - Melodi, 9 - Johannes Brahms - Macar dansı No. 3, 13,45: Türk Müziği: 1 - Kemani Rıza efendi - Tahirpuselik peşrevi, 2 - Kâzım Uz - Görmezsem gül yüzünü, 3 - Dr. Şükrü Şenozan - Gönül harareti, 4 - Vecihe - Kanun taksimi, 5 - Rahmi bey - Geçti o gamlı eyyamı serma, 6 - İsmail Dede - Nazlı nazlı seküp gider, 7 - Tanburî İshak - Gülizar saz semaisi, Okuyan: Sadi Hoşses, Çalanlar: Vecihe, Rüşen K., Cevdet Kozan, Mesud Cemil, 14,15 - 14,30: Konuşma (Ev kadını sati), 17,30: Program, 17,35: Müzik (Pazar çayı), 18,30: Konuşma (Çocuk saati), 18,50: Ajans ve meteoroloji haberleri, 19: Türk müziği (İncesaz faslı - Bayati faslı), 20: Spor (Anadolu ajansı spor servisi), 20,10: Müzik (Oda müziği - İbrahim Özgür ve Ateş böcekleri - Fantezi), 20,30: Türk müziği: 1 - Emin ağa - Suzinâk peşrevi, 2 - Sadullah ağa - Ağır semai - Kapılsa her gören, 3 - Münir Nureddin - Durmadan aylar geçer, 4 - Yesari Asım - Ayrı düştüm sevgilimden, 5 - Refik Fersan - Tanbur taksimi, 6 - Nuri bey - Benim servü hıramanım, 7 - Suzinâk saz semaisi, Okuyan: Mustafa Çağlar, Çalanlar: Reşad Erer, Refik Fersan, Cevdet Kozan, Kemal Niyazi Seyhun, 21: Memleket saati, ajans, meteoroloji haberleri, 21,10: Riyaseticümhur bandosu - Şef: İhsan Künçer: 1 - A. Bose - Cezayir marşı, 2 - E. Fontenelle - Vals Gitane, 3 - J. Massenet - Fedre - uvertür, 4 - Şubert - Bitmemiş senfoni - 1 Parti, 2 Parti, 5 - Vagner - Lohengrin marş, 21,5: Müzik cazband - Pl), 22,45 - 23: Son ajans haberleri ve yarınki program.

BULMACAMIZ

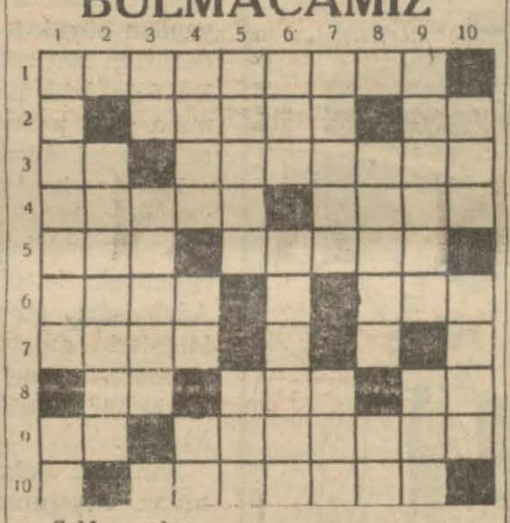

Soldan sağa:

1 — Almanyada büyük bir şehir.
2 — Dostlar - Bir çalgı.
3 — Tersi güzel sanattır - Küçük tüfek.
4 — Harab düşkün - Maksad.
5 — Cezire - Tersi vapur çapasının denizde amud vaziyete gelmesine denir.
6 — Sancak - Başına «H» gelirse bir renk olur.
7 — Kuru soğuk.
8 — Genişlik - Sin - Nefi edatı.
9 — Safrakesesi - Dericilik sanatı.
10 — Çalışkan.

Yukarıdan aşağı:

1 — Kadın eteklerine konan kumaştan tezyinat - Cevher.
2 — Mensubiyet.
3 — Kamer - Odanın üst sathı.
4 — Faydalı - Çok değil - Tersi isimdir.
5 — Ağır bir cismi yerden kaldırmak için kullanılan âlet - Hayvan gıdası.
6 — Talih yoklama - Küçük şehir.
7 — Bir sayı - Şehir.
8 — Tersi tuzaktır - Kuş burnunun yarısı.
9 — Esir - Tersi şafaktır.
10 — Lezzet - İhtira.

Geçen bulmacamızın halli

Soldan sağa:

1 — Vardakosta, 2 — El, Arina, 3 — Rahvan, Kel, 4 — Ey, Af, Kaba, 5 — Sia, Azamet, 6 — İşaret, Seda, 7 — Fatin, 8 — Eşkâl, 9 — İare, Ahen, 10 — Arbede, Âti.

Yukarıdan aşağı:

1 — Veresiye, 2 — Alâyiş, Şir, 3 — Ar, Kab, 4 — Dava, Emare, 5 — Arafat, Led, 6 — Kin, 7 — On, Kasara, 8 — Sakamet, Ha, 9 — Ebediyet, 10 — Anlatan, Ni.

İZMİR

ve mülhakatı için AKŞAM gazetesinin tevzi yeri münhasıran İzmirde İkinci Beyler sokak 52 numarada Hamdi Bekir Gürsoylar mağazasıdır. ★

TURAKİNA

TARİHÎ ROMAN

Yazan: *İSKENDER F. SERTELLİ* Tefrika No. 35

Volga kıyılarında baş kaldıran ihtilâlci bir kadın Moğlları tehdid ederek Rusyadan sürmek istiyordu!

Bu sırada Moğollar da yaklaşmışlar, şehir civarını yakmağa başlamışlardı. Çünkü, Moğollar kalenin teslimini istedikleri halde Şitemberg:

«— Karşınızda Alman kanı taşıyan ve sizden öç almak istiyen bir kumandan var. Kuvvetinize güveniyorsanız, kaleyi döğüşle alabilirsiniz. Başka türlü, surların bir taşını bile size teslim etmem!»

Cevabını vermişti.

Moğollar bu cevab üzerine, Olmots civarındaki bütün köyleri yaktılar. Erzak ambarlarını yağma ettiler. Şitemberg bu ateşi surların üstünden seyrediyordu.

Köylerin, yakılması bittikten üç gün sonra, Moğollar şehri çevirdiler. Kaleye yaklaşmadılar. Zira, Moğollar telefat vermeden, istilâ plânını tatbike karar vermişlerdi. Bütün şehir ve kasabaları işgal ederek Avrupanın göbeğinde yürürken, bu arada bir iki kalenin teslim olmamasından ne çıkardı?

★

Moğollar Moravyayı baştanbaşa işgal ederek, nihayet Bohemya ve Avusturya sınırlarına gelmişlerdi. Moravyayı kolayca fetheden Moğollar bu memlekette hemen hemen Olmots'tan başka bir yerden mukavemet görmemişlerdi.

Moravyalılar çok sulhperver insanlardı. Moğollara hoş görünmek için tepsi tepsi yemekler, tatlılar, taze yemişler hazırlıyarak, Moğol akıncılarını memnun etmeğe çalışırlar ve istilâya uğradıkları halde bile genç kızlarına türküler söyletip Moğolları eğlendirirlerdi.

Polonya, Silizya, Moravya muzafferiyetlerinden sonra, bütün dünya bir daha anlamıştı ki, Moğol akıncıları Avrupayı baştanbaşa işgal edeceklerdi.

Çağatayın oğlu bu havalideki akıncıların başında sarsılmaz bir iman ve irade ile ilerlemeğe karar vermişti.

Şimdi, Tuna boylarında, gene garbe doğru büyük akınlara hazırlanan Sobotayın yakında harekete geçeceği ve iki büyük koldan Avrupayı kuşatacakları haberi bütün hıristiyanlık âlemini korku ve heyecan içinde titretiyordu.

Papa, Romada, Vatikanın çanlarına sarılmış:

«— Hıristiyanlığı kurtaracak bir kuvvet yok mu?»

Diye bağırıyor ve Avrupanın kulağına:

— Ne duruyorsunuz... Neden birleşik ordular çıkarmıyorsunuz?

Diye fısıldıyordu.

Birleşik ordu...

Fakat, bunu kim yapabilirdi? Her millet kendi ülkesini bile müdafaa edemez bir hale gelmişken, Avrupada kim kime yardım edebilecekti?

Bir Alman müverrihi, o devrin içinde yaşarken:

«Bütün dağlardan dökülen yağmurlar, nasıl bir nehre hücum edip taşarsa; işte Moğollar da Avrupayı öyle taşmış bir nehir gibi istilâ ediyorlardı. Bu akının önünde hiç bir kuvvet duramazdı.»

Diyor ve «Avrupanın mukadderatını bundan sonra Moğollar eline alacak» kanaatini söylemekten çekinmiyordu.

Artık bu müthiş istilâ tehlikesinin önüne hiç kimse geçemez, bu akını hiç bir kuvvet durduramazdı. Bu, bir hakikatti.

Şimalde ve garbde iki ejder gibi Avrupayı sarmağa başlıyan Moğollar bu akınları yaparken hiç te mağrur değillerdi. Mogol komutanları:

«— Kendimize güvendik.. yola çıktık. Yolumuzu kesmeğe muvaffak olan biri varsa, onun önünde eğiliriz.»

Diyorlardı.

Moğolların yolunu kesecek bir kuvvet tasavvur edilmiyordu.

Ve bu akınlar iki büyük koldan böylece ilerleyip gidiyordu.

Rusyaya akseden bu sonsuz muzafferiyet haberleri Rus asilzadelerini titretiyordu. Rusya da Moğol istilâsı altında idi. Fakat, buradaki Moğol idaresi, Rus prenslerine az çok birer hak ve mevki vermiş, onları Moğollara boyun eğdirmekle beraber, şatolarından ve saltanatlarından tamamile uzaklaştırmamıştı.

İşte Silizyadan başlıyarak, her gün birbirini kovalıyan Moğol muzafferiyetleri artık Rus halkının ağzında bir destan gibi dolaşıyor, herkes birbirine:

— Sonumuz ne olacak?

Diye soruyordu.

Rus prensleri için istiklâle kavuşmak ihtimalleri çoktan sönmüştü. Bu gayeye ancak bir yoldan varılabilirdi: Prenslerin ve Grandüklerin birleşmesi.

Halbuki Rusyada bu birleşmeye imkân da yoktu. Prensler birbirlerile geçinemiyorlardı.

Rusyayı kurtaracak kimse yoktu

∴

Volga kıyılarından gelen bir ses: «Ben varım...»

Bu, bir kadın sesiydi.

«Rusyayı ben kurtaracağım!» diyordu.

Rus Kazaklarını, Moğollar alehyinde ihtilâle sevk edenlerin başındaki kadının kim olduğu anlaşılmıştı: İhtilâlci Şutka, Moğollardan ecdadının intikamını alıyordu.

General Şi - Ting, Keyüke yazdığı mektubda boşyere prenses Olgadan bahsetmişti. Meğer, Volga boylarında Olga adiyle ortaya atılan kadın, ihtilâlci Şutka'dan başka biri değilmiş...

Şutka, Rusyaya şöyle bir haber yaymıştı:

«Prens Keyük çok yakında ölecek ve Rusya, Moğol istilâsından kurtulacak.»

General Şi - Ting bunu duyunca hiddetinden ortalığı kasıp kavurmağa ve Volga kıyılarına atlılar göndererek Şutka'yı takib ettirmeğe başlamıştı.

Şutka'nın başını getirene beş bin baliş verilecekti.

Rusyada beş bin baliş büyük bir servetti.

Ruslar, Moğollardan yıldıkları için, Şutkaya yardım edemiyorlarsa da, onun muvaffak olmasını da kalben istiyorlar, hattâ kiliselerde gizli gizli âyinler yaparak Şutkanın muvaffakıyetine dua ediyorlardı.

Şutka, prens Vlâdimire gönderdiği bir haberde:

«— Korkmayın.. ihtilâlcilerin başında ben varım».

Demişti.

Vlâdimir, Rus prenslerinin en zekilerinden biri idi. O, aynı zamanda Moğollarla gizliden gizliye çarpışan cesur bir adamdı da.

Fakat, Moğollar da uyumuyorlardı. General Şi - Ting, Vlâdimirin hilelerini yakından biliyor ve onu Moğol casuslarile takib ettiriyordu.

Prens Vlâdimirin sarayındaki hususî hayatını bile Şi - Ting'e anlatıyorlardı.

Ve nihayet Moğol generail, Volgada başkaldıran ihtilâlci kadının Vlâdimirden de yardım gördüğünü anlamakta gecikmemişti.

Ruslar, prens Vasilofun Karakuruma gönderildiğini haber aldıkları gündenberi ayaklanma istidadı göstermişler ve bir çok yerlerde Moğollar aleyhinde toplantılar yaparak istiklâl fikri etrafında konuşmalar yapmışlardı.

Bu gizli toplantılarda bile general Şi - Ting'in adamları bulunuyor, görüşülen ve halledilen meseleleri günü gününe Moğol komutanına bildiriyorlardı.

Yerlilerden bazıları beş bin balişin cazibesine kapılarak Volga boylarına gitmişlerdi. Fakat, Şutka yaman bir kadındı. Kendi aleyhinde çalışanları ve para hatırı için oraya gelenleri biliyor, onları birer birer yakalatıp asıyordu. (Arkası var)

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

1 — İŞ ARIYANLAR

DOKTOR — Resmi veya hususi müessese doktorluğu arıyor. İstiyenlerin Akşamda doktor E. G. ye yazması. ★ — 8

LONDRA TİCARET ÜNİVERSİTESİNDEN DİPLOMALI — Bir genç İngilizce her türlü ticari tercüme yapar ve muhaberatı deruhde eder. Beyoğlu P. K. 2003. ★ — 2

ALMAN TİCARET LİSESİNİ BİTİRMİŞ — Türk genci iş arıyor. Taşraya da gider. Akşam'da «T. C.» rümuzuna mektupla mür. ★ — 1

MUHASİP — Yabancı lisanlarına vakıf çok tecrübeli bir kâtip günde 1-2 saatte defterlerinizi, kanunun emrettiği tarzda, ve ehven şeraitle tutar. AKŞAM'da Kâtip rümuzuna mür. ★ — 7

İŞ ARIYORUM — Eski harfleri, daktilosu çok iyi usulü muhasebeye âşina, bankalarda çalışmış bonservisi var bir genç iş arar. Taşraya gider. Akşam (B N) rüm. mür. ★

FRANSIZ MEKTEBİNDEN MEZUN — Türkçesi, fransızcası iyi bayan münasip iş arıyor. Akşamda (H. P.) rüm. mektupla müracaat. ★ — 4

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

İNGİLİZCE BİLEN — Memur aranıyor. Büyük bir şirkette İngilizce iyi bilen kabilse Fransızca veya Almanca bilen bir memura ihtiyaç vardır. Robert Kollejin mühendis kısmında okumuş olanlar tercih olunur. Tahriren Beyoğlu postahanesinde 254 numaralı posta kutusuna müracaat. — 2

BAYAN ARANIOR — Gişede kasiyerlikte çalışmak üzere okur yazar bayan aranıyor. Beyazıd Okçularbaşı Altın Gişeye mü. ★ — 2

BİR BAYAN ARANIYOR — Ütü ve saire gibi hafif ev işleri görecek genç bir bayan aranıyor. İyi ücret verilecek. Taliplerin Akşamda (C. Huli,) rüm. mektupla mü. ★

BİR KADIN HİZMETÇİYE İHTİYAÇ VARDIR — İstiyenlerin aşağıdaki adrese müracaatı.
Yeni Postane arkası Aşirefendi cad. No. 20 Gaziantep mağazası. ★

DAKTİLO ARANIYOR — Öğleden akşama kadar vazifede bulunmak üzere bir daktiloya ihtiyaç var. İstiyenler mektupla veya bizzat (saat 11 - 12), (4 - 5) kadar Galata Perşembe pazarı Aslan han 5 ci kat 8 No. mü. ★ — 1

3 — SATILIK EŞYA

SATILIK RADYO — Az kullanılmış 8 lâmbalı 36 modeli bir R. C. A. radyosu gramofonlu ve yeni plâklariyle ehven fiatle acele satılıktır. Adres: Taksim Lamartin cad. Ak. Apt. No. 3. ★ — 2

ALMAN MARKALI — Bir piyano ehven fiatle satılıktır. Akşamda İ. D. rümuzua mektubla müracaat. ★ — 1

SATILIK PİYANO — İçi demir çaprast telli üç pedallı yepyeni bir Alman piyanosu satılıktır. Pangaltı Hamam Süleyman Nazif sok. 59 No. lı haneye mür. ★

ACELE SATILIK FOTOGRAF — Yeni 9×12 nettel Zeiskon 5 ad. Dubl cam 1 Film Pak şaseleri 3 - 2000 Enstantane objektif Tesar 1, 3, 5 F. 15 S m. çantalı Akşamda ilân memuruna mü. ★ — 6

SATILIK PİYANO — Alman markalı pek az kullanılmış çapraz tordalı bir piyano acele satılıktır, Müraraat: Beyoğlu Balıkpazarı Duduodalar sokak 26 No. dükkânda. ★

SATILIK OTOMOBİL — 4 şişe benzinle 180 kilometre yapan son model lüks Amerikan otomobili ucuz fiatla satılıktır. 180 kilomete yaptığını prova ile ispat kabildir. Her gün saat 12 de Galatada Karaköypalasta altıncı katta 16 numarada bay İsmail Elbir'e müracaat. Telefon: 43661.

4 — KİRALIK - SATILIK

AYASPAŞA — Çifte Vav cad. Kabataş lisesi üstünde (2) sokağa yüzlü (2) kuyulu denize nazır (432) metrelik arsa ucuz satılık, Havyar hanında 77 No. Aristidiye mü. ★ — 4

ACELE SATILIK — Fatih İtfaiye C. 21 No. bakkaliye satılıktır. Marpuççular Çarşılı han No. 32 ye müracaat. ★ — 2

KİRALIK BOSTAN — Sarıyerde Sular cad. içinde mevcud motör ile beraber kiralık. Müracaat: Beyoğlu Tarlabaşı cad. 110 No. bay Kemale. ★ — 6

KİRALIK ODALAR — Yazıhane için geniş ve manzaralı 8 oda toptan ve perakende, asansör var Yeni postahane arkasında Basiret han odabaşısına müracaat. ★ — 2

BEYAZIDDA — Ordu caddesi tramvay durak yerinde No. 8 dükkân acele satılıktır. Mercanda Tığcılar caddesinde No. 59 kalıpçı Mahmuda müracaat. ★ — 4

BÜYÜKADADA — Haskalfa sokağında 364 arşın üzerine natamam ev satılık-

KİRALIK AP. — Ortaköyde vapur iskelesinde Salhane sokak No. 12. 4 oda, hol, terkos, elektrik, havagazı, banyo, denize nazır geniş ve uzun taraça, güzel manzara. Mü: Yerinde. ★ — 1

KİRALIK AYKUT HAN — Eminönüne yakın konforlu, yeni ve müstakil 4 oda, yazıhane ve ticarethane için bulunmaz yerdir. Asmaaltı Kalçın sokak No. 30. ★

ACELE SATILIK KELEPİR EV — 8 oda, terkos, havagazı, banyo, kuyu, sarnıç, bahçe. Beşiktaş Çırağan cad. No. 50 mür. 1 ci Vakıf han No. 28. Tel. 20880 saat 10 - 12 - 15 - 18. Bay Salih. ★ — 1

SATILIK ÇİFTLİK — Büyükdere suyu kuyuları bin tavukluk kümesleri ahır kâgir evi 40 dönüm bağ meyva ağaçlar Büyükderede gazinocu Şevkiye mü. ★ — 1

DEVREN SATILIK — Osmanbey Rumeli cad. 81/2 bakkal dükkânı işlek taşraya gideceğimden manavlık yapılır. Her gün 60 - 70 kilo ekmek satar. B. Hüseyin Ersoy'a mü. ★ — 2

KİRALIK DEPO — Ortaköyde, Vapur iskelesi yanında, 300 M 2 musakkaf 350 M2 açık, kârgir, hususi rıhtım. İmalâthane, antrepo olur. İstanbul, Liman Han, Umum Emlâk İşleri Emin Kınayman Mü. Tel. 22775. ★ — 5

6800 LİRAYA ACELE SATILIK YENİ APARTIMAN — Cihangirde denize nazır 4 daireli 2 oda 1 sofa banyo 900 lira irad mü. Cihangir Güneşli sokak No. 50, 4 cü kat. ★ — 3

ACELE SATILIK YALI — Çengelköyünde iskeleye yakın kübik muntazam bahçe, su, gaz, elektrik, telefon, banyo. Herşey mükemmel. İçindekilere müracaatları. ★ — 7

HAYLAYF YANINDA — Lâle lokanta ve birahanesi eşyasile birlikte devren satılık veya kiralıktır. Tan sinemasına müracaat. ★

KADIKÖY — Mühürdar cad. denize nazır köşebaşında dörtyol ağzı dört tarafına pencere açılabilir 327 arşın arsa satılık. Bahariye cad. 93 N. her gün öğleden evvel mü. ★ — 2

SATILIK — Yeni inşa edilmiş iki apartıman beheri maktuan 12500 liraya satılık. Müştemilâtı tekmil semti Lâleli Koska caddesi Terkos çeşmesi yanında 40 ve 42 numara. ★ — 3

5 — MÜTEFERRİK

YENİ DANS LAMBET VOK VE STEP DANSLAR — Hususi ve münferid olarak Beyoğlu Karlman karşısında Nuri Ziya sok. No. 30. Profesör Panosyan. ★ — 11

BASE VE FOKSTERİYE CİNSLERİNDEN — Gayet iyi cins 2 yavru köpek isteniyor. (Akşam) ilân memuruna müracaat. Telefon 20681. ★ — 21

ALMANCA DERSLERİ — Berlin üniversitesinden mezun bir Alman profesör tarafından en seri ve asri metodla verilir. Fiatlar mutedildir. «Prof. H.» ★ — 5

İNGİLİZCE — (Bahusus ticaret şubeleri) - İngiliz Oxford üniversit. mezunu bir profesör ders veriyor. - Esaslı ve en asri usul. - Ehven fiatler. - «İngil. Prof.» ★ — 8

ALMAN MEKTEBİ TALEBESİNİ — Bir diplomalı Alman muallim her ders şubesine kati surette ve serian hazırlamaktadır. «Dipl. Profes.» rümuzla gazeteye mür. ★ — 8

DANS DERSLERİ — En iyi en çabuk ve akademik metodlarla asri dansları yenilikler ile öğreten Prof. Hanımyan B. oğlu Parmakkapı Mis sok. 13 ★ — 5

ÇOK İYİ İNGİLİZCE VE FRANSIZCA — Bilen ticarethanelerde, müesseselerde ticari mektuplar yazar. Akşamda E. E. rümuzuna mektupla müracaat. ★

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ

Gazetemiz idarehanesini adres olarak göstermiş olan karilerimizden

S. S. — R. N. — Muhasip — C. E.

namlarına gelen mektupları idarehanemizden aldırmaları mercudur.

K E N A N

Basımevi ve Klişe Fabrikası

Sahip ve müdürü: Kenan Dinçman

Son sistem makinelerle mücehhez klişe atölyesi - En mükemmel tabı makineleri ve mücellidhane takımları

Alelûmum klişe ve tabı işlerinde en titiz müşterileri bile memnun bırakacak vaziyette bir müessesedir.

Mecmua, Broşür, Kitap, Defter, Nefis renkli baskı işlerini en ehven fiatle deruhte eder.

Babıâli civarında Narlıbahçe sokağında No. 15 Telefon: 20113

Akba müesseseleri

Ankarada her dilden kitap, gazete, mecmua ve kırtasiyeyi ucuz olarak AKBA müesseselerinde bulabilirsiniz. Her dilde kitap, mecmua siparişi kabul edilir. İstanbul gazeteleri için ilân kabul, abone kaydedilir. Undervodd yazı ve hesab makinelerinin Ankara acentesi. Parker dolma kalemlerinin

YENİ NEŞRİYAT:

Türk Hukuk Mevzuatı Rehberi

Hukuk vadisindeki tetebbüatile tanınmış avukat B. Lutfik Arman tarafından «Türk Hukuk Mevzuatı Rehberi» ismile yazılmakta olan eserin üçüncü zeyli de çıkmıştır.

Evvelki cildlerile beraber rehber, Tanzimatı hayriyeden 1937 senesine kadar neşredilen bütün kanunlar, kararnameler, tefsirler, nizamname ve talimatnameler, şûrayi devlet, temyiz kararları ve tamimlerini ihtiva etmektedir.

Bulmakta kolaylık olmak üzere bunlar alfabe sırasile tasnif edilmiştir. Eser Adliye Vekâletinin de takdirine mazhar olmuş, resmi bir tamimle tavsiye olunmuştur. Müellif bundan sonraki cildlerde yeni mevzuatı da bu sıra ile toplamağa devam edecektir.

Dr. A. Asım Onur

Ortaköy ŞİFA YURDU

İstanbulun en güzel yerinde, geniş bir park içinde, konforu mükemmel, bakımı iyi, kadın ve erkek her türlü hastalıklara açık hastane.

Doğum ve kadın ameliyatlarile fıtık, apandisit, basur ve diğer ameliyeler için çok ucuz hususi fiatler. Ortaköy, tramvay yolu, Muallim Naci cad.

AKŞAM NEŞRİYATI

AKŞAM okuyucuları bu güzel ve faydalı kitapları YÜZDE 20 iskonto ile alabilirler

FAİK SABRİ DURAN'ın eserleri

	Kuruş		Kuruş
Nereden geliyoruz?	40	Yeryüzü Gökyüzü	150
Çocuklara coğrafya kıraatleri	50	Bir Türk kızının Amerika yolculuğu	75
Coğrafyada ilk adım	50	Cüceler ve devler memleketinde Gülliver'in seyahatleri	75

En tanınmış muharrirlerin güzel romanları

		Kuruş
Küçük İlânlar	VA - NÛ	75
Kıvırcık paşa	Sermed Muhtar	75
Deli	Selâmi İzzet	30
Yalı çapkını	Bürhan Cahid	30
Bu perdenin arkasında	Z. İ	40
Düğün gecesi	Bürhan Cahid	100
Sümer Kızı	İskender Fahreddin	125
Asyadan bir güneş doğuyor	İskender Fahreddin	80
Penbe maşlahlı hanım	Sermed Muhtar	70
Bir kadın geçti	Selâmi İzzet	20
Devler kaldırımı	Halid Fahri	75
Aşk fırtınası	Muazzez Tahsin	50
Dipsiz kuyu	Vâ - Nû	25
Penbe pırlanta	» »	25
İki cinayet gecesi	Hikmet Feridun	25
Karacaahmedin esrarı	Vâ - Nû	25
Kardeş katili	» »	25

Meşhur ARSEN LÜPEN serisi

Seri tamamlanmıştır. Resimli 6 büyük cild- Her cildin fiati: 80 kuruş

Muhtelif eserlerin listesi

		Kuruş
Edebî hatıralar	Hüseyin Cahid	60
Fazıl Ahmed	[Kıymetli edibin muhtelif eserleri]	80
Sinema yıldızları	[Albüm gibi resimli]	100
İttihad ve Terakki tarihinde esrar perdesi	M. Ragıp	150
İtalyadan Amerikaya nasıl uçtular?	M. Saffet	35
Kadın asker olursa	Necdet Rüştü	50
Tarih öğreniyorum	Ahmed Refik	30

% 20 iskonto kuponu

Bu kopunu kesip «AKŞAM matbaası kitap servisine» getirir veya gönderirseniz bu listedeki fiatler üzerinden size yüzde 20 iskonto yapılacaktır.

AKŞAM neşriyatı tevzi yerleri

«AKŞAM» matbaası - İstanbul Muallim Ahmed Halid kitaphanesi - Ankara caddesi, İstanbul

Para yerine mektup içinde posta pulu kabul edilir.

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ 1863

Statüleri ve Türkiye Cümhuriyeti ile münakit mukavelenamesi 2292 Numaralı 10/6/1933 tarihli kanunla tasdik edilmiştir (24/6/1933 tarihli 2435 Numaralı Resmi Gazete)

Sermayesi: 10.000.000 ingiliz Lirası

İhtiyat akçesi: 1.250.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca Şehirlerinde

PARİS, MARSİLYA ve NİS'de
LONDRA ve MANÇESTER'de
MISIR, KIBRIS, YUNANİSTAN, İRAN, IRAK, FİLİSTİN ve MAVERAYI ERDÜN'de

Merkez ve Şubeleri

YUGOSLAVYA, RUMANYA, YUNANİSTAN, SURİYE, LÜBNAN ve HATAY'da

Filyalleri ve bütün Dünyada Acenta ve Muhabirleri vardır

Her nevi Banka Muameleleri yapar

Hesabı cari ve mevduat hesapları küşadı.
Ticarî krediler ve vesaikli krediler küşadı.
Türkiye ve Ecnebi memleketler üzerine keşide senedat iskontosu.
Borsa emirleri.
Esham ve tahvilât, altın ve emtaa üzerine avans.
Senedat tahsilâtı ve saire.

En yüksek emniyet şartlarını haiz kiralık Kasalar Servisi vardır.

Piyasanın en müsait şartlarile (kumbaralı veya kumbarasız) tasarruf hesapları açılır.

T. İŞ BANKASI'nın
939 K. TASARRUF İKRAMİYE PLÂNI

32,000 LİRA MÜKÂFAT

Kuralar: 1 Şubat, 1 Mayıs, 1 Eylül, 26 Ağustos
1 ikinciteşrin tarihlerinde çekilecektir

İKRAMİYELER:

1	Adet	2000 liralık	=	2.000 lira
5	„	1000 „	=	5.000 „
8	„	500 „	=	4.000 „
16	„	250 „	=	4.000 „
60	„	100 „	=	6.000 „
95	„	50 „	=	4.750 „
250	„	25 „	=	6.250 „
435				32.000

T. İş Bankasına para yatırmakla, yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

Köpek isteniyor

Base ve Fosteriye cinslerinden gayet iyi cins 2 yavru köpek isteniyor. Akşam ilân memuruna müracaat. Telefon: 20681 ★

D. Suphi Şenses

İdrar yolları hastalıkları mütehassısı Beyoğlu Yıldız sineması karşısı Lekler apartıman. Fakirlere parasız. Tel. 43924 ★

DR. İHSAN SAMİ

Gonokok aşısı

Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi No. 113. ★

BANKA KOMERÇİYALE İTALYANA

Sermaye ve ihtiyat akçesi 847.596.198.95 İtalyan liretidir.
Merkezi İdare: MİLANO
İtalyanın başlıca şehirlerinde ŞUBELERİ
İngiltere, İsviçre, Avusturya, Macaristan, Yugoslavya, Romanya, Bulgaristan, Mısır, Amerika Cemahiri Müttehidesi, Brezilya, Şili, Uruguay, Arjantin, Peru, Ekvatör ve Kolumbiyada Afilyasyonlar
İSTANBUL ŞUBE MERKEZİ
Galata Voyvoda caddesi Karaköy Palas (Telef. 44841 /2/3/4/5)
Şehir dahilindeki acenteler:
İstanbulda: Alalemciyan hanında Telef. 22900 /3/11/12/15 Beyoğlunda: İstiklâl caddesi Telef. 41046 İZMİRDE ŞUBE

Dr. IRFAN KAYRA

Röntgen mütehassısı
Türbe, Bozkurd kıraathanesi karşısında eski Klod Farer sokak No. 8 - 10. Öğleden sonra 3 ten 7 ye kadar ★

Selânik Bankası

Tesis tarihi: 1888
İdare merkezi:
İSTANBUL (Galata)
Türkiye şubeleri:
ISTANBUL, (Galata, Yenicami)
MERSİN
ADANA Bürosu
Yunanistan şubeleri:
SELÂNİK, ATİNA,
Her türlü Banka muamelâtı

TÜRKİYE
KIZILAY CEMİYETİNDEN

Hastanelerimiz için diktirilecek hasta abalarında kullanılmak üzere:

5.500 metre kumaş

(Yerli veya ecnebi malı) satın alınacaktır. Taliplerin nümuneyi görmek ve teklifte bulunmak üzere 24/1/939 Salı günü saat (15) e kadar Yenipostane karşısında Kızılay İstanbul deposu direktörlüğüne müracaatları.

Tornacı alınacaktır

Askeri Fabrikalar Umum Müdürlüğünden:

Kırıkkalede istihdam edilmek üzere tornacı alınacaktır. Fabrikalarımıza girmek istiyenlerden Istanbuldakilerin Zeytinburnu fabrikasına, İzmirdekilerin İzmir silâh fabrikasına vesair yerdekilerin de Umum Müdürlüğe müracaatları. (9354)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlânları

Bulunmuş eşya satışı:

Muhtelif tarih ve istasyonlarda bulunmuş ceman 298 kalem eşya nizami müddetlerini doldurduğundan açık artırma ile satılığa çıkarılmıştır.

Muhammen bedel 85 lira 80 kuruş olup açık artırma 23/1/939 tarihli pazartesi günü saat 15 de Haydarpaşada İşletme komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin belli gün ve saatte % 7,5 güvenme akçelerile komisyonda bulunmaları lâzımdır. Eşyalar çarşamba günleri saat 11 den 12 ye kadar işletmeye müracaatla görülebilir. (152)

AKŞAM MATBAASI

Rotatif makinelerinde resimli ve renkli gazete ve mecmuaları, baskı adedi yüksek risale, kitab ve her nevi matbuaları en temiz şekildeen ehven şeraitle basar.

★

Devamlı işler için hususî şerait tesbit edilir. Fazla tafsilât için matbaa idaresine müracaat. Telefon :20497

Dr. Hafız Cemal

Lokmanhekim
Dahiliye mütehassısı
Divanyolu 104
Muayene saatleri Pazar hariç her gün

Muhasip aranıyor

İstanbulda Büyük bir müessese tecrübeli bir muhasebe memuru arıyor. Biraz Fransızca bilmesi şarttır. Taliplerin (A.B.) rumuz

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı	Muhammen bedeli beheri Kr. Sa.	tutarı Lr. K.	% 7,5 T. Lr K.	Teslim mahalli	eksiltmenin şekli	saati
Benzin	40000 kilo	20,80	8320.—	624,—	Kabataş A.	kapalı	15.—
Motörin	95000 »	7,—	6650.—	498,75	Kabataş ve Cibali	»	15,30
»	24000 »	7,—	1680.—	126,—	İzmir Fab.	açık	16,—

I — Yukarda cins ve miktarı yazılı 40,000 kilo benzin, İstanbul teşkilâtımız için 95,000 kilo ve İzmir fabrikamız için de 24,000 kilo motörin şartnameleri mucibince ayrı ayrı hizalarında yazılı usullerle satın alınacaktır.

II — Muhammen bedellerile muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 6/2/939 tarihine rastlayan pazartesi günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

VI — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Kapalı eksiltmeye girmek istiyenlerin mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfları ihale saatlerinden birer saat evveline kadar yukarda adı geçen alım komisyonu başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi açık eksiltmeye iştirak etmek istiyenlerin de münakasa için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte komisyona yelmeleri ilân olunur. (420)

★

Cinsi	Miktarı	Muhammen bedeli beheri Lr. K.	tutarı Lr. K.	% 7,5 T. Lr. Kr.	eksiltmenin şekli	saati
Çember raptiye	3000 kilo	—,49	1470,—	110,25	açık	14
İnce kınnap	300 »	1,00	300,—	22,50	pazarlık	14,30

I — Nümunesinin ebad ve evsafında fakat siyah renkte (3000) kilo çember raptiyesi ile nümunesine uygun olmak üzere (300) kilo ince kınnap hizalarında gösterilen usullerle ayrı ayrı satın alınacaktır.

II — Muhammen bedellerile muvakkat teminatları hizalarında gösterilmiştir.

III — Eksiltme 27/1/939 tarihine rastlayan cuma günü hizalarında yazılı saatlerde Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

VI — Nümuneler her gün sözü geçen şubede görülebilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatlerde % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarıda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (421)

★

I — İdaremizin Paşabahçe fabrikası için şartnamesi mucibince satın alınacak 2 adet Donki tulumbası açık eksiltmeye konmuştur.

II — Donkilerin muhammen bedeli 1200 lira ve muvakkat teminatı 90 liradır.

III — Eksiltme 30/1/939 tarihine raslayan pazartesi günü saat 14,30 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — Donkiler Werthington ve Weise und Monski markalı olacaktır.

VI — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (272)

★

I — Şartnamesi mucibince satın alınacağı ilân edilen (50) ton sömi kok 20/1/939 tarihinde ihale edilemediğinden açık eksiltmesi 30/1/939 tarihine raslıyan pazartesi günü saat 14,30 da yapılmak üzere on gün müddetle uzatılmıştır.

II — Muhammen bedeli beher tonu 24 lira hesabile 1200 lira ve muvakkat teminatı 90 liradır.

III — Eksiltme Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte yukarda adı geçen komisyona gelmeleri ilân olunur. (489)

Belediye Sular idaresinden:

İdaremizin İstanbul ve Beyoğlu yakasında bir sene zarfında açacağı baca ve tranşelerin kaldırılmalarının tamiri işi kapalı zarfla münakasaya konmuştur.

1 — Bu işe aid tanzim edilen şartname İdaremizin Levazım servisinden parasız olarak alınabilir.

2 — Talipler şartnameye göre hazırlayacakları teklif mektuplarını 8/Şubat/939 çarşamba günü saat on beşe kadar Taksimdeki idare merkezinde müdürlüğe vermelidirler.

Bu saatten sonra hiç bir teklif mektubu kabul edilmiyecektir. (484)

İstanbul Sıhhî Müesseseler arttırma ve eksiltme komisyonundan:

Çocuk ve doğum bakım evleri için iki gurup takım cihazı kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 8/2/939 çarşamba günü saat 15 de Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğü binasında kurulu komisyonda yapılacaktır.

2 — Muhammen fiat: 7000 liradır.

3 — Muvakkat garanti 525 liradır.

4 — İstekliler şartnameyi her gün komisyondan alabilirler.

5 — İstekliler cari seneye ait Ticaret odası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektubu ile birlikte teklifi havi zarflarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (479)

İstanbul Sıhhî Müesseseler arttırma ve eksiltme komisyonundan:

Diyarıbakır nümune hastanesinin 24 kalem madeni eşyası açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 8/2/939 çarşamba günü saat 16 da Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimaî muavenet müdürlüğü binasında kuluru komisyonda yapılacaktır.

2 — Muhammen fiat 1658 liradır.

3 — Muvakkat garanti 124 lira 35 kuruştur.

4 — İsteklileri şartnameyi her gün komisyondan alabilirler.

5 — İstekliler cari seneye ait Ticaret Odası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektubu ile birlikte belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (478)

İstanbul Emniyet Müdürlüğünden:

Polis süvarı hayvanları için azı 45,000 çoğu 50,000 kilo yulaf açık eksiltme suretile alınacaktır. İsteklilerin 7/2/939 salı günü saat 14 de (206) lira (25)

Hangi Renk
Sizi Mesud Eder?

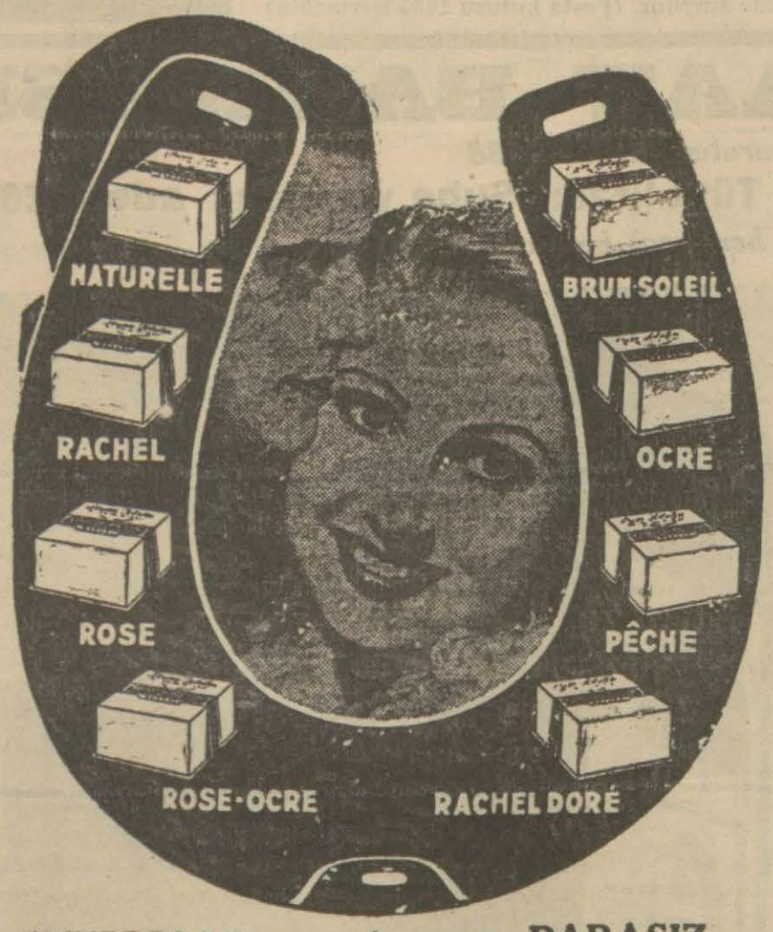

10 KADINDA 9 U FENA RENKTE BİR PUDRA KULLANIR.

Fena renkte bir pudra, yüzünüze korkunç bir makyaj manzarasını verir ve sizi olduğunuzdan daha fazla yaşlı gösterir. Teninize uygun renkte bir pudra intihap etmenin yegâne çaresi, yüzünüzün bir tarafında bir renk ve diğer tarafında başka renk pudra tecrübe etmektir. Bu tecrübeyi hemen bugün size, parasız olarak verilecek yeni ve cazip renklerdeki Tokalon pudrasile yapınız. Bu yeni «Cild renkleri» (Kromoskop) tabir edilen en son ve modern bir makine vasıtasile karıştırılmıştır. Sihrâmiz bir göz, tam ve kusursuz bir incelikte renkleri intihap eder.

Tene gayet uygun bu yeni pudra sayesinde artık makyajlı bir yüz görünmiyecektir. Tokalon pudrası, imtiyazlı bir usul dairesinde «Krema köpüğü» ile karıştırılmıştır. Bu sayede pudranın saatlerce sabit kalmasını temin ettiği gibi pudranın cildin yağlı tabii ifrazatını massetmesine ve bu suretle cildin kurumasına ve sertleşmesine ve binnetice buruşuklukların zuhuruna da mâni olur. Her vakit krema köpüğile karıştırılmış meşhur Tokalon pudrasını kullanınız ve birkaç gün zarfında teninizde yapacağı cazip tekemmülü görünüz, daima kutuların üzerindeki Tokalon ismine dikkat ediniz. Teninize uygun renk intihabında tereddüt ettiğinizde lûtfen İstanbulda 622 No. posta kutusu adresine (Tokalon pudrası 7) rumuzile vâki olacak talebde size memnuniyetle, muhtelif renklerde nümunelik altı ufak paket pudra göndereceğiz.

PARASIZ

Bu sihrâmiz yeni «Pudra renkleri» tecrübe edilebilir.

PASTİL ANTİSEPTİK
KANZUK

Soğuk algınlığı, nezle ve teneffüs yollarile geçen hastalıklardan korur, grip ve boğaz rahatsızlıklarında, ses kısıklığında pek faydalıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

Beyoğlu - İstanbul

Galatasaray lisesi alım satım komisyonu başkanlığından

Muhammen M. Kilo	Tahmin F. Kuruş	İlk teminatı Lira	Kuruş	
600	60			Ceviz içi
250	120			Çam fıstığı
500	90	95	25	Fındık içi
250	20			Kuş üzümü
500	22			Kuru incir «Sandık içinde»

Galatasaray lisesine Mayıs 939 sonuna kadar lüzumu olan nevi, miktarı ve tahmin fiatı ve ilk teminatı yukarıda yazılı kuru yemişlerin 6/2/939 pazartesi günü saat 15 de Beyoğlunda İstiklâl caddesinde 349 No. da Liseler alım satım komisyonunda açık eksiltmesi yapılacaktır.

İsteklilerin şartnameyi görmek üzere okul idaresine ve Ticaret odasının yeni sene vesika ve teminat makbuzlarile belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. (381)

21/1/939 Cumartesi günü İstanbul Halinde toptan satılan yaş meyva ve sebze fiatleri:

Cinsi	Emsali	En aşağı Fiati	En yukarı Fiati
Bakla	Kilo	45 —	55 —
Bezelye	»	30 —	35 —
Araka	»	45 —	50 —
Lâhana	»	1 50	2 —
Pırasa	»	2 —	2 50
Ispanak	»	2 —	2 50
Yerelması	»	4 —	5 —
Şalgam	»	2 —	2 50
Havuç	»	2 —	3 —
Kereviz	»	5 —	7 —
» yaprak	Demit	2 —	4 —
Enginar	Adet	10 —	20 —
Karnabahar	»	5 —	15 —
Yeşil salata	100 »	30 —	70 —
Pancar	Demet	2 —	3 —
Maydanoz	»	— 50	— 75
Nane	»	— 50	— 75
Kırmızı turp	»	— 45	— 60
Bayır turpu	»	1 50	2 —
Taze soğan	»	1 —	1 50
Amasya elması	Kilo	13 —	30 —
Ferik elması	»	8 —	17 —
İnebolu elması	»	12 —	18 —
Gümüşhane elması	»	11 —	15 —
Lâz elması	»	7 —	9 —
İngiliz (Taraklı) elması	»	10 —	12 —
İnebolu armudu	»	10 —	12 —
Ankara armudu	»	30 —	35 —
Karadeniz armudu	»	7 —	8 —
Ayva	»	6 —	16 —
Kestane	»	6 —	11 —
Muze yerli	»	70 —	90 —
» ecnebi	»	110 —	120 —
Balkabağı	»	3 —	5 —
Kestane kabağı	»	2 —	3 —
Ağaç kavunu	Adet	3 —	7 —
Yerli limon	100 »	225 —	275 —
Ecnebi limon	100 »	180 —	225 —
Portakal:			
Dörtyol	36 lık Paket	275 —	300 —
»	64 lük »	325 —	350 —
»	80 lik »	225 —	240 —
»	100 lük »	210 —	225 —
»	150 lik »	200 —	225 —
Alanya	64 lük »	300 —	350 —
»	80 lik »	280 —	325 —
»	100 lük »	200 —	250 —
Fenike	96 lık »	350 —	500 —
»	160 lık »	425 —	450 —
»	200 lük »	400 —	450 —
Rize	80 lik »	225 —	270 —
»	100 lük »	200 —	220 —
Mersin Yafası	120 lik »	850 —	900 —
»	160 lık »	800 —	850 —
»	200 lük »	750 —	850 —
Mandalina:			
Alanya	100 Adet	175 —	200 —
Rize	100 »	60 —	120 —
Fenike	100 »	180 —	250 —
Bodrum	100 »	175 —	300 —
Mersin	100 »	150 —	200 —

Kıymetli, yeni bir eser:

Türk Kemankeşleri

Yazan: Süleyman Kâni İrtem

Bizde yeniden uyanmağa başlıyan Ok sporunun İstanbulun fethinden son zamanlara kadar tarihî, meşhur ok atıcılarımız, yaycı ve okçu ustalarımız, yay ve ok hakkında pek faydalı malûmat, bir çok resimler, vesikalar.

Kitapçılarda bulunur. Fiati 80 kuruş.

CAFER FAHRİ nin eserlerinden

	Kuruş
YENİ HARFLERLE	
Savaş ve Polis köpeği	50
Tavuk hastalıkları	25
Tavukları çok yumurtlatmak için ne yedirmeli?	25
Ne zaman civciv çıkarmalı?	5
Tavukçulukta muvaffakiyetin sırrı ?	25
Tavukçuluktan nasıl para kazanılır?,	25
Nasıl tavukçuluk yapılmalıdır?	25
ESKİ HARFLERLE	
Mufassal yeni tavukçuluk	100
Keçi beslemek usulü	25
Av ve salon köpekleri	25

Satış yeri: İKBAL kitabevi

DOYÇE ORIENTBANK

Dresdner Bank Şubesi

Merkezi: Berlin

Türkiyede Şubeleri:

İstanbul (Galata ve İstanbul)

Depo: Tütün Gümrük

İzmir

Her türlü banka muamelâtı

Kırıklık? Ürperme?

Vücudünüz bir tehlikenin yaklaştığını haber veriyor :

Grip!

Hemen ASPİRİN; grip, soğukalgınlığı ve ağrıların emniyetli ilâcı ASPİRİN alınız! Aspirin'in iyi tesirini pek az sonra göreceksiniz.

Israrla

ASPİRİN

isteyiniz!

20 ve 2 tabletlik şekillerde bulunur.

Her şeklin üstündeki ⊕ markası aldığınız malın hakiki olduğunun ve iyi tesirinin garantisidir.

TÜRK HAVA KURUMU

26 NCI TERTİP

BUYUK PIYANGOSU

Dördüncü keşide: 11/Şubat/1939 dadır. Büyük ikramiye: *50,000* liradır... Bundan başka: 15.000, 12,000, 10,000, liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki adet mükâfat vardır...

Bu tertipten bir bilet alarak iştirak etmeyi ihmal etmeyiniz. Siz de piyangonun mes'ud ve bahtiyarları arasına girmiş olursunuz.

Kuş tüyü Yastık, Yatak, Yorganlarını mutlaka kullanınız!

Başınızın rahatlığı ve uzun kış gecelerinde sıcak ve rahat yatmak için soba ve kalorifere ihtiyaç hissetmiyeceğinizi (1) liraya alacağınız kuş tüyü yastık size isbata kâfidir.

Yorgan, şilte, yastık fiatlerinde mühim tenzilât yapıldı. Kuş tüyü kumaşlarının her rengi bulunur. Fiatleri çok ucuzdur.

Adres : İstanbulda Çakmakçılar yokuşunda kuş tüyü fabrikası.

Telefon: 23027. Satış yerleri: Ankarada, Beyoğlunda Sumer Bank Yerli Mallar Pazarlarında.

ETİ BANK
İstanbul Bürosundan :

1 — Demir boru, kurşun boru işleriyle sıhhî tesisat yapabilecek müstakil çalışabilir birinci derece usta

2 — Küçük elektrik santralı ve bina elektrik tesisatı işlerini müstakil olarak yapabilecek birinci sınıf elektrikçi

3 — Demir inşaatında tecrübeli iyi işçiler

4 — Demir inşaatını idare edebilecek uzun tecrübeli birinci sınıf demir inşaatı usta başısı

5 — Birinci sınıf ve tecrübeli sıcak demir ustası

6 — Mühim ahşap ve beton kahbı inşaatını bizzat başarabilecek birinci sınıf dülger usta başısı

7 — Dizel elektrik santralını idare edebilecek tecrübeli Dizel makinisti

8 — Tecrübeli ve hava çekici çalıştırmayı iyi bilir bir maden ustası ve aynı şartlar altında maden işçisi.

9 — Hava çekici çeliklerini teskinletme ve su vermede uzun tecrübeli demirci ustası.

Eti Bankın Homa civarında Murgul bakır madenlerinin şimdi tesis ve sonra da işletme işlerinde çalışmak üzere yukarıda evsafı yazılı ustalara ihtiyaç vardır. Kendilerine Murgulda bedava ikametgâh ve ucuz yemek temin edilmşitir. İlândaki izahata uygun olmıyanların müracaatı beyhudedir.

İstanbul - Murgul seyahat ücreti verilecektir. Alâkadarların bilûmum vesikalariyle hergün saat 9 - 12 arasında Galatada Bankalar caddesinde Güven hanındaki büromuza müracaatları.

İstanbul belediyesi ilânları

İtfaiyeye yeniden şoför alınacaktır. Talip olanların vesaiki ile İtfaiye Müdüriyetine müracaat eylemeleri ilân olunur.

Güzellik ve sıhhat için ilk şart

RADYOLİN

Kullanmaktır

Radyolin, Dişleri

Dişler çehreyi güzelleştirir.

Radyolin, Dişleri

Dişler mideyi sağlamlaştırır.

RADYOLİN dişleri temizler ve parlatır, mikropları yüzde yüz öldürür, diş etlerini besliyerek hastalanmalarına mani olur, ağız kokusunu keser.

Bayramda yalnız

KIZLIAY GAZETESİ

ÇIKACAKTIR.

İlânlarınızı vermekle hem kendinize ve hem de KIZILAY'a yardım etmiş olacaksınız.

Müracaat yeri:

İstanbulda: Postane karşısında **KIZILAY Satış Bürosu.** Tel. 22653 ve Postane arkasında, Ankara caddesi köşesinde Kahramanzade han, **İLÂNCILIK KOLLEKTİF ŞİRKETİ.** Tel. 20094/95

Başınız mı ağrıyor?
Gripten mi yatıyorsunuz?
Romatizmanız mı teprendi?
Dişinizin ağrısı sizi çok mu rahatsız ediyor?
Hemen bir tek kaşe:

NEOKÜRİN

alınız.

NEOKÜRİN: bütün bu rahatsızlıkları derhal geçirir ve size sıhhatinizi iade eder. Günde 2 — 3 kaşe alınabilir.

NEOKÜRİN: Mideyi bozmaz ve kalbi yormaz. Tek kaşe 6, altılık kutu 30 kuruştur. Her Eczahanede ibulunur.

NEOKÜRİN ismine dikkat

Uykusuzluk - Sinir ağrıları - Asabî öksürükler - Baygınlık

İYİ EDER

TATLI BİR UYKU TEMİN EDER

Baş dönmesi - Çarpıntı ve sinirden ileri gelen bütün rahatsızlıkları

İYİ EDER

TATLI BİR UYKU TEMİN EDEDR

Her eczanede bulunur.

Bugünkü Pazar günü saat 14 den 18 e kadar

Taksim İZZET Gazinosunda

Merhum Klarnet Ramazanın ailesin menfaatine ve

BAYAN SAFİYE

ve arkadaşları ile İstanbulun maruf bütün musiki sanatkârlarının iştirâkile görülmemiş müsamere

---

İlk Bahar mevsimine mahsus yeni gelecek mallar için yerlere ihtiyacımız olduğundan

15 son Kânundan 15 Şubata kadar

bir ay müddetle stoklarımızın büyük bir kısmını her yerden müsait şartlar ve mutedil fiatlarla elden çıkarıyoruz. Bütün dairelerde mevsim sonunun fırsatlarını bulacaksınız.

Beyoğlunda BAKER Mağazalarında

ADEMİ İKTİDAR ve Bel Gevşekliğine Karşı HORMOBİN

Tabletleri her eczanede arayınız. (Posta kutusu 1255 Hormobin)

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası Şube ve Ajans adedi 262

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMİYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında **en az** 50 lirası bulunanlara **senede 4 defa** çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	Adet	1.000	Liralık	4,000 Lira
4	»	500	»	2,000 »
4	»	250	»	1,000 »
40	»	100	»	4,000 »
100	»	50	»	5,000 »
120	»	40	»	4,800 »
160	»	20	»	3,200 »

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıkdığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylûl, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

öksürenlere **KATRAN HAKKI EKREM**

Mühim ilân

1 — Bedeli üç taksitte ödenmek şartile istenilen yerlerde inşaat yapılır.

2 — Apartman, arsa, dükkân, ev almak ve satmak isteyenlere gayet cüz'i bir komisyon ile hem satılır ve hem de alınır.

Elimizde muhtelif mahallerde gayet elverişli ve kullanışlı istenilen tarzda satılık yerlerimiz mevcud olup almak ve satmak arzu edenler Lâlelide Tayyare Aparıtmanları altında 230 numaralı yazıhanemize müracaatları saygı ile ilân olunur.

Kâtip aranıyor

Bir yazıhanede kâtiplik yapacak daktilo bir bayan aranıyor. Lâlelide Tayyare Apartımanları altında 230 No. lı yazıhanede Hadi Polat'a müracaatları.

ZENITH

En eski ve halihazırda en mütekâmil ve dünyanın her tarafından en fazla aranan radyodur. Yalnız Beyoğlunda BAKER mağalarında satılmaktadır.

Dr. KEMAL NURİ İmre

Cilt ve Zührevi Hastalıklar Mütehassısı

Beyoğlu Tünel başı Suriye Pasajı

Romatizma - Lumbago
Siyatik - Arka - Diz
Bel ve
Kalça ağrıları

SİLKO

teskin ve izale eder.

Sahibi Necmeddin Sadak